Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Ralph, Edmond.; Edmond Ralph [i.e. Karin Michaëlis].
Titel | Title:	Ghettoens Blomst
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København ; Kristiania : Gyldendal, 1907
Fysiske størrelse | Physical extent:	223 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

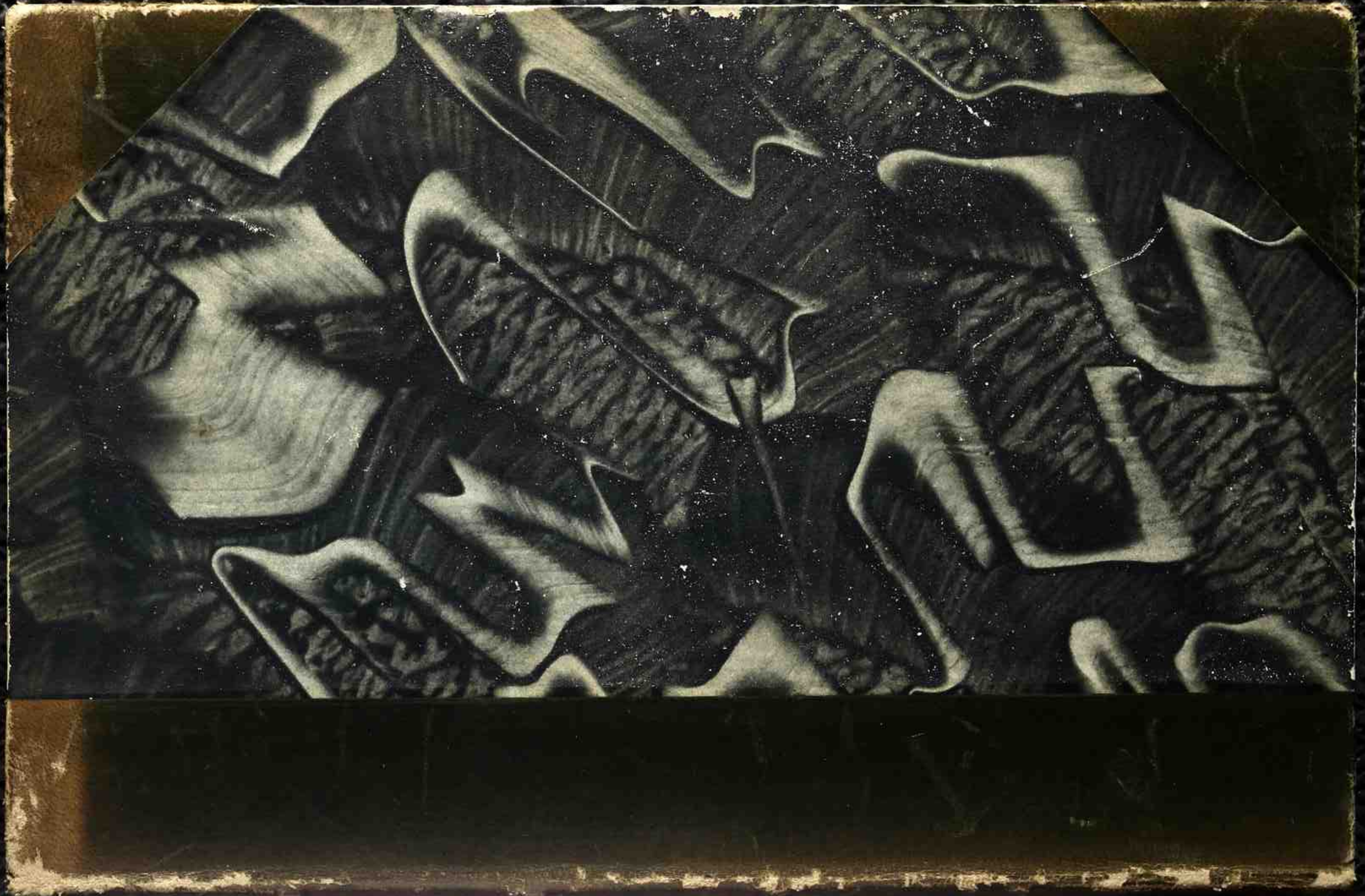

218

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130018344271

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

EDMOND RALPH
GHETTOENS BLOMST

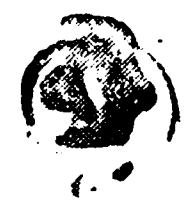

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

GHETTOENS BLOMST

EDMOND RALPH

GHETTOENS BLOMST

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN OG KRISTIANIA
1907

FR. BAGGES KGL. HOF-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

INDLEDNING

I den lyse Aftenstund sad Simon Jumaisohn ved Vinduet og spiste sit med Hvidløg begnedede Brød, dertil sure, grønne Agurker. Medens han saaledes sad og saà ud mod Himlen og spiste og snakkede med sig selv om Dagens Handler, trængte mudret Støj op til ham fra Husets store Fælleskøkken, hvor Kvinderne altid stredes om Kogekarrene og om Pladsen ved det aabne Ildsted.

Simon stødte Vattet dybere ind i sine Øren og ønskede af ærligt Hjerte, at alle disse Kvindfolk stod under én Mands Tugt og Vilje — men selv vilde han ellers nødig være den Mand. Han var endog bange for at møde dem i Trapperne. Naar en af dem kom til ham og pruttede om en brugt Klædning eller et sølle Husgeraad, lod han sig ganske godvillig skambyde, blot for at slippe fri. Alle Kvinder lignede, syntes han, urene Dyr, selv om de til Tider var aldrig saa herlige af Aasyn.

Simon regnede, at der var kun én Dag endnu inden Sabbaten, hvor han undte sig Kaalsuppe med Gryn og Rødder, en liflig Spise. Han rørte Tungen i sin Mund ved Tanken.

Saa saare Mørket dækkede Himmelstrimen mellem de fremludende Gavle, gik Simon i Seng, derved sparede han at brænde Lys. Men Gabrielle Mengs' de ni Børn i deres skuffeagtige Køjer nedenunder blev ved at springe rundt og vræle, og hele Tiden knirkede Trapperne.

Det varede længe, før den gode Stilhed faldt paa.

Simons Tanker blev langsomme og blide, han fornam, hvorledes de gled Drømmen imøde, den søde Drøm.

Nu stod Maanen op og fik Magt over Smøgens Mørke. Den lyste som Rim over Klæderne, der hang paa lange Spiger henad Væggen. Skæret krøb famlende over de til Loftet sammenstuvede Møbler og brødes i de store Lysekroners perlegraa Dubber. De Kroner havde nu i fire Aar ventet paa Køber, ak, hvad hjalp det saa, han selv var kommen over dem til Spotpris hos en kristen Enke, der var i Nød for Penge.

Simon blev naragtig beklemt til Mode. Han laa og græd under det Stjernetæppe, hans Moder havde syet til ham af brogede Silkelapper. Laa og græd over sit Hareskaar, sin pibende Stemme og sine Uheld og huskede saa sørgeligt paa, at han var ung endnu.

I al Hemmelighed havde han kostet et smukt Portræt og sendt det til Ægteskabsmægleren i Hamburg. I Brevet udtalte han, at paa Ansigtets Dejlighed kom det slet ikke an, blot hendes Skabning gav Borgen for, hun kunde avle sunde Børn. I Hamburg sad, vidste han, Jødepiger nok og ventede paa Ægteskabsmæglerens

Hjælp, men han havde ogsaa hørt, at somme af dem var meget kränklige af Legemsbygning, og ingen Medgift kunde for ham veje op mod Ufrugtbarhedens Skam.

Men da Simon ikke kunde faa sig til at bortøde Penge, inden Resultatet var sikkert, og Mægleren vilde have hans Ord i Pant, blev det til intet — ikke engang Billedet fik han igen.

Oppe i København sad en Pige, fjernt af hans Slægt, og gjorde ham Tilbud gennem sin Broder, men hendes Ansigt var skamferet af Lungeslag.

Simon laa og sørgede. Han var dog ikke mere styg end Bander Hieb og Samuel Melchior, der havde faaet trinde Hustruer og stærke Børn — det var Stemmen, der som en Trækvind, efter hvad de andre sagde, peb ud gennem Hareskaaret, det var den, som var hans Ulykke. Han havde prøvet at runde Tungen og spile Svælget ud for at gøre Stemmen tyk, men det hjalp ikke. Folk lo ad ham, baade i hans Ansigt og paa hans Ryg, de kaldte ham Muljøden, skønt baade hans Fader og Moder var saa rene af Race som nogen i Landet.

Kunde han blot drømme . . . som hin Nat, da han drømte, han skulde gaa til Aaron Kitzig og slaa Handel af og virkelig næste Dag i Aarons Kælder kom over et Sølvbæger, der blev ham solgt for Tin. Men Aaron havde da ogsaa en Pine i sin svulne Kind, saa han hverken sansed eller saa . . .

. . . Eller en af hine søde Drømme om Børn, der paa Herrens Bud fremstod af

hans Lænders Kraft og kaldte ham Fader . . .

Simon blundede hen. Nogen stod foran hans Seng og sagde til ham: — Imorgen skal du møde Lykken, Simon Jumaisohn, men agte vel paa, du ikke gaar den blind forbi! Og da Simon selv i Drømme tillod sig at tvivle, svarede Stemmen: Som Tegn paa, at jeg taler den klare Sandhed, vil jeg udstikke dit venstre Øje!

I det samme vaagnede Simon og følte en gnistrende Smerte i venstre Øje. Han var som forstenet og turde ikke engang føre Haanden til Øjet, før han endelig opdagede, at Smerten — og sagtens hele Drømmen — stammede fra et skarpt Prismeblink, der havde ramt hans Øje.

Hele Stuen var som oversneet med blaahvidt Maanelys. Simon foldede sine Hænder, samlede Stjernetæppet om sig og sov atter hen.

Men næste Morgen var han idel dum Forvirring. Det rørte ham end ikke, da den rødhaarede utugtige Judith Wagner aabnede sin Dør og raabte efter ham.

Simon gik, som han plejede hver Morgen, over Kludetorvet, pirrede med sin Kæp i de forskellige Hobe og slog smaa nærige Handler af med de gamle rindøjede Jøder, der sad mellem Pjalterne, som var de groet af dem. Men hele Tiden forekom det ham, han ikke var, hvor han burde være. Det gjorde ham urolig. En Vejrhane, der peb og vendte sig paa Fløjen, fik ham til at fare sammen, et Stykke sammenfoldet Papir, der flød i en Rendesten, gav ham heftig Hjertebanken,

til han havde fisket det op og undersøgt det.

Man spurgte, hvad der fejlede ham, og han blev Svar skyldig. Mismodig drev han rundt i Gyder og Gader kun stirrende ned i Sten og Søle. Han huskede nu igen sin Barndoms mest velsignede Drøm: At han mellem Brostenene fandt en Guldmønt, og da han bukkede sig for at tage den op, var der én til, og saaledes blev det ved, til Gaden var som en af Guld skinnende Sø. Og Aar efter fornam han endnu hin gode Gysen og Fingrenes Greb om de trillende Mønter.

Hans stakkels flade Fødder begyndte at brænde. Paa ingen Dag havde han gaaet saa meget, men jo mere Tiden skred, jo ivrigere klamrede han sig til Drømmens Løfte — ihukommende Ordene: Herre, jeg slipper dig ikke, før du har velsignet mig!

Samtidig anklagede han sin stride Dumhed, der lod ham rende grassat efter Skygger, og bestemte som Straf at nægte sig Nydelsen af Kaalsuppe de første to Helligdage.

Uden at tænke over det, var han kommen langt bort fra de Steder, hvor han hørte til og plejede at holde sig. Han stod udenfor de Kristnes store, blomsterfyldte Kirkegaard. Indenfor Muren groede Syrener, deres bitre Vellugt lokkede ham, og han gik ind, hvor han aldrig havde været.

Det var henimod Aften, og allerede var der mennesketomt. Simon gik i de nyrevne Gange mellem Gravene som i en Have. Med lindrende Behag mærkede han

den bløde Muld under sine hede Fodblade.

Paa en Bænk sad en Kvinde, sammenbøjet, som om hun sov, men da Simon kom nærmere, rejste hun sig med et Skrig, slog Armene op over Hovedet og fløj afsted ind mellem Gravene. Træerne og Aftenens sammenflettede Skygger skjulte hende snart. Simon stod lidt og saà efter hende, saa gik han hen for at sætte sig paa Bænken . . .

Simon Jumaisohn tænkte ikke straks paa Drømmen, da han aabnede den lille Bylt. Men heller ikke tænkte han, at dette var de Kristnes Kirkegaard, som ikke vedkom ham, og at han kunde lade Barnet ligge eller overgive det til Graveren, som just ringede ud.

Først da han med Bylten inde under sin Kappe var inde i de snavsede Gyder, hvor han og hans Trosfæller holdt til, sansede han, hvad han havde gjort.

Det var Fredag Aften, og Gyderne var fyldte indtil Trængsel af raabende og skrigende Mennesker. I Skæret af de osende Lamper, Sælgerne havde hejst paa Stager over deres Kærrer eller Borde, saà han Hundredevis af Arme og Hænder, der fægtede i Luften som Trusler. Kvinderne trængte sig frem i deres brogede Nattrøjer med Dun i det tjavsede Haar, med Børn ved Brystet, Børn i Hælene. Mændene sjokkede afsted, skrigende til den, de talte med, for at faa Ørenlyd. Paa Kærrerne laa i Dynger Fisk og Frugt og Urter. Stærkest var Lugten af Løg og Fisk, som i store Kobberkar blev kogt i Fedt og øst op med store Sleve. Under Koge-

karrene blussede Ilden og kastede rødt Flammeskær omkring i Ansigterne og belyste magisk de mangefarvede Pjalter.

Simon var vant til denne Larm og denne Hidsighed forud for Sabbatsfreden, men som han kom gaaende saa varsomt med det lille Liv under Kappen, opsteg der i ham en sælsom Frygt som for hemmelige Fjender. Han havde gerne givet en halv Gylden for at være fri af Mylret.

Blandt Kvinderne var mange majet ud i Festklæder med Fjerhatte og skinnende Silkebaand. Deres Munde lyste skarlagenrødt i den mælkehvide Hud. Det var Daarerne, som lokkede Penge til sig og atter ødte dem bort. Simon rystede paa sit Hoved. Nej, de kloge Kvinder, de var nemme at kende. De holdt Sjalet tæt sammen om Skuldrene, at ingen skulde se, hvad der var indenfor. Og handlede de sig noget til, straks var ogsaa det gemt under Sjalet.

Simon var nu nær sit Hjem. Han skulde blot gennem Diamantslibergyden. Der var stille. Han saà op til de mørke Huse, kendte hvert eneste et, tænkte paa de Skatte, der nu sov under Stænger og Slaa, mørke i Mørket. Ikke de største Stene, dem der holdtes Vagt over mod Tyve, ikke engang de formaaede at tindre i Mørket som en sølle St. Hans Orm. Og alligevel, der var en Fryd blot i Skuet af de Stene, en Fryd, der vel maatte kunne sammenlignes med den, hvormed Moses saà ind i det forjættede Land.

Og Simons Øjne blev grønne og smalle ved Tanken om den lille Læderpose, han bar paa sin Krop, den gød Straaler af Hede omkring under Huden.

Han sukkede. Havde han nu, som andre Mænd i hans Alder, en Hustru, o, han vilde ikke tøve en Dag til Ende, men lade Stenene, en og hver, fatte ind, og fly hende Skatten som et Laan. Og saa ofte han rørte hende, vidste han, at hun, som gav hans Legeme al den livsalige Sødme, hun var kostelig desuden, fordi hun gemte og holdt i Ære Frugten af alle hans Dages Slid.

Saadan havde hans Fader og hans Moder haft det med hinanden til den sidste Time. Og da Moderen døde, havde Simon staaet hos og set sin gamle Fader med skælvende Hænder løsne Ringene af Ligets Fingre og Kæden af dets Hals, set ham stræve for at trække Ringene af de gule Øren, der alle Dage var skjult af Haaret. Men Simons Fader havde selvsamme Nat, medens han vaagede og bad ved den Døde, pillet Stenene af deres Indfatning og syet af Læder den Pose, hvori de siden laa. Den Pose, som Simon atter tog fra Faderens Lænd og bar ved sin.

Simon huskede, og kunde aldrig glemme, de Aar, da han, som hans Fader før ham, sad og brændte Huden haard over de smaa Flammer paa Sliberiet. Det havde været ham en Lyst og Smerte at sidde dér med de graa Stene, til de blev hvide, gerne havde han taget Natten til Hjælp. Og endnu kunde han længes efter de Aar, men Faderen havde Ret, Fortjenesten var ringe, god for et Barn, forsmædelig for en Mand.

Simon sneg sig som en Tyv op i Huset. Dunsten af Løg og kogende Hvidkaal snoede sig om ham.

. . . Men Barnet vilde ikke tage Mælken

til sig. Simon søgte med en Ske at tylle den ned. Han knælede og bad til sine Fædres store retfærdige Gud om Tilgivelse for al Synd og alle vrange Tanker — og om Hjælp for dette ormeusselige Kræ. Men Barnet skreg sig blaa.

Midt paa Natten kom Gabrielle Mengs og dunkede paa Døren. Hun var barfodet. Uden at spørge, slog hun den ildrøde Nattrøje tilside og lagde Barnet til sit store Bryst. Da blev alt roligt.

For tre Uger siden havde Gabrielle overstaaet en haard Fødsel, dengang forbandede Simon hende for hendes Skrigen.

Næste Morgen kom den utugtige Judith Wagner, svøbte Barnet og lod det die hos sig. Johannah Salomon og Eva Krische gjorde som hun.

Barnet diede sorte og røde Kvinder, friske og visne. Barnet tog Mælk fra hvem der bød sin Godhed til.

Og Simon lod det ske, medens han gned sine Hænder og Taarer randt fra hans Øjne. Han havde fundet Lykken og var tilfreds som en Orm i sin Nød. Han sørgede ikke mere over sin pibende Stemme og Hareskaaret, han skammede sig ikke mere over paa Dommens Dag at skulle fremstaa som en af dem, der aldrig havde fuldkommet Lovens Bud.

I den første Tid sov Barnet hos ham under Moderens Stjernetæppe, og Kvinderne kom skiftevis og gav det Die — helt omme fra Gyderne ved Torvet kom de. Men snart redte han til sig paa Gulvet, for at Barnet roligt kunde strække sig og rulle rundt i Søvne i den brede Seng.

Alle tilbød villigt at vaske Barnets Tøj,

men den Glæde lod Simon sig ikke forholde. Han rejste sig med Solen og ødslede med Sæbe og varmt Vand, vaskede, skyllede og vred, slog det vaade Tøj ud Stykke for Stykke, synede det og hang til Tørre paa udspændte Snore i det aabne Vindue. Solen tørrede det venligt og hastigt. Kun naar Vejret var ondt, maatte Tøjet nøjes med Køkkenet.

Simon forsømte dog ikke Arbejdet for Barnet. Naar han var borte, laante han Barnet, der efter hans Moder blev kaldt Rachel, ud til Kvinderne, snart var hun hos Johannah, snart hos Sara, snart i Fælleskøkkenet og snart i Køjerne hos Gabrielles Børn.

Ved Aftentide hentede han saa Barnet op til sig, satte Krog for Døren, hængte for Vinduet, tændte Lys og legede for det, til det sov ind i hans Arm.

Rachel lo, naar Farverne brødes i Kronernes graalige Prismer. Hun lærte at drikke af et Krus og selv stoppe Brød i Munden, og Simon fornam himmelsk Lyst over at kunne hjælpe hende til Rette uden at ty til Fremmede.

En Dag laa Rachel foran Huset og legede med en død Mus og et Glasskaar, hun blev forskrækket for en Vogn, slog Glasskaaret op i Haanden og blødte stærkt. Simon kom forbi. Han blev saa angst, at hans Hjerte stod stille.

Siden turde han ikke betro hende til Husets Kvinder og Børn. Han vænnede sig saa til, før han gik ud, at lukke hende ind i Stuen og ordne alt, saa hun kunde krybe om uden at komme i Fortræd.

Flere Gange i Dagens Løb kiggede han op og bragte hende smaa Gaver.

Naar Solen skinnede ind paa Rachel, lagde hun sig paa Ryggen i Solstriben og sov ind, var hun sulten, fandt hun hen i Krogen, hvor der stod Mælk i et Krus og laa fint hvidt Brød, som Simon sneg sig til at købe hos en kristen Bager. Eller hun huggede med sine smaa Tænder Hul i et let kogt Æg og suttede Blomme og Hvide i sig.

Altid var der nok at se paa og lege med. Simon bragte en gul Fugl i et Bur og hang Buret op under Loftet, og den kvidrede for Rachel og hoppede paa sine Pinde. Han bragte ogsaa en stor grøn Fugl, der kunde tale, den var hun bange for, saa han maatte tage den bort. I Vindueskarmen stod et Glas med Guldfisk. Et Bur med vimse hvide Mus blev bundet fast til et af Sengens Ben.

For Kaalsuppe havde Rachel ingen Smag, hun lod den sive ud af Munden i en Pyt, saa saare Simon lokkede den ind. Saa tabte den ogsaa sin Tiltrækning for ham. Han fik fat paa en gammel tysk Kogebog, hvori han læste om søde Supper tilberedt af Vand og Saft og Gryn, Supper af Øl og opblødt Brød, Supper af Mel og Mælk. Han tilberedte dem selv, prøvende sig frem, og det lykkedes ham at træffe Rachels Smag.

Senere opdagede han, at Rachel ikke udstod Lugten af Hvidløg. Han tænkte paa at opgive ogsaa denne Livspise, men naar han i nogle Dage havde undværet Smagen af Løg, blev han ilde tilpas og flov som efter lang Faste, og det endte da

med at han ikke blot gned sit Brød dermed, men gik rundt med et helt Fed Løg under Tungen.

Rachel vendte Hovedet bort, naar han talte til hende, eller hun knugede sine Hænder fast om Næsen, og Simon havde den ondeste Samvittighed og spægede sig atter ved i flere Dage at nøjes med den Lugt af Hvidløg, der som en hed Aande laa over det ganske Kvarter.

En Dag havde han tiltusket sig en gammel Fløjlskaabe. Han bar den hjem og hængte den op paa et Søm. Rachel stillede sig hen under Kaaben og veg ikke derfra. Han begreb ikke Grunden, før han saà den Vellyst, hvormed hendes lille Næse indsugede de vedhængende Rester af gammel Moskuslugt.

Simon gik ned paa Gaden og strejfede om, til han fandt en af de straalende Butikker, hvori forhandledes vellugtende Sager, og han købte i dyre Domme en Flakon med fortyndet Rosenolie. Aldrig havde han set Rachels Øjne skinne, som da han skruede Laaget af Flasken.

Siden holdt Rachel den lille Flakon i sin Haand som en Tryllering, der ikke maatte tabes. Og naar Simon var tilstede, hvadenten han stank af Hvidløg eller ej, lod Barnet ham komme nær. Hun holdt kun Flasken for sin Næse.

Rachel yndede Sol og blanke Ting, og Simon undte hende alt, hvad han ejede. Saa en Dag gav han efter for Fristelsen til at vise hende de glimrende Sten, som ellers laa vel forvaret i Læderposen ved hans Lænd. Han løsnede Snoren og tog Stenene ud i sin Haand, holdt dem dèr, som man

lokker Duer med Korn, kun var det Solstraaler, han lokkede. Og naar han rørte Haanden sagte frem og tilbage, sprang Blinkene ud spillende, hoppende.

Rachel stod mellem hans Knæ og lo ad den Leg. Saa begyndte hendes smaa Fingre at rode mellem de hvide og grønne Sten, længe og med Omhu. Hun valgte sig en ud, og snar som et Lyn havde hun den i sin Mund.

Simon blev bange og bad om Stenen. Barnet aabnede sin Haand og viste ham leende, at den var der slet ikke, den var sunket. Som lamslaaet stod Simon og begreb. Han tog sig til Panden. Han begyndte at græde.

For den Sten alene kunde han købe et Hus og mere til, for den Sten kunde han leve som en Prins i mange Aar. Den Sten havde hans Moder troligt baaret paa sin Hals over Halvdelen af sit Liv . . .

Endelig kom han til at tænke paa, at Diamanten kunde volde hende Fortræd. Timevis blev han ved at spørge hende, om det gjorde ondt, medens en ukendt Følelse af Dødsensangst vældede frem i ham. Han sad oppe den Nat, vaagende og lyttende efter de smaa fredelige Søvnpust fra Barnets Læber. Og da hun smilede i Søvne, græd han og takkede han sin Gud. Han betragtede Stenen som tabt, det faldt ham ikke ind, den nogensinde kunde komme tilsyne. Men fra den Stund blev Barnet ham end mere dyrebart. Aldrig blev han træt af at fortælle hende om Stenen, hun havde slugt.

Simon Jumaisohn kom hjem med et Spejl, et gammelt venetiansk Spejl. Han

havde tiltusket sig det med Rachel for Øje. Han stillede Spejlet foran hende, og Barnet ilede mod Spejlet og slog sit Ansigt. Da hun forstod, det var hende selv, blev hun lykkelig.

Hun tilbragte Timer foran det, talende til Billedet inde i Spejlet. Hun kærtegnede det. Hun stirrede ind i sine egne Øjne, til Pupillerne voksede og voksede, til hun omsider sank bagover, dysset i hypnotisk Søvn af sit eget Blik.

Simon fik Lov at smile til hende i Spejlet, kun i Spejlet. Fik Lov at stryge hende over Haaret . . . i Spejlet. Fik Lov i Spejlet at kysse Rachels lille røde Mund. Hun kneb den sammen. Selv i Spejlet kviede hun sig ved hans Kærtegn.

Og naar Simon havde berørt Spejlfladen med sit Billede, gned hun længe efter paa Glasset med en Silkeklud. Om Natten dækkede hun Spejlet til, som hun ogsaa dækkede sit eget Ansigt, naar hun sov.

I Spejlet saà hun, at hendes Haar voksede, og at Øjnene blev større.

Hun blev saa stor, at hun kunde sidde ved Vinduet og se ned paa Gaden. Hun vrængede Mund ad Børnene i Huset overfor. De kastede Kaalstokke og Fiskeaffald ned. Det faldt i et vaadt Ælte af stinkende Snavs. Børnene knyttede Hænder ad Rachel. Hun vendte dem Ryggen.

Hun lod Haaret, naar det blæste, fyge som en Røg ud gennem Ruden. Det morede hende at mærke den fine kriblende Kulde i Hovedbunden. Og at vide, Haaret ikke kunde løbe fra hende. Det var hendes Fange som de hvide Mus og Fuglene under Loftet.

Længere nede skimtede hun den grønne Gracht. Om Sommerdage samledes et raadent Slim over de lunkne Vande.

Raahel tænkte en sød lille Tanke om at tage Brødkniven og skære Halsen over paa Simon Jumaisohn, men hendes Fingre havde Afsky for at røre ham.

Han købte smukt Linned og fine Klæder til hende, hun blev ikke mere taknemmelig for det.

Saa kom hun i Skole i Taubenstraat. Hun stoppede Vat i sine Næseboer, og paa Vattet var Draaber af vellugtende Vand, som Simon købte til hende. Hun svøbte Kjolen tæt sammen om sig for ikke at røre de andre Børn.

Simon hentede hende fra Skolen. Det frydede ham at høre om hendes Forstands Behændighed. Han tog hende med til de fremmede Skippere i Skuderne i Zwanengracht, og hun havde et begærligt Nemme for deres Sprog. Med Gaver maatte de købe hendes Smil.

Selv fandt hun op og ind paa et af de store Diamantsliberier, hvor Mændene spøgende gav hende Diamantstøv paa Fingerspidserne. Hun glemte ikke, at hun havde Simons store, kostelige Sten i Maven.

Ofte tænkte hun paa at sejle bort med et af Skibene, men alle Skipperne havde hæslige Hænder som Simon, det holdt hende tilbage.

Først i det fjortende Aar begyndte hun alene at vove sig udenfor Jødekvarteret. De store Torve elskede hun og Springvandene. En Dag fandt hun ind i et Hus, der hang fuldt af Billeder. Siden gik hun hver Dag derhen.

En af de unge Malere saà hende, og tog hende med paa sit Atelier. Dèr var Glastag, Solen skinnede. Dèr befandt hun sig vel.

Rachel laa nøgen paa et Tigerskind og lod sig male. Der var Stilhed i hendes Blod. Sollyset voldte hende stærkere Fryd end den unge Malers Kærtegn. Han havde dog vakt hendes Behag, men den Klogskab, som Opholdet i Ghettoen havde indgydt hende, blev raadende, og af Beregning forblev hun kysk.

Hans Venner saà hende, og hun kom til at beherske dem med sit Blik. Spejlet havde lært hende dets Magt.

En Dag trak de en gammel Spaakælling op, hun skulde forudsige deres Berømmelse. Ogsaa Rachel vilde høre om sin Fremtid. Konen tog hendes Haand, slap den straks igen, lagde sig ned og lyttede til hendes Hjerte og gav sig derefter til at fortumle de unge Mænd med Snak om, at Rachel var en Vampyr, der vilde suge deres Blod.

Rachel gik ind i Rollen og hjalp selv til at omgive sig med en Glorie af Uhygge, saa de unge Mænd snart betragtede hende med skrækblandet Lidenskab.

Det var hendes Hensigt at sælge sig, naar Tiden kom, til den, der bød højest.

Simon var ikke uvidende om dette. Han fulgte hende som en Hund uden at lægge hende nogen Hindring i Vejen. Om Aftenen gik hun ofte i Teater eller Opera. Det stærke Lys, Festglæden, svarede til hendes Sinds Behov.

Men tilfods gik hun ud til de aabne Pladser, først dèr tog hun en Vogn. Skulde

hun tilbage, lod hun atter Vognen standse, inden den naaede Jødekvarteret, siden hun engang havde mærket Kuskens Foragt, da han holdt i Gyden under Simon Jumaisohns Bolig.

Paa dette ene Punkt var han uvægerlig. End ikke Rachel formaaede at faa ham til at fraflytte sine Fædres Bydel.

DOMMERENS FORTÆLLING

Hvad vil jeg dog her i min Barndoms Egn, hvor alt for mig er forandret?

Hvad vil jeg her?

Jeg sidder paa mit stille ensomme Værelse i den lille Gæstgivergaard paa det hældende Torv.

Ingen kommer for at se til mig, ingen vedkender sig, jeg hører til her. Mine Barndomskammerater er gaaet ned i Dalen, er spredt ud over Verden, eller de har overtaget deres Fædres Syssel. En driver Smedjen, en bygger de tunge Karosser, som endnu bruges i visse Dele af Wales, og en er bleven Skolemester.

Mig hilser man ikke mere, man tror, jeg er en fremmed, og jeg opklarer ikke Vildfarelsen.

Hvad vil jeg da her?

Hvad jeg vil? Jeg har jo sagt det. Eller har jeg glemt at sige det? Jeg vil skrive det ned, altsammen, langsomt, alt til det sidste.

Og saa bagefter?

Bagefter? Bagefter . . . véd jeg det?

Dèr, hvor min Moder blev lagt ned, gaar jeg hen hver Aften. Jeg staar paa den skraanende Kirkegaard, naar Solen

synker, ventende paa et Tegn fra min Moder.

I saa mange Aar var hun glemt, næppe huskede jeg hendes Ansigt, hendes Stemme, men nu dukker hun op — naar Mørket falder paa — stiger af Graven som en Taage, et dunkelt skælvende Minde. Min Moder . . .

Hvilke var de Tanker, hvormed hun vandrede om, da hun bar os under sit Hjerte? Gemte hun paa en Sorg, som vi suged ind, før vi nogentid saa Dagens Lys? Var der i hendes Sind en Splid, en Angst, en Svaghed, vi tog i Arv? Intet véd jeg herom.

Saa gaar jeg hjem.

Hjem, siger jeg. Ja, hjem til dette lille Kammer af Træ, hvor det høres klagende, naar Aftenvinden synker sammen over den store Skrænt. I dette Kammer sidder jeg, alene, og tænker tilbage.

Men hvorfor skriver jeg det ned? Hvem skal høste Gavn deraf?

Jeg har lært af Livet, nej, af Døden har jeg lært, at alt det, som i Verden er ondt, det gør Menneskene mod hinanden i Kærlighedens Navn og af Kærlighedens Drift.

Men mit Tilfælde — saadan kalder man jo Skæbnens Vold mod den enkelte — mit Tilfælde er enestaaende, og ingen kan drage Lære deraf. Og dog fortsætter jeg.

Det er som et Hav, der skal tømmes. Og jeg lægger mig ned ved Strandbredden og øser med min hule Haand . . .

Jeg forsvarer ikke, jeg forklarer ikke, jeg skriver kun, hvad der er sket.

Og jeg tror, at i det endeløse Rum, hvor Sjælene søgende farer om for at

finde Evighedens Hvile, dèr vil mine Ord høres af dem, for hvem de er skrevne. De vil nærme sig og lytte . . . nærme sig, som vilde Dyr, der under Uvejr nærmer sig Menneskenes Boliger, for at søge Ly i deres Hjerteangst.

Allan og Rachel . . .

I Nattens Aande hører jeg Eders klagende Sukken. I Himlens Skyer ser jeg Eders fredløse Strejfen. I de dybe Vande skimter jeg Fortvivlelsen i Eders Hjerter!

Allan og Rachel . . . I er borte. Alene jeg er tilbage.

Jeg, Mennesket, der er mere ensom end
Ødemarken . . . .
Tungt er mit Aag, og lang er min Dag . . .

Min Broder Allan og jeg var Tvillinger. Vi fødtes i en lille Landsby i Wales, hvor min Fader var Præst.

Landsbyen laa halvvejs oppe paa en mægtig Bjergskraaning. Fra alle Landsbyens Hytter og Gaarde var Udsigt over den vide, dejlige Dal, Dalen, som mit Sind har elsket, fra mine Øjne lærte Forskel paa Dag og Nat. Stor og fortryllende var den Udsigt, over rødlige Landsbyer, snoede Vandløb, frugtbare Jorder. Men i en besynderlig Grad var Egnen skovløs.

Vel voksede der Blomster og Bærbuske i de smaa Haver foran Husene, men i hele vor Landsby fandtes kun et eneste Træ, en Ask, der stod midt paa Torvet. Træet var gammelt og beskadiget af Lynet, Halvdelen af Grenene var nøgne Sommer og Vinter.

Folk klagede over, at Træerne skæmmede Pladsen og var til Hinder for Færdslen paa de store Markedsdage. I mit syvende Aar blev Træet fældet og en Vandpost med Trug til Hestene anbragt i dets Sted.

Endnu erindrer jeg, hvor Allan og jeg,

Haand i Haand, gik om paa Torvet og sørgede.

Der var nu halvanden Mil ned i Dalen til den Plet, hvor der, nærved en Aa, stod en lille Klump Platåner. Min Broder og jeg havde — sikkert den eneste Lighed imellem os — samme Forkærlighed for Træer, og naar ingen satte sig derimod, gik vi, som efter en fælles Aftale — uden Ord — ned igennem Byen, ad Smutveje over Marker og Gærder, ned til de mørke, sagte susende Platåner.

Atter beruses jeg af Mindet om hine Tiders Lykkefølelse, naar vi vandrede nedover mod Maalet, der først var som en mørk Prik, siden voksede og syntes at glide os imøde og komme nærmere for hvert Skridt, vi tog.

Hvad vilde vi ved disse Platåner. Jeg véd det ikke. Jeg kendte ikke Allans Tanker, og mine egne var dengang vage og flygtige.

Mellem Træernes opskudte Rødder var to Hulinger, dèr lagde vi os, og dèr blev vi liggende, til vi mente det nødvendigt atter at søge hjemad.

Opstigningen, som i sig selv var træls, blev endnu vanskeligere derved, at vi ideligt standsede og saa os tilbage. Kun nølende vandrede vi forbi Smedjen, Byens første Hus, og ind mellem Gaardene. Men havde endelig Hjemmet atter lukket sig om os, følte jeg mig vel tilpas, lo og sprang og var kaad som de andre Børn i Landsbyen . . . Hvor jeg husker dem med de røde Spidsluer, som gamle Kvinder med famlende Fingre gik og strikkede

langs Vejkanten, medens de drev deres eneste Ko.

Allan var saa drømmende og ordknap, som jeg meddelssom og munter. Men til Tider kunde han overfaldes — ja, overfaldes er just Ordet — af en fantastisk Lidenskabelighed, der i den Grad sprængte hans sædvanlige Væsen, at det indgød mig Skræk. Var det Uvejr, og vi andre Børn, paavirket af gamle Folks klynkende Frygt, trykkede os sammen bag Dørene eller gemte os bag Alkovegardinerne, jog Allan omkring, som om det hele Skue var lavet til Ære for ham. Mellem Tordenskraldene og de alt oplysende Lyn, hørte vi ham synge og huje — ham, der ellers ikke havde Tone eller Øre for den nemmeste Salme.

Allan var ærekær og stædig. Ingen Magt fik ham til at indrømme noget, han ikke selv fandt rigtigt. Den mindste Krænkelse — ubevidst eller forsætlig — gjorde ham uforsonlig for Livet. Dette var sagtens Grunden til, at han i Tidens Løb skilte sig af med alle vore fælles Venner. Mennesker betød allerede dengang lidet for ham, jeg var den eneste, han trofast holdt ved, skønt jeg maaske af alle stod hans Naturel fjernest.

Men trods hans urimelig saarbare Væsen og hans store Tilbageholdenhed, fattede baade Mennesker og Dyr meget ofte en Art slavisk Hengivenhed for ham, hvad han ikke lod til at ænse. Hans mørke, sørgmodige Øjne, hvis Blik var ligesom skyet af fjerne, forbiglidende Tanker, skuede paa en besynderlig opspilet Maade bort, ind i noget, der var ham alene forbeholdt.

Han syslede en Del med Blomster og Insekter, men uden at blande andre ind i sin Leg.

Fra den Tid erindrer jeg et lille Træk, der belyser Sider af hans Væsen, som ellers laa hen i dybeste Mørke.

Der groede paa vore Marker i stor Mængde en Art hvide Skærmplanter, som henimod Solnedgang udspredte en egen sød, bedrøvet Duft. Der blev sagt, at disse Blomster var giftige, ikke desto mindre brugtes de af Landsbyens kloge Kone sammen med andre Urter til Afkog mod Høfeberen, som var ret almindelig i vor Egn.

Vi Børn holdt af Planterne for Duftens Skyld, og vi plukkede dem ofte. Vi havde bemærket, at de rødlige Blødbiller henimod Aften samledes i Skærmene, hvor de parredes — ogsaa dette Syn morede os. Som Landsbybørn var vi vidende om alle de Ting, der i Naturen foregaar aabenlyst, og som kun Menneskene skjuler som en Skam. Og vi fulgte Insekternes Færden med samme nysgerrige Fornøjelse som den, hvormed vi fulgte vore Drager, naar de sejlede hen under Skyerne.

Uden at mene noget ondt dermed, pirrede vi til de parrede Biller for at faa stadfæstet den uhyre Styrke, hvormed de holdt sammen og klyngede sig til Lejet i den luftige Skærm.

Min Broder Allan, der ikke taalte, at nogen traadte en Orm ned, blev mørk af Vrede, naar han saà det, og kunde rive Blomsterne fra os andre og slynge dem ind paa Marken — iøvrigt uden at sige et Ord om Grunden. Selv gik han ofte i

den lyse Aftenstund med en af de store Skærme løftet i sin Haand, saa han bestandig kunde iagttage, hvad der foregik i dens kurveagtige Midte og inde mellem de straaleformede Ribber.

Der hændte nu i vor Landsby noget, der satte Sindene i Bevægelse baade hos Voksne og Børn. Et Par unge Folk blev af min Fader viet en Søndag Morgen. Der var i Brudens Hjem Gilde den hele Dag, og da Pladsen inde var ret lille, blev der danset ude paa Grønsværet. Vi Børn dansede med.

Bruden lignede de andre unge Piger paa de Kanter, og hendes Klædning med gammelt Sølv og Hovedsæt var ogsaa den sædvanlige Højtidsdragt. Brudgommen derimod skilte sig ud fra Mængden, han var fremmed, mørk af Lød, lav og spinkel og med Øjne, der svagt mindede om Allans.

Han dansede uden Ophør. Gamle og Unge klappede i Takt, naar han sprang sin Egns mærkelige Danse, vi Børn maabede af Beundring. Engang tog han Bruden ved Haand og dansede med hende nedover Højene som en hvirvlende Vind, hun skreg af Angst. Saa kom han bærende med hende op foran Gildeshuset. Men da var han bleg. Om Natten døde han i Brudens Arme.

Min Fader, som havde viet dem, var meget grebet og talte ved Bordet til vor Husholderske, der sad ved hans Side i min afdøde Moders Stol, om den sørgelige Tildragelse. Vistnok tænkte han ikke over, at Allan og jeg var tilstede, thi han nævnede Tingene ved deres rette Navn.

Han sluttede med at sige: Den Mand har i Sandhed elsket sig ind i Døden!

Allan saà over paa mig, hans Øjne var aabne som Porte. Saa sænkede han Øjenlaagene og satte sig tilbage i Stolen, som om han sov.

Samme Aften gik vi i Smaaklynger bagved Smedjen paa Bymarken, hvor Skærmplanterne stod tæt. Det var i de lyse Nætters Tid, vi var alle mere tavse end ellers. Drenge og Piger talte med sky Ord om det skete, som var det noget, der kom os alle ved ind i Fremtiden.

En lille forvokset Pige, som blev plejet op hos den kloge Kone, gik og bundtede Skærmblomster sammen med en Uldtraad. Jeg hørte hende sige til Allan og vise ham op mod Himlen de smaa Blødbiller, der skælvende udøvede Instinktets mystiske Akt:

— Se nu dem her, naar de har været sammen en Nat, saa dør Hannen, men vi koger dem nu hjemme hos os, min Moster siger, det er bedst, de bliver i Varmen, naar de først er der!...

Allan gik bort fra Pigen, og vi fulgtes hjem. Han sagde til mig paa Vejen, og jeg husker Ordene, fordi det var en Sjældenhed, at Allan udtalte sig om saadanne Ting: — Hvorfor bliver de ikke fra hinanden, naar de kun dør deraf?

Han tøvede lidt, saa sagde han igen: — Men hvis det nu var ligesom dem, der maa dø, fordi de har set ind i Himlen!...

Jeg vaagnede ud paa Natten, Allan stod i Maanelyset henne ved Vinduet med en af de hvide Blomster i Haanden. Han holdt den op i Lyset. Jeg var træt og

faldt i Søvn igen. Anden Gang vaagnede jeg, Solen var ved at staa op. Allan stod endnu i samme Stiling. Jeg hørte ham sukke.

— Hvad er der? spurgte jeg. Han vendte sig om og sagde: — Nu døde den! Den kunde ikke komme løs .....

Pludselig kastede han Blomsten og traadte paa den med sin nøgne Fod.

— Hvad gør du det for? spurgte jeg forbavset, det lignede ham saa lidt.

Allans Stemme var dump af Hidsighed: — Hun skal ikke leve. Det var hende, som fristede ham. Jeg saà det godt. Ligesom Adam og Eva ...

Allan gik i Seng og sov firetyve Timer i Træk, før kunde vi ikke faa ham vækket. I min Tankeløshed fortalte jeg Far, hvorledes Allan havde tilbragt Natten. Da han endelig vaagnede, tog min Fader ham over i Studerekamret og talte længe med ham. Hvorom de talte, véd jeg ikke, men det er senere gaaet op for mig, at Far maa have misforstaat Allans Bevæggrunde og tillagt ham uædle Motiver. Fra den Stund skyede Allan ham som en Fremmed. Aldrig siden saà jeg ham røre nogen af Skærmplanterne. Men heller ikke gav han sig mere af med at sætte de andre Børn i Rette, naar de bevidst plagede Dyr. Allan trak sig ind i sig selv som en Snegl, der har rørt ved Syre.

Han udtalte aldrig nogen bestemt Mening, højst rystede han paa Hovedet, naar noget mishagede ham, eller smilede samtykkende.

En Onkel forærede ham »Arternes Oprindelse«, som han studerede med en for

et Barn ganske forunderlig Ivrighed, indtil han en skønne Dag kastede den kostbare Bog paa Ilden, uden at forklare Grunden.

Mig undgik han delvis. Med sit overfølsomme Instinkt havde han sikkert troet, at jeg holdt ham for »sær« og plagsom. Men jeg vidste altid, hvor han var at finde, og naar Lektierne var læst, og Vejret dertil, gik jeg den kendte Vej til Platanerne, hvor han laa og stirrede op i Bladehanget, tavs som en stum.

En Dag saà jeg, hans Øjne var svulne af Graad. Jeg spurgte ham, om noget var gaaet ham imod. Han svarede, medens han saà paa mig med et Blik, der fik mig til at bæve af hidtil ukendt højtidelig Sorgfølelse: — James, jeg vilde ønske jeg var død. Jeg kan ikke finde mig tilrette. Du ser jo, jeg er altid alene. Og I forstaar mig ikke!

Ordene kunde i et Barns Mund lyde skabagtige, men Ansigtets Udtryk beviste deres dybe og knugende Alvor.

Kort efter skiltes vore Veje for lang Tid. Det gik saaledes til: Min Fader, som var alt andet end velhavende, ønskede inderligt, at begge hans Sønner skulde studere. Da dette imidlertid var en Umulighed, talte han med os derom og overlod os selv at afgøre, hvem der skulde sendes til Kollegiet, og hvem der skulde blive i Hjemmet og nøjes med at lære, hvad Faders knappe Tid tillod. Men saameget holdt Allan og jeg sammen, at den

ene vilde ofre sig for den anden. Vi bad vor Fader træffe Valget.

En Søndag efter Kirketid, just som Menigheden spredtes, kaldte min Fader os ind i Sakristiet. Han spurgte nu mig: — James, hvad vil du være, hvis du bliver holdt til Bogen?

Jeg, der var en ivrig Romansluger, havde Svaret paa rene Haand: — Dommer, sagde jeg. Min Fader nikkede: — Og du, Allan?

Allan flettede Fingrene ind i hverandre og tav. Fader spurgte igen, men han rystede paa Hovedet. Nu blev Fader hidsig og udbrød: — Saa sig dog, hvad du vil være, eller véd du det ikke selv?

Allan nikkede.

— Saa sig det!

Han tav.

Min Fader spurgte ikke mere, men besluttede paa staaende Fod, at jeg skulde studere, og min Broder gaa Kontorvejen.

For mig var det en dyb Sorg at skulle skilles fra Allan. Den sidste Nat, jeg sov under Hjemmets Tag, vaagnede jeg pludselig og saà Allan sidde op i Sengen. Der var i hans Ansigt et Udtryk af fortærende Smerte og samtidig Angst, som om han forudsaa noget uundgaaeligt rædselsfuldt. Men da han blev vâr, at jeg var vaagen, lukkede han Øjnene, lod sig glide ned i Sengen og laa, som om han sov. Det krænkede mig, saa jeg ikke trængte ind paa ham og spurgte ham om Grunden til hans Skræk.

Vi skiltes altsaa, og skønt vi mødtes de første Aar i Ferierne, havde vi nu meget lidt med hinanden at gøre. Allan kom paa

Kontor i Nærheden af vor Landsby, og mine nye Kammerater, mine Studier og Livet paa Kollegiet optog alle mine Tanker, tilmed var Allan mere indesluttet end nogensinde. Barndommens Kærlighed til de mørke Plataner havde vi dog endnu tilfælles, og som før gik vi i Ferierne daglig Tur derud. Det eneste, der, saavidt jeg skønnede, havde nogen oplivende Virkning paa Allan, var, naar jeg nu og da fortalte om de store Skove i den Egn, hvor Kollegiet laa. Det lyttede han efter.

Engang brast det ud af ham: — James, der er ikke den Skov paa Jordens Overflade, som jeg ikke længes efter at vandre igennem . . .

Han kom ogsaa med andre Udtalelser, der brændte sig fast og senere smertede min Erindring som ulægelige Saar.

Vi laa og døsede under Træerne, det blæste, og Himlen var forvirret af de mange afstedjagende Skyer. Kronerne over vore Hoveder piskedes sammen, løftedes, spændtes, sank ned i lydløs øjeblikkelig Stilhed og løftedes paany. Allan sagde: — James, kender du dig selv?

Jeg svarede spøgende: — Jo, tak, jeg har da et Lommespejl! Men Allan gik roligt videre: — Jeg véd ikke, hvoraf det kommer, men jeg har en Frygt i mig for Dagen imorgen, for noget inde i mig selv . . . . .

— Noget bestemt?

Han rystede paa Hovedet: — Jeg er bange for at komme til at gøre noget ondt. Hvordan, hvornaar, hvorfor, det véd jeg ikke. Og jeg kender jo ikke mig selv. Jeg lever ikke, jeg har aldrig levet. Jeg

gaar som paa Bunden af et Hav. Mine Drømme er mig mere virkelige end de elendige Dage. Men naar jeg drømmer, føler jeg Kræfter i mig, saa jeg bagefter har Lyst til at slaa mig selv i Ansigtet for min Fejghed .. Men det er dumt at tale om det, der aldrig bliver anderledes ....

I det samme skød et koldt Vindpust henover Dalen, det isnede os til Marven. Vi rejste os og gik hjem, tavse og forlegne.

En Del Aar senere fik Allan Ansættelse paa et stort Kontor i en af Sydenglands større Handels- og Havnestæder. Vi vekslede broderlige Breve men uden synderligt Indhold. Dog erfarede jeg, han nu havde naaet et af sine Ønskers Maal: En (engelsk) Mil fra Byen laa en af disse frodige, udstrakte, yndefulde Skove, hvis Tilstedeværelse gør England til Verdens skønneste Land. Allans Breve berettede mest, ja saagodtsom udelukkende, om Ture til denne Skov, og det fremgik, at han ikke nøjedes med at besøge den i Dagens Fritimer, men ogsaa ofte vandrede derud ved Nattetide.

Om Kontoret skrev han yderst sjældent og da saa kortfattet, at det var ganske uden Interesse. Det lod ikke til, han havde Sympati for andre Mennesker dèr i Byen end de jævne Værtsfolk, hos hvem han boede.

Jeg, der var ganske praktisk, raadede ham til ikke at gro fast paa samme Sted, men lejlighedsvis se sig om efter en bedre lønnet Stilling. Herpaa svarede han:

— Enten jeg lever her eller andet Steds, gør for mig hverken til eller fra. Penge har for Tiden ingen Interesse for mig — saamange, jeg behøvede for at føle mig tilfreds, kommer jeg dog aldrig til at eje.

I mit treogtredivte Aar opnaaede jeg den ifølge min Alder forbavsende høje Stilling som Undersøgelsesdommer i X —, Byen hvor min Broder levede.

Noget skyldtes denne hurtige Karrière naturligvis det blinde Held, men ogsaa for en Del den Opmærksomhed, jeg havde vakt ved nogle Brochurer, der var bleven ivrigt debatteret baade i Pressen og blandt mine Fagfæller.

Brochurerne var en Art Forløbere for et stort Værk, der skulde tjene til hverken mere eller mindre end at omstyrte — og erstatte med bedre — visse forældede Straffelovsparagraffer, som, under Omstændigheder, gør Dommerhvervet til Bøddelgerning.

Forbryderens *ubevidste Driftsliv* var det Speciale, jeg arbejdede med, og hvorpaa jeg opbyggede mine Paastande. I nøje Samhæng dermed var Teorien om *Dobbelttilværelsen* hos Forbrydere.

Oprindelig havde jeg antaget dette for taagede Hjerners Fantasterier eller Limpinde, hvorpaa drevne Romanforfattere fangede naive Læsere. Men eftersom min Plan om Lovenes Forbedring førte mig

ind paa mange Særstudier, fik jeg snart Troen i Hænde og blev overbevist, næsten mod min Vilje.

Jeg læste i Kriminalberetningerne om Mænd, der kun burde været draget til Ansvar for den ene af deres Tilværelses Sider, den, der var dem bevidst.

Mænd, som daglangt, Aar efter Aar, passede deres Dont med den usvigelige Ro og Regelmæssighed, der kun findes hos den mest sindsligevægtige — for saa en skønne Dag at afsløres som skændige, meningsløse, afsindige Forbrydere, hvis Hjerner syntes et Kaos af Raaddenskab og Kulde.

Mænd, som, af Hensyn til Samfundets Beskyttelse, maatte lide fuld Straf for deres Handlinger begaaet uden Vidende, uden Vilje og i hvert Fald ikke under nogen *opklaret* Form for Hypnose.

Min Medynk med saadanne Dobbeltkarakterer, der end ikke i Søvne eller Rus aabenbarede deres Sjæles Tvedragt, var stor som min Forfærdelse, og jeg gjorde det til min Fremtids Opgave ad Forstandens og Følelsens Vej at udforske hine Medmenneskers gaadefulde Indre, for derefter at skaffe dem deres Ret. Men Arbejdet skred tungt. Min egen sunde, kraftige Natur manglede al Forudsætning for intim Forstaaelse.

End ikke, da jeg selv blev én i Rækken af hine ynkværdige Individer, har det været mig muligt at forstaa, hvorledes en saadan Dobbelttilværelse opstaar. Faktisk har jeg i Maaneder levet et Dobbeltliv, ført to Tilværelser, den ene uafhængig og uberørt af den anden.

Men dette hører ikke hen her, det kommer senere, og jeg har foresat mig at nedskrive alt i den Orden. hvori Begivenhederne fulgte.

Altsaa, jeg kom til Byen, ung i mit Kald, overmodig og ivrig, fuld af Tro paa min egen høje Bestemmelse som den, der skulde gøre megen Uret god i Verden.

Naturligvis glædede jeg mig til atter at skulle være sammen med Allan, men jeg forudsaa, at mit Arbejde, der laa hans saa fjernt, vilde optage næsten al min Tid.

Havnebyerne hører ikke til de roligste, og jeg lovede mig rigt Materiale af de Forbrydelser, der uden Tvivl maatte forekomme et Sted, hvor Mennesker fra alle Verdens Hjørner mødes.

Af Hensyn til Allan havde jeg dog forud tilbudt ham at bo hos mig. Han afslog det paa sin sædvanlige korte Maade uden at give Grunde.

Første Aften opsøgte jeg min Broder i Byens Udkant, hvor han boede hos et Par skikkelige Haandværksfolk. Foran Huset laa en lille Have, hvis omhyggelige Udseende jeg straks og med Rette tilskrev ham. Saa stod jeg i hans Stue, og vi gensaa hinanden efter otte Aars Fravær, saalænge var det siden, vi sidst mødtes ved Faders Kiste i den lille Landsby i Wales.

Jeg studsede ved Synet af Allan, som havde jeg halvvejs glemt ham, eller havde han forandret sig højligen i disse Aar.

Stilfærdigt og ømt blev dette vort første Gensynsmøde.

Vi omfavnede hinanden, længe stod vi tavse i den lille Stue, og i denne Stilhedens Stund glemte vi Adskillelsens Aar,

var det, som om alle Tanker mødtes, to og to, i inderlig, ubrydelig Forstaaelse.

Allan virkede ved sit Ydre, ved sit Væsen, ved sit Blik som en af hine tungsindige Højlandsviser, der, sunget ved Aftentide udenfor en af Bjergets Hytter, lægger sig tæt til Hjertet med hellig Fred.

Vi fulgtes bort — som i hine Barndommens Dage, da vi, uden Ord, søgte ned til de alvorsfulde Platåner, dragne af noget, der laa dybt i Sindet, noget, der ikke lod sig udsige. Vi fulgtes ud til de store Skove; det var en Sommeraften. Vejen var hvid. Stendysserne laa ved Vejsiden som krumme, sovende Dværge. Skarntydernes fine Duft og hvide Taager, lette som Fnug, svævede omkring os.

Vi kom til Skoven. Landevejen skar sig ind igennem den. Til højre og venstre førte smalle Stier ind til Ensomheden. Vi gik sammen, ikke som to Mænd, men som to unge Elskende. Allans Arm laa om min Skulder, min om hans Liv.

Jeg mindes, Allan sagde: — Undertiden er det for mig, som om denne Skov er groet op af mine Tanker, som om hvert Træ, hvert Blad, hvert Straa er en Del af mig ... Maaske kommer det deraf, at alle mine Drømme bliver til her — og bliver tilbage, naar jeg gaar. Hvis jeg kunde omskabe min Tilværelse, vilde jeg helst af alt staa paa det samme Sted, som et Træ mellem Træer, med Rødderne i Jorden, med Kronen stirrende ind i Himlen ...

Der var hin Aften en Meddelsomhedens Aabenhed over Allan, som jeg ikke kendte og næppe begreb. Kun forstod jeg, at han i disse Aar havde længtes efter mig og

sørget over, at vore Veje ikke kunde følges. Jeg benyttede mig af hans Stemning til at spørge, hvorfor han havde tiet, da Fader vilde vide hans Fremtidsplaner.

Allan standsede og saà paa mig. Det hvide Maanelys gav hans Ansigt Bleghed som en Blomst, der er groet i Skygge. Han svarede, og i hans Blik var usigelig Ømhed og Sorg: — James, det var jo et lille Offer, jeg bragte dig ...

— Mig? hvordan?

— Jeg vilde være det samme som du! Alt det, som du har skrevet, har jeg tænkt ... tænkt allerede som Barn. Men jeg holdt af dig, mere end du nogensinde vidste. Derfor tav jeg. Der maatte jo vælges, den ene maatte ofres for den anden...

Allans Svar ramte mig i Hjertet. Egoist og Taabe, at jeg aldrig havde tænkt mig Sandheden, men roligt vandret min Vej over hans Lykke!

Allan anede, hvad der foregik i mig: — Du har intet at bebrejde dig, James. Du er paa din rette Plads, og jeg glædes for hvert Skridt, du naar frem. Hvem véd, maaske var jeg bleven paa Stedet alligevel. Jeg elsker Mennesker paa min Maade, men jeg er dem fremmed. Du hører Livet til. Jeg er Ensomhedens Mand. Livet har ingen Tillokkelse for mig. Jeg føler mig som et vissent Løv, der hvirvles rundt og kun venter paa at trædes ned mellem de andre nedfaldne Blade ...

Jeg ser endnu den høje Skikkelse for mig, som han stod dèr i Maanelyset, talende til mig — ind i sig selv. Og jeg forstod, hvorledes hans Liv var gledet hen. Dagenes Ensformighed, Skumringens

Vandringer inde mellem Vennerne, de stumme, lyttende Stammer, hvis Safter randt, som Blod i Aarer, ustandseligt til Faldets Time.

Men for ikke at lade mig overvælde af Øjeblikkets Vemod til Graad, begyndte jeg at raade ham, praktisk og indtrængende. De Aar, der var forbi, var spildte, men derfor var det ikke for sent at lægge Livsplanen om. Jeg raadede ham til straks at opgive den trælsomme Gerning, der var hans Levebrød og tage fat paa Studeringen. De Erfaringer og den Tankesum, han i disse Aar havde opsparet, kunde komme ham tilgode senere. Maaske kunde han netop nu udrette, hvad han aldrig havde naaet, hvis han dengang havde fulgt sin Trang. Mange før ham var begyndt i en sen Alder og var dog naaet vidt.

Da jeg havde talt ud, svarede Allan, at Tanken havde plaget ham som et Mareridt, men det var umuligt — nu som før manglede han Kapital.

Jeg indvendte hertil, at min Gage var rigelig nok for os begge — desuden var det en saa ringe Gengæld for det uhyre Offer, han havde bragt. Men Allan svarede: — Du kan selv faa Brug for dine Penge. Du er i den Alder, hvor man gifter sig, og jeg vil ikke ligge dig til Byrde!

Jeg erklærede mig da rede til at gøre et Laan. Allan svarede:

— Et Laan er en Lænke. Jeg kunde et givet Øjeblik begaa et Mord, og min Samvittighed vilde frikende mig, men et Laan uden Udsigt til Tilbagebetaling — aldrig. Og nu vil vi ikke drøfte den Sag

mere. Jeg har Skoven her — og jeg har dig. Jeg ønsker ikke andet og ikke mere ....

Vi gik videre, og Samtalen drejede ind paa andre Emner, men jeg blev ikke Tanken kvit. Da vi omsider vendte hjem, var Maanen gaaet ned, og Mørket dækkede alt som en sort og stille Sø.

I Løbet af de første Maaneder var min Tid helt optaget af de nye Embedspligter og selve den Orientering af det stedlige, der var saa ganske nødvendig for en Mand i min Stilling, at jeg ikke havde Tanke for nogen Art af Selskabelighed. Jeg søgte at lære min By at kende, Menneskene kom først i anden Række, muligvis en daarlig Metode, men mig faldt den nu mest bekvem.

Efterhaanden som jeg ved Selvsyn og gennem mine Kolleger udfandt Byens ydre Væsen og Ejendommeligheder, vaagnede ogsaa Trangen til at se bag Murene. Byen var ret stor, dog ikke større, end at Sladderen groede frodigt som Græsset mellem Brostenene i de helt smaa Byer. Hvert Hus syntes at have sin hemmelige Historie, og havde jeg ikke været en meget nøgtern Tilhører, havde jeg sikkert følt mig frastødt af det af uhyggelige Tildragelser saa hjemsøgte Sted.

Men jeg kendte noget til den Kunst at lægge sammen, trække fra og finde Facit paa egen Haand.

Hen paa Efteraaret besluttede jeg mig til at gøre de første Visitter hos enkelte

Embedsbrødre og et Par af Byens ældre og ansete Købmandsfamilier, hvortil jeg havde Anbefaling.

Ved denne Lejlighed hørte jeg atter og atter *van Grootens* Navn og Hjem nævne. Man spurgte mig, om jeg havde lagt mit Kort hos den rige Mand, om jeg agtede at gøre det og hvornaar.

Allan havde været tavs med alt angaaende sin Principal saavel som alle andre Mennesker, hvilket ikke undrede mig. Men jeg fik nu tudet Ørene saa fulde af forskellige Opfattelser af denne Mand og især hans Datter, at min ikke ringe Videbegærlighed begyndte at flamme op efter at lære de to at kende.

Van Grootens Fortid var besynderligt nok i en By, hvor Bourgeoisiet ikke var større, som en baade lukket og laaset Bog. Man vidste — uden med Vished at vide — at han i sin Tid havde opholdt sig i de hollandske Besiddelser, hvor han sandsynligvis havde lagt Grunden til sine Rigdomme, at hans Hustru, en stille, bleg eksotisk Skønhed, var død under et Anfald af Hjernelammelse, kort efter at de havde adopteret Datteren *Rachel.*

Og at han drev Afguderi med denne Datter, der ikke blot ikke var afholdt, men nærmest skyet af Byens kvindelige Ungdom i samme Grad, som hun trak Mændene til.

Hvor hun kom fra, vidste ingen. Der blev gættet paa Frankrig, Holland, Spanien. Hun havde ikke en Veninde. Hendes Klædedragt var fornærmelig bisar, hendes Skønhed og Hovmod ligesaa.

Man sammenlignede hende med en Vampyr, hentydende til den ubekymrede Maade, hvorpaa hun legede med Mænd og atter kastede dem bort som udbrugt Legetøj.

Fælles for de Mænd, der havde været i »hendes Garn«, var dette, at de aldrig blev sig selv igen, og ikke var at formaa til at udlevere hende eller noget hende angaaende.

Som Bevis paa hendes magtfulde Herredømme over Mænd, fortalte man mig følgende: I et af Værelserne i Sidefløjen holdt hun indespærret en Kunstner, der havde ladet sig nedværdige til at tegne og siden sy hendes Klæder. Rygtet vidste, at hun havde truffet denne Kunstner, en stakkels Krøbling, i Paris, havde set et af hans Billeder, beundret den Maade, hvorpaa Modellen var hyllet i Gevandter, havde opsøgt Manden, købt Billedet, købt hans Taknemmelighed, sleget sig ind, saa han blev en Slave af hendes Luner, og omsider købt hans Kunst og ham selv.

Det vidstes, at denne Mand, Dag ud og Dag ind, kun syslede med Studier til Dragter, der kunde tilfredsstille hendes sygeligt raffinerede Smag, at han havde lært at skære og sy for selv helt og holdent at udføre Arbejdet til hendes Behag, og at hans fornemmelige Løn bestod i et Løfte om engang at faa Lov til at male hende.

Som Eksempel paa hendes Forfinelse beskrev man for mig en stor Vinterhave, van Grooten havde ladet anlægge. I denne Vinterhave opstod imidlertid en haardnakket ilde Lugt, der sandsynligvis stammede fra de mange Tropefugle, der var ophængt i Bure mellem Planterne,

og fra det store Bassin med Guldfisk. Det var en af van Grootens største Fornøjelser at oplyse dette Bassin elektrisk nedefra, og saa høre Gæsternes Beundringsudraab, naar de fede guldfarvede Fisk stimede sammen om Lyset. Men den ilde Lugt gjorde, at Gæsterne kun ugerne opholdt sig længe ad Gangen derinde. Ogsaa Rachel befandt sig uvel derved og klagede til Faderen.

Han lod saa indlægge en Ledning, hvorfra man, ved at trykke paa en Knap, kunde parfumere Rummet. Parfumen syntes at være tung og hidsende som gammel Vin. Ja, en af Husets Forretningsvenner, der havde rejst meget i Østen og prøvet lidt af alt, udtalte en Dag, at van Grootens parfumerede Vinterhave virkede paa ham ganske som en Opiumsrus, dog uden dennes skrækkelige Efterveer.

Rachel van Grooten tilbragte dagligt Timer i det fugtighede Rum, som hun til Stadighed holdt kvælende fuldt af kunstig Duft.

Enhver Beskrivelse af Rachel van Grooten styrkede min Opfattelse af, at hun var ganske anderledes end de — forholdsvis faa — Kvinder, jeg havde lært nærmere at kende. Jeg satte mig for at blive hendes Ven for, om muligt, at trænge ind i hendes Tilværelses hemmelige Indre, det hun skjulte for alle andre. Aabent tilstaar jeg, det var i første Færd en Plan, der udelukkende skyldtes forfængelig Selvtillid.

Men inden jeg lagde mit Kort, talte jeg til Allan derom. Han raadede mig fra paa en næsten saarende Maade, og som sæd-

vanlig uden Forklaring. Dette hidsede mig op, og jeg lod mig forlede til at sige:

— Du har jo selv din Gang i det Hus, hvad kan du da have imod, jeg ogsaa kommer der? Er Frøken Rachel saa dejlig, at du frygter min Hjertefred? Eller er du bange for, jeg skal blive din Medbejler?

Jeg kunde se, mine Ord krænkede ham. Han tog Vejret dybt, som om han gjorde Vold paa en Vrede eller en Tilstaaelse. Saa svarede han stille: — Du har jo din frie Vilje. Men hvad det angaar, du siger, jeg har min Gang der i Huset, vil jeg lade dig vide, jeg kun har været der faa Gange, og jeg kommer der ikke mere . . .

— Hvorfor ikke?

Allan saà paa mig med det Blik, der fjernede istedetfor at nærme: — Jeg kommer der ikke mere! gentog han.

Nu var der noget i mit Indre, en Anelse, eller hvad det kan kaldes, der raadede mig fra — som man undertiden kan standse foran en Dør og ikke bekvemme sig til at gaa ind — men sligt holdt jeg for daarlig Nervøsitet. Jo mindre jeg egentlig ønskede at se hende efter Allans forunderlige Hindren, jo mere ildnede jeg mig op til netop at ville.

Førstkommende Søndag gik jeg derhen.

Van Grootens Bolig vendte ud mod en af Byens faa stille, forretningsøde Gader. Modsat almindelige engelske Huse var dette ikke ret højt, men meget bredt, bredt som tre, fire andre Huse tilsammen.

En Art Portal midt paa Huset gav dette et vist samtidig fornemt og pralende Præg. Senere erfarede jeg, at Portalen, der af

en entreprenant Arkitekt var lavet med det ene for Øje at blænde, var en tro Kopi af et af Florens' Patricierhuse.

Husets Indre var saare imponerende. Jeg traadte ind i en Forstue, eller rettere en Søjlehal, med Mosaikgulv. Gennem Glasdøre saa man ud i Vinterhaven, til højre og venstre førte Døre ind til Opholdsværelserne. Tjeneren viste mig gennem et Par med Fløjl Forgyldning og Billeder overlæssede Stuer ind til et stort lyst Værelse, hvor van Grooten yderst venligt modtog mig. Dog forekom det mig, baade dengang og ofte senere, at han maalte mig med det Blik, hvormed man maaler en mulig Fjende.

Han frittede mig en Del om min Gerning, noget jeg allerede havde vænnet mig til, begribende at denne Trang til at høre fortælle om Forbrydere og Forbrydelser simpelthen stammede fra Provinsmenneskers barnlige Dragen af det eventyrligt utilladelige.

Jeg kan ikke sige, van Grooten paa mig virkede absolut utiltalende. Han var paa ingen Maade saa plump og plat i sin Fremtræden som de fleste af Byens andre store Handelsmænd, men heller ikke saa aaben og brav.

Hans overvættes blege Hud til det store sorte Skæg, Øjnene under de ludende Bryn, Hænderne, der ligesom søgte Skjul, og Stemmen, der klang hult — disse ydre Ting lod mig formode, at Manden i sin Tid under Ophold i usunde Egne havde paadraget sig hin Klimatfeber, der næsten aldrig slipper sit Bytte.

Han talte engelsk, men med hollandsk

Tonefald. Hans Herkomst — selv om Navnet ikke havde røbet den — var utvivlsom.

I Samtalens lidt træge Løb nævnede han min Broder, hvem det lod til, han satte stor Pris paa. Da jeg vidste, min Broder ikke nærede samme Følelse for ham, lod jeg hurtig Emnet falde.

Han beklagede, hans Datter ikke var hjemme, da hun paa langt mere fyldestgørende Maade forstod at underholde Husets Gæster, men han tilbød at vise mig om i Hjemmet.

Jeg, der gættede den rige Mands Hang til at prale med det, der var hans Ejendom, lod mig villigt føre om fra Værelse til Værelse, uden iøvrigt at fatte ringeste Interesse for, hvad jeg saà. Van Grooten standsede foran en Dør:

— Dèr tør vi ikke gaa ind. Det er min Datters »Lønkammer«, som vi kalder det. Dèr modtager hun kun sine meget gode Venner og det endda sjældent. Det skulde glæde mig, om De engang naaede saa vidt i hendes Gunst . . .

Jeg studsede, ikke over Ordene, men over Betoningen, der røbede en mørk forfærdende Kval. Som om et Lyn havde kløvet Mandens Indre og blottet hans hemmeligste Tanker, anede jeg i det Nu, at van Grooten ikke alene tilbad Datteren, men nærede haabløs, lidenskabelig Kærlighed til hende. Jeg havde ondt af det for ham og lovede mig selv at gemme denne min Anelse for alle andre.

Han førte mig nu ud i Vinterhaven, øjensynlig hans Stolthed. Det var et stort rundt Rum, halvt bygget ind i Huset, halvt

ud i Gaarden. Man havde haft Ret i, hvad der blev sagt om Parfumeringen af dette Rum. Luften var paa samme Tid fugtig, saa man uvilkaarlig drak den ind med alle Porer, og sløvende tung af søde og bitre Dufte, der ligesom steg op fra Jorden og trængte ud fra hver af Blomsternes Blade.

Van Grooten viste mig med barnlig Glæde det store Midtbassin, hvor Fiskene dovent flød som gyldne Frugter, faldet ned fra Palmerne, der spejlede sig i Mellemrummene mellem Aakandernes olieblanke Blade.

Omkring denne Vinterhave, der af Størrelse mindede om et botanisk Palmehus, løb et smalt Jerngalleri, hvortil man havde Adgang ved to Vindeltrapper, en fra hver Side af Rummet.

Van Grooten pegede op. Jeg saà en Række smalle lange Vinduer bag Galleriet, de var dækket af solgule Silkeforhæng:
— Det er min Datters Soveværelse!

Atter samme brændende Klang i Stemmen.

Og jeg huskede, man havde talt om Frøken Rachels Sovekammer, der var udstyret med østerlandsk Overdaadighed.

Van Grooten aabnede en Dør ud til den lille Forstue, der kun var til for at hindre den kolde Luft i pludselig at komme til Planterne, og han viste mig det store Gaardsrum, der, mellem to lange lave Sidefløje, strakte sig ned til Kontorbygningerne. Et Par Rækker Fliser var lagt som Fjæl mellem de toppede Smaasten, hvormed Gaarden var brolagt. Fløjen til højre var beboet af Tjenerskabet, desuden

var der Stald og Oplagsrum, Fløjen til venstre hørte til Herskabsboligen. Hele denne Fløj var — som min Faders Præstegaard — overgroet med Vedbend, ligesaa de lave Kontorbygninger, hvis vinde og skæve Tagrækker tydede, ikke blot paa høj Ælde, men ogsaa røbede en Gnieragtighed hos Ejeren, der stak af mod hans øvrige Brovtelyst.

Han forklarede mig, at bag Kontoret laa atter en Gaard med Lagerbygninger, samt Haven og Gartnerboligen, der vendte ud mod et Stræde. Vi kom, medens vi stod dèr i den søndagsstille Gaard, til at tale om Byen og Havneforholdene, og van Grooten fandt atter Lejlighed til at komme ind paa min Virksomhed.

Da vi vendte tilbage, viste han mig, hvorledes Yderdørens kvartertykke Pengeskabslaas om Dagen kunde sættes ud af Virksomhed og erstattes af et lille Dørhaandtag, saa Gartneren kunde gaa ud og ind uden at tvinges til Omvejen gennem Huset.

Vi var næppe komne ind i Vinterhaven, før jeg hørte ligesom en Hvislen. Frøken Rachel kom gaaende — gaaende eller snigende — eller bugtende sig — imod os.

Mit første Indtryk af hende var blind, uforklarlig Rædsel. Aldrig før og aldrig senere har jeg set et Væsen en Slange saa ligt som dette fine, lange, spæde Legeme, der smygede sig imod mig. Det var bevægeligt og glidende som et Vand, og hemmelighedsfuldt som en uopklaret Forbrydelse. Ansigtet var roligt, stivnet som en Maske.

Hverken dengang eller nu er det mig muligt at udsige, om Rachel van Grooten var smuk. Jeg fornam kun den kolde, tomme Skræk, der sprang ud et Sted i mit Indre og lammede mine Tanker.

Hun gav mig en Haand, der laa levende og sitrende i min som en gispende, varm Fugleunge. Og medens jeg holdt den, var det, som om noget klæbede sig til mig, noget, der blev tilbage, da hun tog Haanden til sig igen.

Vore Blikke mødtes, og jeg saà hendes Øjne — gyldne, blaa, jeg véd det ikke, véd det ikke — de glimrede som Glasskaar, der lyser i Solen.

Hun tog van Grooten under Armen og lod mig gaa foran. Det undrede mig ikke, at hun tav. Men da hun endelig talte — Ordene i sig selv var uden Betydning — var det, som om hellige Minder om Drømme, fra før Livet blev til, sugede sammen om mit Hjerte.

Jeg tog Afsked, og man lod mig gaa.

Da jeg kom ud paa Gaden i det blændende Sollys, i den rene Luft, begyndte jeg at tænke efter, og jeg besluttede aldrig mere at gæste dette Hjem. Heller ikke vilde jeg for Allan omtale mit Besøg.

Men hvor jeg gik, og hvor jeg stod, vedblev jeg at høre den sagte Hvislen af Kjolen og se for mig dette Legeme, der var som en rindende Strøm.

Timer efter dukkede op — som man med Viljens Magt kan fremtvinge Enkeltheder af glemte Drømme — hendes Haar, ikke Farven, men Haarets høje, levende Fald, og de hvidgule Naale, der, som Bensplinter, stak ud hist og her.

Otte Dage senere modtog jeg Indbydelse fra van Grooten. Jeg skrev og afslog. Men i det Nu, jeg skulde lægge Brevet i Postkasseu, betænkte jeg mig. Uden at sige noget til Allan om Indbydelsen, efterkom jeg den.

Med en vis, højst umandig, Hjertebanken, begav jeg mig altsaa paa Vej til det store Hjem, men dennegang havde jeg paa Forhaand væbnet mig mod enhver Sanseoverumpling. Var hun end, som Folk sagde, en Vampyr, mig skulde hun ikke faa Lov til at suge ud!

Oh! jeg kunde lige saa gerne have sagt: stod der en Klippe paa min Vej, jeg vilde gaa igennem den som gennem en Taagemur.

Da jeg nærmede mig Huset, blev jeg vâr en lille Ting, der straks indvirkede paa mig. I Modsæining til de andre Huse i Byen, hvis Vinduer ved Aften enten blev stænget med grønne Tremmeskodder eller simpelthen nøjedes med graa Rullegardiner, var der røde Forhæng for alle Vinduerne her. Røde Forhæng af en egen gennemsigtig Blodklarhed, der tillod Lyset derindenfor at funkle, uden at man dog

kunde se, hvad der foregik i Værelserne. Kun naar Gæsterne bevægede sig, gled store Skygger som en Art Mørkets Aander forbi.

Jeg stod uvilkaarlig og saà paa dette Mummespil, inden jeg gik ind. Pludselig bemærkede jeg to Mænd, der ogsaa iagttog Huset, men paa en underlig nervøs Maade, som om de ikke vilde være deres Interesse bekendt.

Den ene af dem var en lille Jøde, som jeg først mente at kende, men da han trak Hatten nedover Ansigtet, faldt det mig ind, jeg aabenbart tog Fejl.

Den anden var en ung, slank Mand, over hvis Skikkelse og Ansigt der var en egen elastisk Ro og Rytme, der vandt mit Behag. Hans Udtryk var spændt, som om han ved en eller anden Tankeforbindelse tvang sig noget til eller fra. Jeg dømte ham — efter hans Ydre — til at være Kunstner.

Nu skraaede jeg over mod Huset. Ogsaa Jøden forlod sit Fortov, og skød med en saadan Fart over Gaden, at han, idet den store Dør svang tilbage for mig, stod roligt iagttagende den oplyste Hal indenfor.

Medens Tjeneren tog mit Tøj, traadte en ny Gæst ind, den unge Mand med det spændte Ansigtsudtryk. Nu først fattede jeg, hvor skøn han var; men netop nu forvandledes mine Følelser, spaltedes i Dragning og Frastødelse.

Engang før har jeg sagt, at min Broder Allan virkede som en af de vemodigt dystre Højlandsviser. Denne Mand var hans fuldstændige Modsætning. Han virkede som

den Art magisk Fløjtespil, vi alle har hørt om i vor Barndom, og alle med hemmelig Gysen har længtes efter at møde.

Han hilste mig med et Smil, der havde samme Sødme, samme Ynde, samme urovækkende Upaalidelighed som mangt Kvindesmil. Skønt han kom sidst, gik han foran mig ind i Salonerne til venstre for Forhallen, og jeg undlod ikke med en vis stikkende Misundelse at se den Charme, der var over hans Gang og enhver af hans lade Bevægelser. Trods den beherskede Ro, hvormed han førte sig, anede det mig, at hans Væsen var Panterens lig.

Da jeg traadte ind, stod Husets Datter i det forreste Værelse i Samtale med den sidstankomne Gæst. Da jeg ikke har Forstand paa Kvindeklæder, kan jeg ikke beskrive hendes Dragt, kun saameget véd jeg, at hun tæt til Legemet bar noget stramt og gulbrunt skinnende, derover flere tynde Hinder eller Slør i Farver fra Gyldenlakkens dybeste Mørke til den skæreste lyse Lød.

Tilfældigt saà jeg Spidsen af hendes Fod, der glimtede som en grøn og skællet Ham. Om den nøgne Hals bar hun større og mindre grønne Stene. I Haaret kun de hvidgule Pinde, der forekom mig alt andet end smukke.

Til min Glæde mærkede jeg, at Fortryllelsen fra sidst var hævet. Hendes Haand hvilede i min, stille og ubekymret. Hendes Blik hilste mig med den venligste Ligegyldighed. Selv Stemmen, der forgangen havde virket som Djævlespil paa min

Rygrads Nervestrenge, naaede nu kun Øret som en Række melodiske Toner.

Hun forestillede mig for sin Ven, Hr. Hookes — og forklarede mig til min Overraskelse, at han var ansat paa van Grootens Kontor som Privatsekretær. Næppe vilde jeg tro mine egne Øjne. Var denne Mand Skriver paa et Handelskontor .....

Ud paa Aftenen, da Stemningen efter Bordet havde naat den Højde, hvor de tavse bliver talende, og de aabentmundede tvinges i Stilhed, faldt Samtalen paa Rejser. Jeg, der havde set saa lidt af Verden, kunde kun tale med om korte Ophold i Paris og Amsterdam.

Van Grooten spurgte mig ivrigt ud om Amsterdam, som han lod til at kende særdeles nøje. Jødekvarteret blev nævnet. Jeg fangede et Blik mellem van Grooten og hans Datter, et underfundigt medvidende Blik. Samtalen bredte sig om Rejser, de fleste af Gæsterne — saagodt som alle mandlige — havde været ude. En ældre Mand talte om Ægypten som det herligste Opholdssted ved Vinter, og spurgte Frøken van Grooten, om hun havde været der.

Rachel sagde, og sagde det som et Udbrud: — Jeg har kun været i Ægypten om Sommeren!

Paa de forbavsede Spørgsmaal, om Varmen da ikke var uudholdelig, svarede hun som dybt inde fra en Erindring: — Jeg mærkede ikke Varmen.

Jeg, der kun kendte Ægypten fra Rejsebeskrivelser, sagde: — Jeg troede, der var saa hedt, at selv de Indfødte laa i

en Slags Dvale i Aarets varmeste Maaneder.

Rachels Øjne fik med et den glasskaarglimtende Glans, jeg alt ved første Møde havde bemærket. Hun svarede: — Maaske de Indfødte ligger i Dvale. Jeg kan kun forsikre Dem om, jeg gjorde det ikke.

Van Grooten saà over paa hende. Hans Blik slog ned som en Klo: — Nej, Rachel havde andet at tage Vare end sove .... Saa vendte han sig til os: — Min Datter turede op og ned i Landet paa Æsel og Kamel, saa alene, saa i Følge med en eller anden Beduin, medens vi herhjemme gik i plagende Angst for hendes Liv. Selv kender hun ikke til Frygt.

En af Gæsterne spurgte: — Var det nærmest af Helbredshensyn eller for at gøre Studier, Frøkenen opholdt sig saalænge i Ægypten?

— Nærmest fordi det passede mig! svarede Rachel hovent.

— Og saa, fordi du samlede, Rachel! Van Grooten havde rejst sig. Det forekom mig, han vaklede, saa sagde han med sin hule Røst: — Rachel erhvervede sig blandt andet en hel Prinsesse, baade Mumie, Kiste og Paryk.

— Hun er vel viklet ud? blev der spurgt. Rachel rystede paa Hovedet: — Nej, hun sover i Fred!

Hookes saà paa Rachel, deres Blikke mødtes med en Fasthed som Haandtryk: — Tror De stadig, hun ogsaa drømmer?

Og Rachel svarede med Blikket givet i hans: — Jeg tænker det ..

Tankeforbindelserne, der laa bag dette

Spil af Ord, anede jeg ikke, saameget mere forundrede det mig, da hun hviskende og uden at skille Læberne spurgte:
— Vil De se min Prinsesse?

Hookes bøjede sig frem, som saà han et Syn. Der gik Luer bag hans Øjne. Ogsaa van Grooten havde udentvivl opfanget den lette Hvisken. Han stirrede fra Rachel til mig, fra mig til Rachel, og næsten raabte — og at Ordene indeholdt andet og mere end deres bogstavelige Betydning, kunde jeg ikke undgaa at mærke:

— Har De nogensinde hørt om Eventyret, Rachel oplevede dernede?

Rachel slog Øjnene ned. Hun syntes i det Nu livløs som en Sten. Saa nikkede hun, langsomt, med den forunderlig gribende Højhed, hvormed Forbrydere undertiden efter lange Tiders ordrige Benægten endelig med en eneste Hovedbøjning aflægger den Tilstaaelse, der kan koste dem Livet.

Men van Grooten var som besat af Trangen til at tale. Uden tilsyneladende at ænse Rachels gentagne Opfordring til mig om at gaa med, fortsatte han, og den hule Røst hævede sig til Drønen og sank til klangløs Dybde, medens han talte:

— Ja, det var i Sandhed et Eventyr, som ikke let glemmes. Det var i Luksor, husker du, Rachel, i Luksor? Vi blev sat over Floden, vi skulde til Kongegravene. Det var Rachel selv, som havde foreslaat Turen. Men Rachel og hendes Æseldreng, de blev borte for os. Vi krøb ned i den ene Grav efter den anden, rene Orme-

gange, stort behageligere end Roms Katakomber syntes de nu ikke mig. Og koldt var der .... vi kom jo fra Solen. Naa, tilsidst blev vi urolige, og Føreren klavrede op paa Højderne og raabte, men ingen svarede. Vi saà en Ørn ... en Grib ... ellers kun Solen. Vi raabte alle, vi skød en Revolver af, der var Ekko nok, men de, vi søgte, var borte. Tilsidst maatte vi tro, de var forude. Vi tog tilbage over Floden, de var der ikke. Saa fik vi samlet et Par Snese Æsler med tilhørende Araberknægte, hver med sin Fakkel ... Det var et stolt Syn, da de sejlede over Floden ... Vi sad paa Balkon'en i Hotellet. Og vi hørte dem raabe og skyde inde mellem Bjergene ...

Van Grooten tav og tørrede Sveden af sin Pande. Rachel stod endnu med sænket Hoved og sænkede Øjenlaage.

— Hen paa Morgenstunden kom der en lille Baad over Floden ... det var Rachel. Hun havde været indelukket i en af de Grave, der endnu ikke var tilgængelige. Knægten havde lokket hende derned og plyndret hende. Saa var han løbet sin Vej, og i Mørket var hun faldet over en Sten og havde ikke kunnet finde ud før disse mange Timer efter. Æslet laa og sov udenfor. Men det besynderligste er tilbage. Han, Fyren, Æseldrengen, han var og blev borte. Og hvormeget det engelske Politi end gjorde for at finde ham, aldrig viste der sig saameget som et Spor ...

Van Grooten tørrede sig atter over Panden. Rachels Læber sitrede ganske svagt.

Hookes sagde nu, og hans Ord, der

blev udtalt med stor forsonende Mildhed, virkede paa mig med samme Uhygge, som hvis han havde hugget van Grooten i Ansigten med en Kniv: — Man maa vel antage, den unge Mand flygtede med sit Rov for at undgaa Straf. Det synes mig saare naturligt. Han har simpelthen holdt sig skjult, saalænge til de var borte, der kunde anklage ham!

Van Grooten svarede: — Kære Ven, Deres Slutning er sikkert den eneste rette. Kun maa det have været højst besværligt for Knægten at holde sig i Skjul al den Tid. Min Datter blev jo nemlig i Ægypten fulde syv Maaneder efter ....

— Dog vel ikke blot i Luksor, Frøken? spurgte jeg, for at bringe hende til Mæle igen.

Hun saa op: — Nej, ikke blot i Luksor!

Hendes Blik var dødelig skræmt, og jeg opfangede et Udtryk som af sørgmodig Triumf i van Grootens graablege Ansigt.

Gæsterne gav sig nu ivrigt til at diskutere denne Hændelse. Nogle undrede sig over, at Araberen ikke havde taget sit Æsel med, men Hookes forklarede meget klogt, at Æslet jo havde kunnet røbe ham, og at han nemmere vilde kunne flygte alene.

Jeg henvendte Ordet til Rachel: — De spurgte, om jeg vilde se Prinsessen! Min Nysgerrighed er mere end vakt, og nu *beder* jeg Dem om Lov at se hende!

Hun nikkede, tog min Arm, og vi forlod Værelset. Men jeg maatte opbyde al min Legemskraft for ikke at synke ned i

den Side, hvor Rachel gik, saadan tyngede hun paa min Arm.

Uden at gøre mig Rede derfor havde jeg pludselig faaet den dybeste, ømmeste Medlidenhed med dette Barn — denne unge Jomfru, der klyngede sig til mig, som om jeg kunde værne hende mod noget, der var sket eller maatte ske.

Vi fulgtes gennem de pragtoplyste Stuer, hvor, hist og her, et Par Gæster havde slaaet sig ned. Vi standsede udenfor den Dør, van Grooten havde peget paa, sigende: — Dèr tør vi ikke komme — det er min Datters Lønkammer! Og mit Hjerte tog til at banke af vild Frygt ved Tanken om, at jeg saa snart blev fundet værdig til at betræde dette Værelse, der ellers kun var de bedste Venner forbeholdt.

Straks, vi traadte ind, blev jeg skuffet. Rummet virkede dystert som en Krypt.

— Se Dem om, sagde Rachel. Her befinder jeg mig bedst i dette Hus!

Jeg adlød og saà mig om. Væggene og Gulvet var dækket af gamle orientalske Tæpper. Enkelte lave Hynder var spredt hist og her. Selve Loftet var skjult af et mørkt Fløjelstæppe, dybt og blaaligt som en Nathimmel uden Stjerner. Dette Tæppe var udspændt som et Telttag paa smalle Jernsøjler. I Tæppets Midte hang ned en gammel Olielampe af dem, der brænder Dag og Nat i Synagogerne. Rummet fik sit eneste Lys fra de fire brændende Væger, der pegede ud mod Verdenshjørnerne.

Under denne Lampe stod den smalle, gult og rødligt forgyldte Kiste, hvori Prinsessen sov.

Jeg havde i British Museum set saa mange Mumier og saa mange Pyntekister, at Synet af denne i og for sig ikke gjorde Indtryk paa mig. Men da jeg havde staaet lidt foran den, overfaldtes jeg af en sælsom Betagelse. Det forekom mig, at Laagets emaljemalede Guldblikøjne stirrede paa mig, som om de ventede Svar paa et Spørgsmaal.

Rachel traadte hen ved min Side, saa tæt, at hver af mit Legemes Nerver fornam hende: — Det er min eneste Veninde! sagde hun.

Det var mig ikke muligt at tale. Stilheden og Halvmørket trykkede mig — dertil kom, at jeg nu, efterhaanden, syntes at sanse en mærkelig udmattende Dunst, der steg op fra Gulvet, eller fra Kisten. Senere erfòr jeg, det var en Lugt, der meget ofte hænger ved Tæpper, der har været benyttet i Orientens Templer.

Rachel fjernede sig fra mig og gled ned paa et af Hynderne, hvor hun blev siddende som En, der er hensunken i Bøn. Hun var krøben ind i sig selv, bleven saa lille, at jeg næsten troede at staa overfor et Blændværk. Om hun i dette Øjeblik var skrumpet ind som en Skygge og bleven til ét med Rummet, det havde ikke forundret mig. Men min Tanke kresede nu om det Ene: — Hvad vil hun mig?

Jeg saà hen paa hende. Det mørkladne Haar havde faaet et saa vidunderligt rødligt Skær, at jeg uvilkaarligt stirrede rundt for at finde den Genstand, der foraarsagede denne Glans, der var levende, som gik der Blod under Haaret.

Pludselig — dette i og for sig ganske uvedkommende — maatte jeg mindes en af de Udtalelser, Mennesker havde fyldt mig med om hende: — Hun hører til de Kvinder, der gerne river Hjertet ud af Livet paa sin Elsker, hvis hun tilfældigvis mangler rødt til at farve sine Læber med!

Hun kaldte, og jeg kom. Jeg stod foran hende. Hun rakte sine Hænder op mod mine og trak mig ned ved sin Side, og atter fornam jeg denne Følelse af noget sødt og klæbrigt, der fra hendes Hænders indre brændende, sitrende Flade trængte over i mig:

— Jeg vil fortælle Dem et Eventyr! . . .

Jeg véd ikke, hvad der gik af mig. Jeg laa for hendes Fødder paa mit Ansigt, hulkende som et Barn.

Det bankede paa Døren. Fortryllelsen var hævet. Rachel hviskede med Læber, hvis Hede sendte en Ildflod ind i mit Hoved: — En anden Gang! —

Vi rejste os begge, Rachel gik over Gulvet med uendelig livløse Skridt, som om Hofternes Spil var bedøvet. Hun aabnede Døren. Det var Hookes.

Jeg havde ventet at se Rachel vred over denne Forstyrrelse, men hun tog sig til Hovedet for at samle Tankerne og sagde saa: — Aah er det Dem, jeg troede . . .

Hun tav. Hookes lod til at være Herre over Situationen. Let og muntert beskrev han, hvorledes Selskabet begyndte at gabe, da Værtinden forsvandt, og at han, for ikke selv at gabe med, havde været nød-

saget til at opsøge Livskilden — Frøken Rachel.

Vi fulgtes atter tilbage til de øvrige Gæster, hvor Snakken gik som Snadder i en Andegaard. Hookes havde aabenbart opfundet det med Kedsomheden.

Nogen foreslog, Guldfiskene skulde fodres, og alle begav vi os ud i Vinterhaven, hvor van Grooten med hel menneskelig Ynde fremviste sine kære og fede Fisk. Men jeg bemærkede, at Rachel holdt sig tilbage fra hans Nærhed. Og da han kaldte paa hende for at vise sin Victoria Regia, der havde faaet et nyt Blad, lod hun, som hun overhørte Raabet, og begyndte ilsomt at stige opad den smalle Vindeltrappe for at hente en moden Banan, hun havde faaet Øje paa.

Jeg stod som lænket til Synet af hendes Person. Idet hun gik opad, løftede hun let op i de mange Gevandter, hvoraf hendes Dragt bestod, og jeg saà da for første Gang hendes Fod, en besynderlig lang, tynd, rørende tynd, Fod, der blev endnu længere og syntes endnu spinklere i den grønne Skælsko, hvis Hæl var skudt saa langt bagud, at den dannede en ret Linje med Fodens Hæl — hvorved Fodbuen blev unaturlig lang.

Jeg blev, ved Synet af denne Fod, vemodig, som naar jeg ser spæde Børn græde. Og det undrede mig, den kunde bære et Legemes Vægt, selv om dette Legeme var spinkelt som Rachels.

Hun kom ned og rakte mig Bananen, der dog var for grøn til at spises, og jeg saà paa Haanden. Rachel smilede: — De synes, mine Hænder er for tynde, ikke?

Jeg nikkede.

— Ja, det er ogsaa et Par mærkelige Hænder. De er ganske leddeløse. Se nu engang! Hun tog med højre Haand og bøjede venstre Haands Fingre bagover, der var kun en Tommes Mellemrum mellem dem og Armen: — Og se paa denne Maade! Hun rullede Haanden sammen, den dannede et langt Rør:

— Men vil De tro, at mine Hænder kan blive som Staal ..... naar jeg har Brug for det!

Jeg svarede, de Ord faldt mig ind: — Om Dem vil jeg tro alt!

Det gav et Sæt i Rachel, som om hun underlagde mine Ord en anden Mening. Saa sagde hun: — Hvorfor vil Deres Broder ikke mere komme hos os?

Jeg kunde ikke faa mig til at sige det lidet, jeg vidste, derfor foretrak jeg at tie. Rachel saà mig stift ind i Øjnene: — Sørg for, han kommer, jeg savner ham!

Jeg bøjede Hovedet. Hendes Vilje var allerede i den Grad blevet mig en Lov, at jeg besluttede at efterkomme Ordren, om jeg saa skulde bruge Magt.

Kort efter brød man op. Hookes og jeg kom til at følges. Jo mere jeg talte med ham, jo mere indtagende forekom han mig. Og da han tilsidst bad mig gaa med hjem og afslutte Aftenen med et Glas Vin, samtykkede jeg med Glæde — muligvis ogsaa i det Haab af hans Mund at erfare noget nærmere om Rachel.

Hookes boede, som min Broder, men endnu længere ude, i Byens Udkant. Ogsaa han boede hos en lille Haandværker,

hvor han havde to Værelser i Stuen, medens Værtsfolkene selv boede ovenpaa. I den lille Forhave groede, saavidt jeg ved Aften kunde se, kun et Par gamle Buske og nogle forvoksede Roser. Hookes var aabenbart ikke Blomsterven.

Han spurgte, om han skulde tænde Lys, hvad jeg benægtede, gaaende ud fra, at man taler mere fortroligt i Mørke.

Vi traadte ind. Det første, jeg bemærkede, var en egen fin, mild Duft, som jeg først troede skyldtes en Blomst, der stod et Sted og sprang ud, siden dømte jeg den til at være kunstig.

Hookes gik til og fra i Mørket, hentede Vin og Cigarer, stablede Puder ned om mig og var kort sagt en saare omhyggelig Vært. Vi talte sammen som Mennesker, der har kendt hinanden længe, og i hvert Fald var Aabenhjertigheden for mit Vedkommende ægte nok. Men da jeg nævnede Rachel van Grooten, smuttede han fra mig og svarede kun med Spørgsmaal.

Engang bøjede han sig hen imod mig for at give mig Ild, og jeg blev da vâr i hans bløde Øjne et sælsomt opspilet Udtryk af Frygt eller Had. Samtidig saà jeg, at hans Tommelfinger havde den firkantede, brat afskaarne Form, som Folk af mit Fag ikke holder af at møde hos vore Medmennesker.

Men disse ubehagelige Indtryk forsvandt hurtigt, som de var komne. Hookes personlige Elskværdighed havde taget mig om Hjertet. Jeg kan roligt sige, at ingen Mand, Allan fraregnet, har behaget mig som han.

Samtalen gik lidt efter lidt istaa. Skønt

det var ganske sent paa Efteraaret, var Luften lind og lun, og vi sad for aabent Vindu. Nu og da kørte en Vogn forbi, eller vi hørte Tuden fra et eller andet Skib, der varskoede ude i Havnen, ellers var alt stille.

Jeg sagde uden egentlig Hensigt: — Nu kunde jeg lide at høre en eller anden blæse paa Fløjte!

Hookes svarede: — Har De ikke større Ønsker, kan jeg akkurat efterkomme dette! Og han gik hen og aabnede et Skab — nu fattede jeg, at Duften kom derinde fra. Jeg spurgte: — Sig mig engang, hvad er det for en behagelig Lugt, der er i Deres Stue?

Hookes svarede henne fra Skabet: — Har De virkelig mærket det? De har en fin Næse. Jeg skal vise Dem, hvad det er.

Hookes lagde Fløjten i Vinduskarmen, kom saa hen til mig med en spaanagtig eller kurveagtig Kasse, omtrent en Alen i Diameter: — Her er Synderen! Det er Træet, der lugter, forresten véd jeg ikke, hvad det er for Træ.

— Hvor har De faaet den fra?

— Min Herre, det er ikke alle Spørgsmaal, der lader sig besvare. Men jeg tør nok, uden at røbe Hemmeligheder, sige, jeg har faaet den af en Dame!

— Undskyld min Indiskretion, sagde jeg, lidt flov over Tilrettevisningen.

— Alt forladt! Nu skal jeg spille — men vent Dem for Himlens Skyld ikke Kunstmusik. Mit Spil er kun maadeligt.

Hookes satte sig hen ved Vinduet og begyndte at blæse paa sin Fløjte. Med en egen uhyggeblandet Følelse opdagede jeg,

at hans Spil nøje svarede til mit første Indtryk af ham. Da han havde blæst en kort Stund, maatte jeg bede ham holde op. Spillet paavirkede mig, som om jeg blev hypnotiseret af de sensuelt oprivende Toner, der sikkert gjaldt en anden.

— De kunde nok tjene deres Brød ved at spille for skønne Damer, sagde jeg, og med Vilje slog jeg ind i en kaad Tone: — Men De risikerede, at Damerne glemte at tænke paa Hus og Hjem....

Hookes svarede: — Ja, ikke sandt? Det er et farligt lille Instrument. Jeg har ofte tænkt, at det maatte være helt oplivende at have et Par godt giftige Slanger at spille for — men vi er jo i England!

Da vi skiltes, bad jeg ham indtrængende om nu og da at besøge mig, hvad han lovede.

Paa Hjemvejen prøvede jeg at gennemtænke Aftenens Begivenheder — det er en Vane, jeg altid har haft, en Art Dagbog, jeg skriver for min Hukommelses Skyld. Med en vis Forbavselse gik det derved op for mig, at jeg i de to Timer hos Hookes intet havde erfaret om ham, og at min Broders Navn end ikke havde været nævnet, min Broder, som dog hver Dag var sammen med ham paa det samme Kontor. Ganske vist var Hookes Privatsekretær hos van Grooten, medens min Broder arbejdede i de ydre Kontorer, men alligevel maatte de to have en Del med hinanden at gøre.

Jeg levede *en garçon* uden Spor af Tanker om Giftermaal for det første. Ikke desto mindre begyndte jeg saa smaat at bygge mit Hjem op, da Sansen for Hygge altid havde været udpræget hos mig. I den Anledning begav jeg mig ofte i ledige Timer paa Valfart rundt om i de mange Smøger ved Havnen, hvor Marskandiserne havde deres Skrammelboder. Det morede mig mere at opspore gamle Møbler end nye — noget, der kun var et Tidens Tegn — og hvad gamle Møbler angaar, var Byen et sandt Eldorado.

Disse Skrammelboder, der laa Side om Side med Kipper og Hyrekontorer. havde et Særpræg, som vist hører Havnebyens Marskandiserkældere til. De gik i Arv fra Far til Søn, Led efter Led, uden at den sidste Ejer tænkte paa at rømme op efter den foregaaende. Eller en Værtshusholder, der var bleven træt af Slagsmaal og Matrosvrøvl, byttede lige over med en af Gadens magelige Marskandisere, som paa sin Side fandt en hel Morskab i at komme bag Skænken og forlange sine Priser uden at blive pruttet ned.

Nok er det, jeg havde min Fornøjelse

af at gaa og snuse dernede i Havnekvarteret, og det hændte ikke sjældent, at jeg for en billig Penge kom over et smukt Møbel eller Billede, hvis Værdi Sælgeren ikke anede. Men jeg gav mig gode Stunder og spurgte ikke paa det, jeg agtede at købe, før jeg havde ladet mig alt Skramlet forevise.

Mange af Mændene i disse Kældere og Boder var sjæleglade over en Kunde, der, selvom han ikke købte noget synderligt, snakkede op med dem og kortede dem Tiden paa en behagelig Maade. En Del af dem var oprindelig Søfolk, der havde set og oplevet adskilligt, der havde sin store Interesse for mig. En og anden Aftenstund hændte det endog, jeg tog mit Maaltid i en af Kipperne, fordi jeg ikke kunde løsrive mig fra Kvarterets Trylleri og Lysten efter at rode videre i dets Boder.

Et Sted kom jeg fortrinsvis, hos en halvgammel hollandsk Jøde, Simon Jumaisohn, der dog nu ikke boede i en Kælder, men havde sin Butik i Højde med Gaden. Denne Jøde havde et stygt Hareskaar, hvad der ikke pyntede hverken paa hans Aasyn eller Røst. Men over hans hele duknakket ynkelige Person med de blide, hundske Øjne, var der et saadant Præg af Lidelsens Adel, at jeg dreves til at behandle ham med en næsten ærbødig Hensynsfuldhed.

Han stank værre end et Aadsel, af Hvidløg og Kaal, men jeg holdt mig dette fra Livet ved en bestandig brændende Cigar. Vi blev helt gode Venner, og omend han havde svært ved at glemme, han ikke var indespærret i en Ghetto, men som Men-

neske var min Ligemand, fik vi os mangen ret fortrolig Passiar. Saà han mig tilfældigt henne i Gaden — han stod gerne i Døren og spejdede efter Kunder — traadte han helt ud i Rendestenen for at vække min Opmærksomhed. Gik jeg saa med ind, var der ingen Ende paa den Omhu, hvormed han foreviste mig sine Nyerhvervelser eller fremtog de gamle Sager, han vidste, jeg alt havde godt Øje til.

Imedens smaasnakkede vi om Dagens Begivenheder dèr i Kvarteret eller om hans elskede Amsterdam, hvor han, som jeg forstod, havde tilbragt Størstedelen af sit Liv. En Tid havde han været paa et af Amsterdams mange Diamantsliberier, derfra stammede den haarde Hud paa enkelte af Fingerenderne.

Blandt andre Rariteter havde han staaende et gammelt venetiansk Spejl, der fristede mig saare. Men sært nok vilde han ikke skille sig derved. Jeg prøvede at byde højere i den Tro, at Pengekærhed nok skulde faa Bugt med de Minder, der efter hans Udsagn klæbede ved Spejlet, men nej. Han løftede Spejlet ned, gned dets sølvhvide Flade med sit Kaftanærme — Simon gik altid i en Art Kaftan med vide Ærmer og Rem om Livet — og stirrede ind i Spejlet med en Ømhed, som om han ikke saà sit eget grimme Billed derinde, men noget ungt og fagert. Han betroede mig, Spejlet havde været i hans Eje over tyve Aar, og skulde forblive der til hans Dødsdag. Jeg maatte slaa mig tiltaals med den Besked.

En Dag var imidlertid Spejlet borte.

— Jeg kom for Skade at handle om det, sagde han undskyldende, jeg kunde ikke sige nej . . . det var til nogen, som . . . jeg kunde ikke sige nej!

Han tav saa forvirret, at jeg fik den Idé, den gamle Stakkel gik i Giftetanker.

— Jamen savner De nu ikke Deres *Mindespejl?* spurgte jeg godmodigt drillende. Den gamle Mand saà frem for sig saa ydmygt sværmerisk, at jeg beskæmmet tog hans Haand og trykkede den.

— Aahnej . . . . aahnej . . . . jeg savner det ikke. Det kom paa et godt Sted. Det kom dèr, hvor det hører til . . . .

Denne lille, i sig selv saa ubetydelige Hændelse, kom senere til at gribe ind i mit Livs sørgelige Historie.

En Ugestid efter blev jeg atter bedt hos van Grooten. Jeg ihukom det Løfte, jeg havde givet Frøken Rachel, og opsøgte Allan for at høre, om ogsaa han var bedt. Han viste mig en Indbydelse og erklærede, at han ikke gik der. Saa først gengav jeg Rachels Ord: Sig Deres Broder, at jeg savner ham!

Allan lod til at blive bevæget over de Ord. Han spurgte mig: — Tror du paa den Kvinde?

Det vilde være mig umuligt at svare hverken ja eller nej paa dette direkte Spørgsmaal. Allan spurgte igen: — James, for Guds Skyld, du er vel ikke forelsket i hende?

Mit overlegne Smil og den Løgn, jeg uimodstaaeligt dreves til, beroligede ham: Han lagde sine Hænder paa mine Skuldre og saà mig længe ind i Øjnene: — Godt for dig! Men vogt dig for, vogt dig for,

James, at hun ikke bliver den stærkeste!...

Medens vi stod saaledes, havde jeg et pludseligt Syn eller hvad man vil kalde det. Det forekom mig, at en Haand, en lille tynd og sitrende Haand med brændende Fingre tog om mit Hjerte. Og dernæst, som om en Mund, glødende som et Ildsvælg, begyndte at suge mit Blod i sig.

Allan spurgte: — Er du syg? Du ryster! Du er iskold. Hvad er der ivejen?

Jeg satte mig ned, svimmel, forfærdet, men havde Beherskelse til at svare: — Jeg er sulten, min Ven, jeg har haft saa meget at gøre idag, at jeg har glemt Middagstiden . . . Men nu maa jeg se at komme hjem. Sig mig først: Kommer du saa til van Grootens paa Mandag?

— Ja!....

Og han kom. Derimod saà jeg ikke Hookes, enten han nu ikke var bedt der eller havde sendt Afbud.

Idet jeg gik frem for at hilse paa Rachel, fik jeg Øje paa Simon Jumaisohns Spejl, det var hængt op mellem to Vinduer. Uvilkaarligt saà jeg saa meget paa Spejlet, at jeg derover næsten glemte Rachel, indtil hun rørte mig med sin Vifte: — Ja, er det ikke kønt?

Jeg svarede naturligt: — Det er saa kønt, at jeg af mit ganske Hjerte misunder Dem, De er bleven den lykkelige Ejer. Det Spejl har i de sidste to Maaneder været min, om jeg saa tør sige, største Passion.

— *Det* Spejl? Kender De det?

— Aah ja, baade Spejlet og Jøden....

Mere fik jeg ikke sagt. Rachels Ansigt var undergaaet en vred Forandring, hun vendte sig bort og lod pludselig optaget af at gaa en ny Gæst imøde.

Resten af Aftenen saà hun ikke til mig og talte hun ikke til mig.

Inderst inde var dette mig behageligt. Jeg mere frygtede end ønskede at trænge dybere ind i den Labyrint af gaadefulde Følelser og Sansninger, hvoraf hendes Væsen bestod.

Og i min store Enfoldighed troede jeg mig allerede helbredet for den Sygdom, hendes Ord og Blik og Aande havde bibragt mig, sidst vi var sammen.

Jeg bar mit Hoved højt og stoltserede om mellem Gæsterne, let til Mode og i min ydre Færd helt triumferende overlegen.

Rachel var den Aften klædt i noget taagefarvet Stof, men havde de samme gulhvide Pinde i Haaret. Hun bar i sit ene Øre en hvid Perle, i det andet en funklende Rubin af Form som en Blod-draabe, der er ved at falde. For mig virkede hun som to forskellige Mennesker, eftersom hun vendte højre eller venstre Side til. Det var som Livet og Døden.

Jeg bemærkede, at naar hun smilede, rørtes ingen Muskel i venstre Side af Ansigtet, hvor Perlen sad, medens højre Side flimrede af Liv.

Der var over hende den Aften noget snigende, faretruende, lurende. Hun gled ind og ud mellem Gæsterne i sin skygge-graa Slørham, som om hendes Tanker var Mile borte. Kom hun ved et Tilfælde i min Nærhed, havde jeg samme Følelse

af elektrisk Udladelse som de Par Gange, jeg har været i Nærheden af vilde Katte.

Allan lod meget kold og ligegyldig overfor hende, skønt hun gav sig mere af med ham end med nogen anden. Kort før Opbruddet blev jeg Vidne til en lille Scene imellem dem, der paa samme opvakte Skinsyge og Smerte hos mig.

Det var ude i Vinterhaven. De stod overfor hinanden, men ingen af dem talte. Hendes Øjne borede sig ind i hans, medens Pupillerne udvidede sig langsomt. Læberne trak sig bort fra Tænderne. Hendes Øren gik op og ned, Hovedhuden skælvede, saa Haaret rørte sig som for en sagte Blæst.

Hun lignede intet Menneske i det Øjeblik.

Allan maalte hende med rolig, isnende Foragt. Da bristede der noget i hende. Munden bævede som paa et Barn, der skal til at græde, og hendes Øjne sløredes.

I samme Nu lyste Smilet, det sjældne, op i Allans Ansigt, som havde han vundet en guddommelig Sejr. Jeg ventede i sælsom Vaande — to Skridt derfra stod jeg med Haanden knyttet om en ung Palmes Stamme — at se de to Mund mod Mund.

Men hendes Stemning var atter slaaet om. Med en klinger spottende Latter vendte hun ham Ryggen og bugtede sig bort.

Allans Hænder faldt ned, hans Øjne stirrede forvirret til alle Sider. Jeg styrtede hen og greb ham i Armen: — Lad os gaa!

— Ja, lad os gaa! svarede han.

Vi gik uden at tage Afsked.

Timevis gik vi Side om Side ad Landevejen og inde i Skoven. Allan talte ikke, og jeg vidste ikke de Ord, der skulde siges.

Legemlig Træthed tvang os omsider hjemad. Da vi kom forbi Stedet, hvor Hookes boede, hørte vi Fløjtespil.

Foran Allans Dør spurgte jeg: — Kunde du tænke dig at tage Rachel van Grooten til Hustru?

Allan tøvede med Svaret, men endelig kom det — det Svar, som saa stærkt har naget min Erindring paa en Tid, da min Mund var lukket og Allan tavs som en Fremmed. Han svarede, og Ordene faldt med stor Tyngde: — James, hvis der var et Sted, jeg kunde fly hen og undgaa Tanken om hende, saa gik jeg paa min Fod tusind og tusind Mile. Tage hende til Hustru — aldrig. Véd du, hvad der vilde ske, hvis hun var min Hustru? En Dag, før eller siden, naar hun saà paa mig som nu iaften, vilde jeg myrde hende. Myrde hende, siger jeg. Den Latter er jo som Pest .... Jeg elsker ikke Rachel van Grooten. Og jeg vil ikke være hendes Nar ... Men berolige dig. Hun nøjes ikke med en Stymper som mig. Men du — du har maaske Chancer!

De sidste Ord blev sagt i en villet saarende Tone, som jeg imidlertid lod, som jeg overhørte.

Ikke et Sekund faldt det mig ind, Allan ikke elskede Rachel, endnu mindre, at han ikke vilde have hende til Hustru. Men vi løj jo for hinanden, ak, allerede dengang, da der intet var at fortie.

Jeg var usigelig træt. Dog gik jeg ikke hjem. Mit Sind var Bytte for en saadan Kamp mellem modstridende Tanker, at jeg ikke kunde lægge mig, før jeg havde genvundet min Ro. Saa drev jeg da atter en Smule udad. Hookes Spil drog mig med magisk Kraft. Jeg huskede fra min spæde Barndom, hvorledes jeg Aften efter Aften var bleven dysset i Søvn af en Sækkepibes ensformige bedrøvelige Toner. Det var en gammel vidløs Bonde, der boede paa Gaarden overfor min Faders Præstegaard. Han sov om Dagen og spillede om Natten. Han sagde, han spillede for de Døde.

Hookes' Fløjtespil lokkede mig nu. Jeg havde Følelsen af, at det og det alene kunde bringe mig den fornødne Aftenfred. Jeg besluttede at staa ind i Skyggen af et af de nærmeste Huse, og dèr lytte, til jeg blev rolig.

Hookes blæste en lille Melodi, blæste den om og om igen med samme monotone, irriterende og dog betvingende Vedholdenhed som den, hvormed visse Natfugle klager sig, naar Mørket falder paa.

Jeg blev om muligt mere oprevet end før, vilde gaa, ile bort — blev.

Da saà jeg en Skikkelse, en slank og pigeagtig Skikkelse, der hurtigt og glidende, som Skyggen paa en Mur, nærmede sig. Den vanvittige Tanke slog ned i mig: — Det er Rachel! Ingen uden hun har det Fodskifte! Ingen uden hun har den glidende Gang!

Saa kom jeg til Fornuft og indsaa min Taabelighed. Men nu tav Spillet.

Jeg gik hjem. Den hele Nat kastede jeg mig hid og did. Det ene Mareridt hæsligere end det andet bragte mig i kold Sved. Tilsidst tændte jeg Lys. Først ved Daggry faldt jeg i Søvn.

Allerede Dagen efter drev en vis pinefuld Nyfigenhed mig til Jøden; han var, mod Sædvane, yderst stille og tilbageholdende. Jeg var Menneskekender nok til straks at vejre, der var sket noget, siden vi sidst taltes ved, og jeg gættede instinktmæssig, at dette noget stod i Forbindelse med Spejlet. Men jeg forivrede mig ikke. Først efter at have talt længe i Øst og Vest, sagde jeg — med Ryggen mod Jøden, men vendt mod et Skab, i hvis Glasrude jeg kunde følge hans Minespil:

— Jeg kan hilse fra Deres venetianske Spejl!

Den gamle Mand flettede Hænderne i hinanden og skulede frygtsomt hen imod mig: — Spejlet! sagde han saa. Ja, hvem kan vel vide, hvor det er havnet! Jeg solgte det til en Ven, men forgangen jeg besøgte ham, havde han solgt det igen!

Jeg stod lidt og nød hans forvirrede Kniben udenom, hvorpaa jeg smilende sagde: — Herregud, Mand, hvorfor vil De dog staa dèr og prøve at bilde mig noget paa Ærmet? De har jo solgt Spejlet til Rachel van Grooten og ingen anden!

— Rachel . . . van Grooten! Han hvis-

lede Ordene frem gennem sit stakkels Hareskaar, det var halvt Hvisken, halvt Skrig. Han spærrede Øjnene op, som saà han ind i en Himmel, hvor han aldrig skulde komme. Hans Læber bevægede sig, som om han bad en Bøn.

Jeg fortrød min hensynsløse Fremfærd og sagde jævnt: — Tilgiv mig! Jeg vidste ikke, De kendte Frøken Rachel nærmere..

Men Jøden ikke blot veg baglæns mod Døren, han strakte Armene ud, som om jeg var en ond Frister, og saa løb han, løb med sine arme, sjokkende, vadende Skridt ud paa Gaden. Og da jeg gjorde Mine til at følge efter, for at berolige Manden, løb han videre og drejede om første Hjørne.

Hvad skulde jeg gøre? I dette Mylr af krogede Gyder og Smøger, i dette Virvar af gamle Huse og Gaardsrum, der havde Udgang til snart sagt alle Sider, var det ligesaa svært at finde et Menneske som en tabt Mønt. Jeg opgav det straks, haabende, at han, naar den første — mig uforklarlige — Forfærdelse havde lagt sig, vilde indse, jeg ikke havde ondt i Sinde og roligt vende tilbage.

Men imidlertid var det min Pligt — saavidt jeg formaaede — at vogte hans Butik. Døren stod aaben, enhver kunde fra Gaden gaa ind og tage, hvad han lystede.

Jeg gik da tilbage til Butikken fast besluttet paa at vente. Men Tiden blev mig lovlig lang. For at korte den gav jeg mig til at ransage de mange Ting, han i Aarenes Løb havde bunket sammen. Men det meste havde jeg set før, og han viste sig stadigt ikke.

Fra Butikken førte en Dør ind til et Bagværelse, hvor han sikkert spiste og sov.

Jeg regnede nu med den Mulighed, at han ad en Bagvej var kommen tilbage og blot ventede paa, at jeg skulde gaa. Det var min Hensigt kun at forsikre mig herom og saa fjerne mig for ikke yderligere at bedrøve den skikkelige Mand.

Jeg aabnede Døren, han var der ikke — men nu var det mig ikke muligt at lukke Døren uden først rigtig at indprente mig dette det snurrigste af alle snurrige Værelser.

Under Vinduet stod et lille Klapbord med en Halmstol foran. I Vinduskarmen var, som paa en Spisekammerhylde, sammenstuvet Husgeraad, Kopper, Potter, Pander, Krukker med Fedt og Mel og Mælk. I en Krog tæt ved den lille trebenede Kogeovn stod en Sæk med Kartofler og og laa en Stabel Kaalhoveder. Paa Søm hang Løgbundter. Paa Søm hang Klæder. I en anden Krog laa en tynd Madras og et Par elendige Tæpper, et Leje som for en Hund.

Midt i Værelset stod en af de gammeldags jødiske Ægtesenge med Søjler og Baldakin. Over Sengen var bredt et Dække af Lærred, der sluttede tæt som et Liglagen. Jeg fjernede det i tankeløs Nysgerrighed. Og se! Sengen var redt op med Silketæpper og Puder, gennem hvis Kniplingshjørner man skimtede Vaarets blanke Silke. Men Lagner og Kniplinger var gulnede, ikke af Brug, men af i Aaringer at ligge ubenyttet hen.

Jeg gned mine Øjne og tog mig til Pan-

den, nej, det var ingen Drøm. Jeg følte paa Tæppet, Edderdun og Silke. Og Lærredet var det fine, flamske, som ikke er i Handelen mere, tilfældigvis kendte jeg det, Alterdugen i min Faders Kirke var just af samme fine glansfulde Væv. Og Kniplingerne, enten de nu var fra Alençon, eller skyldtes Béguinagen i Gent, skønne var de og kostbare.

Men hvad betød denne opredte og ubenyttede Seng, der, tilhyllet og skærmet mod Støv, stod dèr og ventede? Hvem havde hvilet dèr? Hvem var den tiltænkt?

Jeg gik videre i mine Undersøgelser, jeg slog Tæppet tilbage. Der laa en Natkjole, brugt, krøllet, atter glattet ud og med stor Omhu lagt i sine oprindelige Folder, en lang og gennemsigtig Natkjole, vistnok af det Stof, der kaldes Battist. Under Hovedpuden laa et Lommetørklæde. Jeg bredte det ud for at se, om det var navnet. Jo, to Bogstaver læste jeg: R. J.

Min Fantasi begyndte at bygge.

Jeg ledte langs Væggene paa det lille Klapbord. Skuffen var aflaaset. Jeg fandt ikke mere. Det var nu ogsaa saa mørkt, at jeg næppe kunde skelne de enkelte Genstande. Endnu en Stund ventede jeg, saa gik jeg min Vej. Paa denne Tid vilde Folk vel, naar Butikken ikke var oplyst, tro, at Simon Jumaisohn helligholdt en af sine Festdage og derfor havde laaset sin Dør.

En Ting gjorde jeg. Jeg stak det lille tynde Lommetørklæde til mig.

Jeg havde Følelsen af at irre om i en uhyre Labyrint, og at det vilde afhænde af Tilfældet, om jeg nogensinde fandt ud.

Jeg fandt ud . . . men hvordan? . . . hvordan? . . . .

Da jeg den Aften kom til mit Hjem, meddelte man mig, der laa en Pakke fra Frøken van Grooten. Den laa paa mit Bord. Jeg aabnede den: Spejlet! Det venetianske Spejl.

Paa et Kort, der ledsagede Spejlet, havde Rachel skrevet — hendes Skrift var spinkel og usikker, men af en egen hældende Ynde:

— Hermed det Spejl, som De var saa venlig at misunde mig. Men tag Dem iagt, mit Billede sidder deri.

Hilsen fra Rachel van Grooten.

Under disse Linjer stod med en endnu mindre og mere faldende Skrift: — Eventyret skal De nok faa — ved given Lejlighed. Jeg holder altid mine Løfter.

Fra det Øjeblik, dette Spejl var i mit Værge, gik mine Tanker i Ring om hende, som om Spejlet virkelig var fortryllet.

Naar jeg var ene, sad jeg mangen Time og stirrede ind i dets fugtplettede Flade og saà for mig Rachel . . altid Rachel . . . saà hendes Blik . . . hørte hendes Stemme . . . fornam hendes solhede Aande. Og hver Nat laa det lille Lommetørklæde under min Hovedpude, og hver Dag bar jeg det ved mit Hjerte. Gulnet var det, gulnet som et visnende Blomsterblad . . . .

Jeg lod Tid gaa hen, inden jeg atter opsøgte Simon Jumaisohn — og da var han borte. En anden Mand havde overtaget Butikken, men ingen vidste, hvor Jøden var draget hen.

Jeg gjorde mig stor Umage for at komme

ind i Bagstuen, thi i Butikken var endnu hele Simons Lager af Godt og Skrammel, omsider lykkedes det.

Klapbordet stod der og den trebenede Ovn, men Sengen var borte.

Det var og er min Agt roligt og i naturlig Rækkefølge at nedskrive hine sørgelige Begivenheder, hine forfærdelige Fejltagelser, hine Tilfældets gaadefulde Indblandinger — uden at skjule noget, men ogsaa uden at lægge noget til.

Jeg er endnu en ung Mand. Mit Liv er tilintetgjort, selv om jeg lever, er jeg død. Tilbage har jeg kun disse mine Minder, hvortil der klæber Blod og Sorg.

Roligt vil jeg berette det alt — saa roligt som mit skælvende Hjerte formaar det. Jeg føler, at det, der kommer, vil blive adskilligt mere pinefuldt at nedskrive end det, der alt staar paa Papiret, og det aner mig, at jeg nu og da maa lægge Pennen og tøve Timer og berolige mit Sind ved at se udover den vide dejlige Dal — den har endnu ikke mistet sin Skønhed og sin Tillokkelse for mig. Her blev jeg født, her var det Allan og jeg, som to Børn, vandrede i Sol og Regn. Platanerne staar der endnu. Jeg skimter dem som en mørk Plet i det Fjerne. Jeg har ikke opsøgt dem. Jeg vil det ikke heller . . . .

Men skulde der nu i denne min Betroelse indsnige sig noget uklart, noget forvirret, blive en Brist paa Helheden, husk

da paa, at jeg endnu er saa gennemisnet af det, der skete, saa oprevet, saa syg paa Sjælen, at jeg ikke ganske er eller kan være Herre over Hukommelsen.

Ikke fordi jeg skulde kunne glemme noget. Glemme . . . . give til Gud, jeg kunde glemme! Det, som martrer mig, er netop Hukommelsens evige Genspejling af det Forbigangne, men ligesom man kun kan have én Melodi i sit Øre, saaledes kan og Hjernen kun referere én Begivenhed ad Gangen.

Der kan komme en vis Uorden i Fremstillingen. Jeg kan overspringe — i den Tro, det alt er skrevet — et og andet, der burde have været med, jeg kan ogsaa — muligvis — to Gange fortælle det samme. Man tilgive mig.

Spørger mon nogen: — Hvorfor skriver han dette ned, siden det er ham saa grænseløs en Lidelse, da maa jeg svare: — Jeg drives dertil, som jeg dreves til alt det øvrige.

Ellers har jeg ingen Hensigt dermed, slet ingen. Vække Medlidenhed . . . aah nej. Menneskene er saa forskellige. Mange vil med Afsky vende sig fra dette. Andre vil dømme med en Læges overbærende Syn, men uden at forstaa.

Men nu, alt er forbi, og intet af det, som er sket, kan gøres usket, og ingen af de Døde kan kaldes frem, nu ønsker jeg — kun i en Drøm — endnu engang at se min Broder, som han var, før dette tog Magten fra ham og fra mig.

Endnu engang — om kun i en Drøm — at følge ham ned i Dalen og hvile ud ud ved hans Side under de store Plataner.

Maatte Drømmen være mig naadig . . .

Atter traf jeg Jøden.

Det var et Par Uger senere. Jeg drev om nede ved Havnen, henad Aften. Et Skib, just ankommen fra Alexandria, lossede Løg og Bomuld.

Synet af de store Baller, der med hule Bump faldt til Jorden og efterhaanden i forunderlig Fart ophobedes som graagule Bjerge, tiltalte mig. Jeg saà derpaa med samme ubevidste, fredsommelige Interesse, som den hvormed man i Timevis kan iagttage de mest ligegyldige og ensformige Ting, medens Tankerne tager sig et Hvil. Stanken fra Løgene opfyldte Luften trindt om.

Paa det lave Bolværk saà jeg Simon Jumaisohn sidde, sikkert ene og alene for at indaande denne alle andre saa modbydelige Lugt. Haaret stod fra ham i Tjavser. Aabenbart havde han ikke i mange Døgn været af Klæderne.

Det anede mig, at han havde sjokket om fra Sted til Sted, hvileløs, drevet af en Angst, hvis Aarsag var mig ubekendt og dog stod i let Forbindelse med noget mig vedrørende. En Angst, der havde faaet ham til at opgive sin Bolig, sin Ger-

ning, sine Ejendele, alt. Denne Angst havde drevet ham til at overnatte paa Trappegange, i Porte eller muligvis her ved Havnen paa Lossepladserne mellem Bomuldsballer, Huder, Kornsække og Sukkertønder.

Længe varede det, inden han opdagede mig. Hans første Indskydelse var uden-tvivl at styrte sig i Vandet, men enten nu Skræk for det Vaade eller en pludselig frembrydende Livstrang gjorde sig gældende, han begyndte at løbe, saa rask de stakkels flade Fødder kunde bære ham.

Matroserne og Lossemændene sendte Latterbølger efter ham. Han faldt over nogle Jernstænger. Dèr fangede jeg ham. Han havde slaaet sig og maatte tage mod min Hjælp for at komme paa Benene igen.

— Hør nu Simon Jumaisohn, sagde jeg til ham; — De har ingen Grund til at flygte for mig. Jeg har ikke og har aldrig haft ondt i Sinde mod Dem. Der maa jo foreligge en grim Misforstaaelse, og nu *vil* jeg have den opklaret!

Den arme Mand saà paa mig, som ængstedes han for sit Liv. Jeg klappede ham paa Skuldrene og fornam derved, hvad ogsaa hans Ansigt røbede, at han var frygtelig udtæret. Varsomt lodsede jeg ham over Havnepladsens vanskelige Virvar af Skinner, Tønder, Pæle og løse Sten.

Jeg beordrede den nærmeste Betjent til at skaffe en Vogn, hvori jeg med megen Besvær fik Jøden læmpet ind. Straks vovede han ikke at sætte sig, men betragtede, midt i sin klamme Angst, Køretøjet med Ærefrygt og Ærbødighed.

For ikke at vække unødig Opsigt forlangte jeg Vognen lukket, og vi kørte i Hast — kvalm var Atmosfæren — hen til en Restaurant, hvor jeg var nogenlunde kendt. Vognen holdt, medens jeg sørgede for Mad og Drikke til Jøden, hvis Øjne randt af Skræk og Betagelse. Af og til mumlede han noget i sit Hareskaar, men jeg kunde ikke regne ud, om det var hebraiske Bønner, Lovsange over Maden, eller det gjaldt mig.

— Saa kører De hjem med mig, Jumaisohn, og vi faar talt ud om Tingene, ikke sandt?

Han skævede til mig, og jeg slap ham ikke af Syne, vis paa, at han vilde benytte den første Lejlighed til at undvige, om han saa skulde springe gennem Ruden.

Undervejs talte jeg til ham, han rystede som et Espeløv og krøb sammen som et sygt Dyr.

Hjemme fik jeg ham efter endeløs Nølen anbragt i en magelig Stol, og virkelig begyndte han at blive sig selv igen. Da fik han, ved en Bevægelse med Hovedet, Øje paa det venetianske Spejl. Hans i Forvejen gustne Ansigt blev som Pergament, Øjnene skød Blod, og Fingrene ledte ud i Rummet som Fangtraade.

Jeg frygtede en Hjernelammelse. Men han dukkede Hovedet ned i de vide Kaftanærmer og hulkede som et Barn.

Da gav jeg mig til blidt at trøste ham og forklarede, at jeg alt for længst havde regnet ud, Rachel van Grooten maatte være hans Datter.

Han trak min Haand til sig og kyssede den, gik hen til Spejlet og betragtede det

med usigelig rørende Ømhed, medens han med Kaftanærmet gned den aandebedugede Flade som for at trylle Minderne frem i fuldere Klarhed:

— Nej, nej . . . Jeg talte til mit Hjerte, og jeg sagde: Datterlil, Datterlil, Blod af mit Blod . . . . og det lo i mit Hjerte. Men det var Daarens Løgn. Rachel hørte ikke mig til. Ikke et Haar paa hendes Hoved, ikke en Negl paa hendes Finger. Hun var et Laan kun . . . Den store evige Gud saà ned til Simon Jumaisohn i al hans Ensomhed og sagde: — Dig vil jeg unde en Glæde, dig vil jeg gøre et Laan . . . og lifligt, lifligt var Laanet, men det var kun et Laan, ingen Gave . . . Men Haaret, hun redte af, hver Dag som et lille Silkespind, det gav hun mig, og det gemte jeg . . . . Kender De Rembrandt Harmenszoon, han var en af vore, han blev en stor Mand. Rachels unge Malere laante mit Laan, de aagrede dermed. De malte hendes Øjne, hendes Mund, hendes hvide, hvide Pande . . . . og solgte det for Guld. De var fattige, men hun gik til dem hver Dag. Rachel havde Begær efter Guld, det kommer som en Tørst i Halsen, det var mig, som lærte hende det, til min egen Forbandelse . . .

Han begyndte at mumle hebraiske Bønner, rimeligvis Veklager. De mig uforstaaelige Ord hvirvledes frem som en Hvæsen.

Jeg spurgte: — Hvorledes kom det, at van Grooten adopterede Rachel?

— Han var jo rig. Han saà hendes Billede . . . Rachel gik med ham. Det var hendes egen Vilje . . .

— Elskede hun van Grooten?

Jøden sled sig løs fra mit Blik. Han gabede som En, der er ved at kvæles, men han tav.

Det anede mig, den stakkels Mand var i Færd med at miste sin Forstand. Dog spurgte jeg igen: — Simon Jumaisohn, hvorfor løb De den Dag? Hvorfor stryger De omkring som et Menneske med ond Samvittighed? Hvad har De gjort, som De skammer Dem over?

Simon saà paa mig. Han rettede sig i Vejret: — Jeg tror paa mine Fædres Gud. Det er jo derfor, jeg flyr hende. Jeg kan ikke gøre det, hun forlanger, jeg kan ikke . . .

Han lallede, Fraaden stod ham ud gennem Hareskaaret, det forekom mig, hans Øjenhuler blev røde af fremvældende Blod.

— Og lad mig nu gaa . . . lad mig gaa . . . lad mig dø i Fred . . .

Jeg indsaa, han var syg paa Sjælen, og at her ingen Overtalelse kunde hjælpe. I sidste Øjeblik trak han en lille Læderpose frem, lagde den paa mit Bord og sagde: — Giv den til Rachel fra Simon Jumaisohn, og sig hende, at jeg velsigner hende i min sidste Stund. At jeg velsigner hende . . . .

Samtalen med den Afsindige snurrede rundt i min Hjerne som en Vindmølle i Storm. Jeg kunde ikke, hvor kraftigt jeg end prøvede, finde nogen Mening deri.

Da jeg aabnede Posen, laa der fem prægtige store Diamanter og nogle mindre, samt en Del Perler og Smaragder af høj Værdi.

Min første Tanke var at løbe efter Manden, men i Mørket vilde det være taabelig Gerning. Jeg gemte Posen, haabende paa senere at faa Lejlighed til at give ham den tilbage. Det forekom mig ret urimeligt at aflevere denne, hans sikkert eneste, Formue til Rachel, da den jo muligt kun var tiltænkt hende i et Anfald af Vanvid.

Det er ikke alt, jeg husker. Der er Celler i min Hjerne, der ligger som mørke udbrændte Kloder, andre, der ulmer svagt, inden de slukkes. Men det, som jeg husker, vil jeg nedskrive, og jeg føler Ro i min Sjæl, medens Pennen glider over Papiret.

En Dag — Tid forløb, hvormeget véd jeg ikke — meddelte man mig, at Liget af en ældre kaftanklædt Jøde var fundet i Havnen.

Ligsynets Kendelse: De afstumpede Fingerender, der forraadte den oprindelige Diamantsliber, og Hareskaaret, stadfæstede min Anelse. Paa Liget fandtes intet, der kunde føre til Genkendelse, og jeg tav med min Viden, tav af Hensyn til Rachel. Som formodet Selvmorder blev han begravet i al Stilhed paa Fattigkirkegaarden.

En vis Blufærdighed hindrede mig i foreløbig at bringe Rachel Budskabet om hans Død, skønt jeg higede efter at erfare, om det gjorde Indtryk paa hende.

Min Medynk med den gamle Hvidløgsspiser varede kort, og naar jeg stundom mindedes ham, var det kun i Forbindelse med den forsvundne Seng.

Næsten engang hver Uge — til Tider oftere — gæstede jeg van Grootens Hjem. Jeg kan ikke sige, Rachel rent ydre set, udmærkede mig mere end f. Eks. Hookes, alligevel følte jeg, der var noget os imellem, der tog Vækst, noget, der selv for hendes Vedkommende, nærmede sig Passion.

Der var Aftener, hvor hun, naar jeg brød op, holdt min Haand i sin, saa det svimlede i mig af Fryd. Men saà jeg da paa hende, for i hendes Blik at møde det, der svarede til Haandtrykkets Feber, fandt jeg kun en slet dulgt Uro og en sælsom indtrængende Forsken.

Van Grooten vogtede paa hende med en Agtpaagivenhed, der maatte virke irriterende selv paa en mindre sensibel Natur end Rachel. Jeg anede, at en Hemmelighed bandt de to sammen, men hvori Hemmeligheden bestod, mægtede jeg ikke at udpønse.

Undertiden behandlede Rachel ham med en saarende Foragt, som jeg alene værdigedes at være Vidne til, og van Grooten ligesom dukkede sig og skrumpede ind under Vægten af denne Foragt.

Men pludselig kunde der i hans Blik komme gullige Tværglimt, som hos Rovdyr, der har ondt i Sinde, og da var det Rachels Tur at være den eftergivende. Da saà jeg hende smyge sig ind til ham, stryge ham over Panden, lægge sin Kind til hans Haand, og følge ham med ydmyge Blikke. Da var hun ham til Vilje i de mindste Smaating.

I saadanne Øjeblikke kunde der overfalde mig en kvalmende Lede, saa jeg

maatte gaa min Vej under det første det bedste Paaskud, for ikke at hidses op til meningsløst Raseri.

Jeg havde intetsomhelst Krav paa hende og gjorde mig ikke heller Forhaabninger i saa Henseende.

Men mangen Aften faldt jeg i Søvn foran det mugplettede Spejl og vaagnede kuldegysende. Rachels Billede vandrede atter og atter over den af min Aande taagede Flade. Til Tider forekom det mig, jeg saà ind i hendes Øjne og fastholdt og udholdt hendes stivt stirrende Blik. Det var, som om en Kamp fægtedes ud mellem to flammende Viljer.

Nu som før tilbragte jeg ledige Timer med at støve rundt i Kvarteret ved Havnen, og det var ikke muligt at gaa forbi nogen Marskandiserbod uden at lade Blikket jage henover de udstillede Rariteter.

Hen paa Foraaret standsede jeg en Dag som fortryllet foran et Vindue i Jennerstreet. Min Underbevidsthed, mit Blik, mine Hænder, havde, før min Hjerne, genkendt den gullige Damenatkjole, hvis gennemsigtige Stof og Kniplingsbesætning stak mærkeligt af mod de øvrige lurvede Genstande.

Jeg traadte ind i Butikken. Der stod, endnu med sit Dække af Lærred, den firesøjlede Seng med sin falmede Baldakin og de lave løvefodede ligesom fremvandrende Ben.

Forsigtigt forhørte jeg mig om Sengen. Konen, der havde Boden, forklarede at have købt den af en gammel Naboerske, der i god Tro havde lejet et Værelse ud til en Jøde, men da Jøden ikke senere

viste sig og Lejen ikke blev betalt, tog hun sig til Rette ved at bortsælge Værelsets eneste Indbo, denne Seng.

Jeg købte den og Natkjolen og lod den samme Aften bringe til mit Hjem.

Nu vil man sige, at et Møbel af Træ, der forlængst er fældet, savet igennem, drejet i Form og stivnet under Politur, er dødt og uden Liv.

Sagtens har man Ret. Jeg vil intet bestride. Kun ved jeg, at paa mig virkede denne Seng levende som et Legeme, hvori Safterne strømmer og Pulsene banker, og som en Sjæl opfyldt af Tankernes Hvirvelslyngninger.

Dette var Lejet, hvorpaa Rachel havde hvilet og vokset. Dette var Lejet, der havde indsuget hendes unge Drømme, hendes Vilje, hendes Væsens Ild og Vrede.

I et tomt Værelse lod jeg Sengen stille op, midt ude paa Gulvet, og jeg taalte ikke, at nogen anden end jeg rørte den.

Værelset laasede jeg af. Støvet lod jeg falde.

Men blot jeg traadte over Tærsklen, betoges jeg, som naar jeg gennem Rachels Haandtryk fornam klæbrig Sødme sive ind i mit Blod.

Mere end én Gang besluttede jeg at lægge mig til Hvile i denne Seng, men det var, som om manende Kræfter udgik fra den og truede mig til at lade være. Jeg ærgrede mig over denne min Nervesvaghed, men indsaa, at den først og sidst stammede fra den alt overvældende Magt, Rachel var ved at tiltage sig over mig.

I min ene Stue hang Spejlet, hvorfra hendes Øjne sugede mig ind. I den anden stod Sengen.

Omsider besluttede jeg at overrække hende Posen med Diamanterne og bringe hende Jødens Hilsen.

Vi stod og tav med hinanden, bøjet over Vinterhavens Bassin, hvor Aftenens første Stjerner gennem Glastaget nedspejlede deres Glorier.

Rachel løftede ikke Ansigtet fra Vandfladen, men svarede blot: — Naa, er Simon Jumaisohn død! som om jeg havde talt om Fiskene eller Vandplanterne.

Da jeg gengav Ordlyden af hans Hilsen, medens jeg rakte hende Posen, som hun modtog, stadig uden at løfte sit Ansigt fra det sorte Spejl, sagde hun: — Simon Jumaisohn var vist, hvad I andre forstaar ved en skikkelig Mand. Mig vedkommer han ikke — død eller levende ... saalidt som disse Stene!

Rachel havde aabnet Posen, jeg hørte en sagte Klirren, saà i det synkende Mørke smaa hvide Glimt, og Vandet lukkede sig over Simon Jumaisohns Skatte.

Skønt Penge aldrig har bekymret mig synderligt, ærgrede hendes Adfærd mig dog. Dette var en for meningsløs Maade at omgaas Værdier.

Rachel lo, og det forekom mig, hendes Latter lød, som naar Glas knuses: — Der ligger de jo godt! Saml dem op, hvis De har Lyst! Jøden har vel fortalt Dem rørende Ting om min Barndom og den kostbare Sten, jeg har slugt ..... og De mener, jeg skylder ham Tak! ... Jeg har bedt den Mand om én eneste Tjeneste. Han har sagt nej. Jeg skylder ham intet..

Saa iskold kunde Rachels Tale lyde.

Mellem Hookes og mig var opstaaet en egen Art Venskab.

Venskab er ikke det rette Ord, forsaavidt man dermed forbinder Tanken om Tillid og aaben Fortrolighed. Af sligt var der intet i vort Forhold. Vi fandt Behag, stort Behag i hinandens Selskab, men bevarede begge en vis kølig Tavshed angaaende os selv. Han erfarede intet om mig, jeg intet om ham.

Fra min Side skyldtes denne Tilbageholdenhed dog ikke Mistro, men kun en ganske afgjort Følelse af, at Grundelementerne i vore Naturer var uforenelige, for ikke at sige fjendtlige. Senere skiftede jeg Opfattelse. Hans Tavshed med egne Affærer hang derimod sammen med — for mig at dømme — hele det varsomme, aarvaagent spejdende, vigende og harmonisk indsmigrende i hans Væsen.

Trods altsaa vor gensidige Indesluttethed blev Samværet paa ingen Maade ensformigt eller trykkende. Tværtimod. Det opildnede mig at sidde Ansigt til Ansigt med den smukke kloge Mand, der kunde lytte fortryllende andægtigt som en forelsket Kvinde, medens til Gengæld hvert

af hans Spørgsmaal, hver af hans Indvendinger som med fine Sonder banede Vej for mig ind til nye Syn og Tanker.

Vi var kommen i den Vane at sidde sammen i Mørke, det tiltalte os begge. Tilfældigvis var der Lygte baade udenfor hans Have og mit Hus, og Skæret derfra var nok til, at vi kunde se hinandens Ansigt og skimte Værelsets Omrids.

Jeg arbejdede med ny Iver paa Bogen om Forbryderes ubevidste Tankeliv og de hemmelige Drifter, hvis aabenbare Udslag sætter Sindene i Forbavselse. Hookes var min meget opmærksomme Tilhører, for hvem jeg udviklede mine Teorier med en Glød, som skulde jeg overbevise en Verden. Han kommenterede mine Iagttagelser med Træk, der vidnede om en sjælden indtrængende Opfattelse og en fast og logisk Tankegang.

Spøgende foreslog jeg nu og da at sætte hans Navn Side om Side med mit paa Titelbladet, naar Værket engang blev fuldendt. Herpaa svarede han blot med et Smil og en Hovedrysten.

Mest forbavsede mig hos denne Mand hans, tilsyneladende eller virkelige, totale Mangel paa Ærgerrighed. Medens dette hos min Broder havde en paaviselig Aarsag, stod det hos Hookes i skærende Modstrid til hans ydre Væsen og øvrige Karakter. Hans Evner, hans Viden, hans Kultur var fremragende, dog nøjedes han med den underordnede Stilling paa en Handelsmands Kontor uden nogensinde at beklage sig eller give Anledning til at tro, han tragtede højere.

Rigtignok var der Øjeblikke, hvor det

anede mig, han følte sig sine Omgivelser overlegen, som en Fyrste der nedlader sig til at spille sine Undersaatter det Puds at agere Tjener. I den Tone, hvormed han stundom benævnede van Grooten som sin »Chef«, kunde der klinge den giftigste Ironi, medens Øjnene dog ikke aflod fra deres blide Udtryk.

Der var i mig ingen Tvivl om, at Hookes over Kvinder maatte udøve en uhyre Magt, og at han oftere havde gjort Brug af denne Magt. Dunkelt anede jeg — dunkelt, som man pludselig ved en altfor overvældende Vegetation kommer til at ane Sumpgrund — at hans Sanseliv var en uadskillelig Blanding af brutal Kynisme og blid Forfinelse, men den Dag i Dag kan jeg ikke, absolut ikke, udsige, hvorpaa denne Anelse støttede sig.

Med mindre det skulde være Misforholdet i hans Hænder, disse slanke, hvide, legende Hænder, hvis Haandtryk lovede ubrydeligt Venskab, hvis Bevægelser var slege som Kattelegemets, og mod hvis fire fine tilspidsede Fingre Tommelfingrens flade, bratte Afslutning stak saa besynderligt af.

Hookes' Selskab blev mig efterhaanden ikke blot en Vane, men en Nødvendighed. Gik der en Uge hen, hvor jeg ikke saà ham, følte jeg mig træt og uoplagt til Arbejde. Saa saare han viste sig, var jeg atter helbredet.

Vi havde det saaledes med hinanden, at han naarsomhelst kunde søge mig, medens jeg kun kom til ham efter Opfordring. Han havde bedt mig undskylde denne sin Særhed, at han ikke fordrog

uanmeldte Gæster, ligesom det ogsaa var ham et Behov at være meget alene. Naturligvis faldt det mig aldrig ind at gøre Brud paa denne lille Aftale, om end jeg ofte kunde længes efter at opsøge ham.

Hookes var altid ens i sit Væsen, dog paavirkede han mig fuldkommen forskelligt, eftersom vi sad hos mig eller i hans Hjem. Jeg var klar over Grunden. Det skyldtes simpelthen en atmosfærisk Forskel.

Mine Værelser var sparsomt, efter min Smag godt, møbleret, men uden Spor af Luksus, næppe nok, hvad der almindeligvis forstaaes ved bekvemt. Fra mine Barndomsaar paa den høje blæsende Skrænt havde jeg vænnet mig til ren frisk Luft uden Tilsætning af kunstig krydret Duft. Fra et Par altid aabne og roterende Ventiler fornyedes Luften uafladeligt, ligesom der stod et dæmpet Sus som af fjern Blæst ind til mig.

Hookes' Hjem derimod udaandede den samme Forfinelse som hans Person. Som Øjet fornam Velbehag ved Synet af ham, vakte hans Møbler, Tæpper og Billeder tæt Behag. Hans dæmpede, vellydende Stemme ligesom hørte til og fandt Sangbund mellem disse harmoniske Vægge. Endelig svarede den ozonagtige Vellugt, der var over ham, nøje til Rummets vage, ubestemmelige Aroma.

Udenfor min Bolig, der laa i Byens Midte, var en idelig Strøm af støjende Lyde, udenfor Hookes' Hjem den lille, stille Have — atter en Forskel, der indvirkede paa Nervecentret.

Vi omtalte sjælden direkte vore Be-

kendte, og Rachel var fuldstændig Tabu mellem os. Ved at tænke tilbage kan jeg endog med Bestemthed sige, at Hookes aldrig ved nogen Lejlighed har nævnet hendes Navn, før *det* skete, som forandrede alt og forvandlede os alle.

Ikke desto mindre havde jeg ofte en næsten visionær Følelse af, at hun var tilstede, naar vi sad i Hookes Hjem, ja saa intens var denne Fornemmelse, at mine Næseboer udspiledes for at vejre Duften fra hendes Haar og Klæder, og at mine Nerver skælvede af Ophidselse som Æolsharpens Strenge, naar Vinden berører dem.

Sagtens var min egen hemmelige Tørst efter at erfare noget om hende, og min idelige Trængen dette Ønske tilbage, den rette Aarsag til hint Bedrag, der kunde føre til, at jeg uvilkaarlig rejste mig for at gaa hende i Møde eller standsede Samtalen med et Udbrud, som jeg dog atter var aandsnærværende nok til at dække eller bortforklare, naar jeg indsaa Fejltagelsen.

Iøvrigt skete det oftest, naar Hookes, som drevet af en pludselig Indskydelse, havde taget Fløjten frem og spillet en Stund. Da aabnedes mine Øren som Gruber og Labyrinter, hvori Tonerne forvildede sig og forblev, og mit hele Sind videde sig ud i en eneste Modtagelighed — og Rachel var usynligt tilstede.

Min Broder og Hookes led ikke hinanden. Jeg maatte være blind for ikke at bemærke det, men ingen af dem talte derom.

Allan kunde spørge: — Er du alene iaften? Hvis jeg svarede: — Jeg venter Hookes! nikkede han og blev borte. I modsat Fald smilede han og kom.

Det hændte, Hookes faldt ind hos mig, naar Allan var tilstede, men uvægerligt fandt den ene af dem da faa Minutter efter Paaskud til at gaa.

Overfor Allan søgte jeg at udforske Grunden til dette tavse Fjendskab, han svarede mig blot: — *Din* Ven behøver endelig ikke at være *min*.

Hookes' gennemført ulastelige Holdning hindrede mig i at trænge ind paa ham med Spørgsmaal angaaende Allan.

Jeg var just af den Overbevisning, at de to Mænd maatte kunne blive noget for hinanden. Det gjaldt kun om at faa draget dem mod hinanden af en Tilfældighed. Jeg forsøgte ved mere end en Lejlighed at agere dette Tilfælde, det mislykkedes altid og aldeles.

Det stod mig klart, at Allan led under mit Venskab til Hookes, at han følte sig saaret, tilsidesat, overflødig, men jeg kunde og vilde ikke bringe ham det Offer at opgive det mig saa kære Samvær for en Særhed, et Lune.

Van Grooten var i den senere Tid undergaaet en kendelig Forvandling. Tydeligvis havde Tropefeberen atter Tag i ham. Hans Væsen svingede mellem døsig Slaphed og meningsløst voldsomme Udfald, der ramte saavel Husets Tjenestefolk som Kontorpersonalet. Han klagede en Del over Svimmel og Søvnløshed men nægtede at søge Læge.

Bedst som han var i Gang med et eller andet Arbejde paa Kontorerne, kunde han slippe dette og fare op til Hovedbygningen, hvor han saa enten støjede gennem Stuerne med Sveden haglende over den gule benblanke Pande og Feberglød i de indsunkne Tindinger, eller han listede sig langs Væggene, som lurede han paa nogen eller noget. Pludselig kunde han saa standse, føre Hænderne mod sine Tindinger som for at neddæmpe en stingende Smerte — og atter langsomt og modfaldent begive sig ned til Kontorerne.

Sad han ved Bordet, jog hans Fingre ustandseligt gennem det sorte silkebløde Skæg, saa alle Tilstedeværende blev nervøse af at se derpaa.

Rygtet begyndte at fable om, at han

havde indladt sig i vilde Spekulationer, og at hans Hus stod for Fald, dette blev dog bestemt modsagt af Mænd, der var inde i Forholdene.

Saa ymtedes der om, at Klimatfeberen havde svækket hans Hjerne, og at det kun var et Tidsspørgsmaal, naar han maatte erklæres utilregnelig.

Intet Øjeblik nærede jeg Tvivl om, at Manden var alvorligt lidende, og at Sygdommen havde angrebet ham baade paa Sjæl og Legeme, og at Klimatfeberen var en medvirkende Aarsag. Men samtidig var jeg fuldt og fast overbevist om, at det, der mest af alt tærede paa hans Kraft, var Forholdet til Rachel.

Hans Lidenskab for hende var nu som en Bue spændt til Bristning. Han forraadte sig ikke overfor andre. Men som Katten, der ser i Mørke, var mit indre Blik opladt for den stumme frygtelige Kamp, der stod mellem de to.

At Tilstanden ogsaa for Rachels Vedkommende nærmede sig det uudholdelige, mærkede jeg deraf, at hun bestandig omgav sig med Mennesker, som om hun frygtede at være ene med van Grooten. Hookes, min Broder og jeg var de hyppigste Gæster, og jeg har Grunde til at tro, en eller to af os altid var tilstede de Aftener, hvor van Grooten ikke af sin Klub eller sine Forretninger var hindret i at være hjemme.

Jeg for mit Vedkommende havde en vis beroligende Indflydelse paa ham, hvilket muligvis ogsaa skyldtes den Omstændighed, at min Medynk med Mandens Lidelse bragte mig til at glemme mig selv

og prøve at adsprede ham. Timevis maatte jeg sidde og høre ham fortælle om sine Rejser, om Livet i Troperne, om hans Skibe. Eller han satte sig i lyttende Stilling og tvang mig til at fortælle ham haarrejsende Skildringer fra Forbryderverdenen.

Egentlig æklede det mig, men naar jeg da mærkede, hvorledes hans ophededе, flakkende Blik faldt til Hvile, medens han aandeløst lyttede, gav jeg mig Skildringen i Vold, som gjaldt det et Barn, hvis gærende Fantasi tørster efter Spøgelsehistorier.

Havde jeg berettet ham noget særlig uhørt uhyggeligt, drejede han Hovedet og stirrede over paa Rachel, til hun uvilkaarligt saà hen til os, og saa bad han mig fortælle Historien paany. Engang sagde jeg spøgende til ham: — Vidste jeg ikke bedre, kunde jeg fristes til at tro, jeg sad overfor en uafsløret Morder!

Ved disse Ord gav han sig til at le, men hele Ansigtet blev saa mærkeligt fordrejet, at jeg et flygtigt Nu troede at staa Ansigt til Ansigt med en uhelbredelig Sindssyg. Han rejste sig op og raabte over til Rachel: — Hører du, James Temple antager mig for Morder! Hvad siger du til det?

Rachel saà over. Der var et bønfaldende Udtryk i hendes Øjne. Saa svarede hun: — Det er vist Hr. Temples' behagelige Spøg . . .

Hurtigt fik jeg Samtalen drejet, men besynderlig nok, van Grooten kom atter og atter tilbage til denne min Udtalelse, ja saa ofte hentydede han dertil, at jeg

efterhaanden i mit stille Sind kom til at anse ham for enten at have begaaet en eller anden Handling, hvis Opdagelse han frygtede, eller i syg Fantasi at pønse paa noget i samme Retning.

En Dag kaldte han mig over i sit Soveværelse, et stort trist Rum til højre for Søjlehallen ud mod Gaarden. Unægtelig, dette Værelses Udsigt mindede ikke om Husets øvrige Luksus. En mørk fritstaaende Seng, Skab, Servante, to Stole og et Par tarvelige Træreoler, det var alt.

Van Grooten viste mig med et vist underfundigt Smil hen til Reolerne sigende: — Det maa da være noget for Dem! Jeg skal nemlig betro Dem, jeg er Samler...

Jeg gav mig til at læse paa Bogryggene, studsede, læste videre, men lod ikke i mindste Maade overrasket. Var det heller ikke i synderlig Grad. Det stod nu klart, at denne Mand var besat af Tvangstanker. De to Reoler var fra Loft til Gulv fyldt med Bøger, der omhandlede Forbrydelse, alle Arter af Forbrydelse, dog især Mord.

Vi Kriminalister har Anledning til at se Vrangsiden af Menneskesjælen, og os forbavser det ikke, at den fredeligste Mand, der ikke dræber en Flue, anvender al sin Fritid paa at læse om Dyrplageri.

Van Grootens Bibliotek kunde, hvis engang nogen Anklage skulde ramme ham, blive et fældende Moment.

Jeg kom til at huske, hvorledes Folkesnakken havde snaget i van Grootens Privatliv, og især, hvorledes hans Hidsighed var bleven omtalt. Van Grooten havde tilbragt sine Ungdomsaar i Troperne. Jeg vidste, at Livet dèr og den nøgne Sol-

brand meget ofte indvirker paa Menneskers Moral, at de dèr tillader sig Gerninger, som de under civiliserede Forhold med Afsky vilde vende sig fra. Især, at deres Færd mod Undergivne kunde præges af raffineret Grusomhed, og at de ikke tog det nøje med Straffe, der medførte Døden.

Jeg vidste ogsaa, at saadanne Mennesker, naar de senere hen i Livet vendte hjem til en rolig og ordnet Tilværelse i et af Kulturlandene, kunde plages frygteligt af Samvittighedskvaler over Handlinger, de næsten havde glemt, men som dukkede frem med større og større Klarhed, jo længere bort fra dem, de kom.

Rimeligvis havde van Grooten noget saadant at bære paa.

Men nu skete der noget, som kuldkastede denne Formodning med en Brathed, der virkede overvældende. Van Grooten stod ved Siden af mig. Han strøg med Fingrene over Bogryggene, han saà paa mig, og der var i hans Øjne en Feberglans, saa jeg ventede et Udbrud af forvirrede Selvanklager eller hel meningsløs Tale. Men van Grooten sagde ganske stille:

— Sig mig, Temple, hvad tror De er værst, enten selv at have begaaet en Misgerning — ligemeget hvilken — eller vide det om en anden . . . vide det saadan, at man aldrig kan glemme det?

Jeg svarede, altfor forbavset til at tænke helt klart: — Selvfølgelig er den Uret, man selv begaar, større end den, enhversomhelst anden gør sig skyldig i!

— Jamen, hvis man nu ikke kan glemme det! Hvis man ser det for sig Dag og

Nat . . . Det rejser sig som en Mur. Det gaar ind bag Øjnene, naar man vil sove. Det lister sig ind i hver en Drøm. Forstaar De ikke, det tager en Plads op, man slet ikke kan afstaa? Og derimod . . . ja, jeg vilde paatage mig selv at begaa enhver Handling, naar jeg kun stod mig selv til Ansvar derfor. Men en andens Handling . . . dèr bliver noget, man aldrig faar helt til at stemme . . . Se nu disse Bøger, jeg har læst dem hver og en kun med det for Øje at faa en eneste Ting til at stemme. Jeg kan ikke . . . Forstaar De mig nu?

— Ikke ganske . . . men . . .

Van Grooten rystede paa Hovedet: — Nej, hvor skulde De, en Fremmed . . . Naa, kom nu, vi maa over til de andre. Min Datter begriber sikkert ikke, hvilke mystiske Emner vi staar og fordyber os i.

Da vi vendte tilbage til Selskabet, som den Aften kun bestod af min Broder og Hookes, mærkede jeg over Rachel en dirrende Uro, der tilsidst gav sig det besynderlige Udslag, at hun dansede for os.

Det var første, det blev eneste Gang, jeg saà Rachel danse. Det var ikke evropæisk Dans, der kræver Plads, ikke Østerlandets sanseophidsende Legemsforvridninger, ikke Inderens højtidelige Plastik. Det var noget, der svarede til Rachel, til hende alene. Hun holdt sig paa ét Sted og dansede med sænket Hoved, som et Barn, der i Søvne bevæger sig efter Drømmenes fjerne sfæriske Musik.

Jeg havde bestemt Følelsen af, at denne stille Dans i lydløse Omgivelser kun var et Middel, hvormed hun hindrede sine

stakkels forpinte Nerver i at give efter for et hysterisk Anfald.

Medens hun dansede — Hænderne bevægede sig som blege Gopler, der stiger og synker indelukket af en Bølge — gik Farven fra hendes Ansigt, men over Haaret lejrede sig den mørke Blodglans, jeg alt tilforn havde undret mig over. Hendes Læber var adskilt. Udtrykket uendelig hjælpeløst.

Tilfældigvis saà jeg paa Hookes. Han havde rejst sig og iagttog hende med et Smil, der udstraalede en saadan Sejrsglæde, at jeg i frembrydende Nag slog mine Øjne ned. Allan havde vendt sig bort.

Da Rachel standsede . . . standsede, det vil sige, da hendes Nerver, som anslaaede Strenge, havde dirret deres sidste Svingninger, sank hun om, sank hun ned i sig selv som en Skygge, der skrumper ind. Hookes hjalp hende op. Hun lo vemodigt ophidset.

Van Grooten spurgte: — Lærte du den Dans i Ægypten?

Hookes svarede for hende: — Frøken Rachel har sikkert lært den i sit Lønkammer af den ægyptiske Prinsesse . . .

Hvorpaa de to Mænd maalte hinanden med et Had, der ligesom gjorde Luften tung at aande.

Men Resten af Aftenen helligede Rachel sin Fader. Hun var imod ham bly og betænksom som en ung Jomfru overfor sin Bejler. Men hans Aasyn var stadigt mørkt og truende. Tiden nærmede sig, da vi maatte bryde op.

Van Grooten gik ned paa Kontoret, lidt

efter kom han tilbage med en Genstand indsvøbt i fint Lærred. Han lagde den i Rachels Skød uden at sige et Ord. Hun sprang op med et hvinende Skrig og fòr afsted. Den lille Genstand faldt til Jorden. Allan tog den op. Uden at spørge om Forlov løste han Lærredet. Det var en indtørret Haand.

Hookes var løbet efter Rachel. Van Grooten tørrede Sveden af sin Pande.

Nu rakte han Haanden ud mod Allan, der en Stund maalte ham med ordløs Foragt. Endelig sagde han: — Van Grooten, jeg anser Dem for en Slyngel!

Van Grooten svarede ikke paa denne Udtalelse. Roligt svøbte han atter det hvide Lærred om den indtørrede Haand og stak den til sig.

Jeg var som bedøvet af dette hæslige Optrin, og da Rachel og Hookes lidt efter langsomt kom gaaende gennem Værelset og ud i Vinterhaven, kunde jeg kun bøje mig for hende i stum Ærbødighed.

Men Allan maatte have mistet al Besindelse . . . Klagende nævnede han hendes Navn, Gang paa Gang.

Jeg hørte den spinkle Lyd af hendes spidse Hæle, da hun gik opad Vindeltrappen til sit Soveværelse. Allan sad med Hovedet i sine Hænder og græd.

Van Grooten stillede sig hen bagved hans Stol og sagde i en Tone, som havde han glemt, hvad Allan nylig havde raabt til ham: — Min kære unge Mand, De skulde prøve at opøve Dem i Beherskelsens vanskelige Kunst. Rachel er en Smule nervøs, som alle Kvinder, naar Maanen nærmer sig Jorden. Men De skal se, det

gaar over, naar hun som min Hustru kommer helt til Ro . . .

Allans: — Det er Løgn . . . det er infam Løgn! rungede gennem Rummet.

Van Grooten hverken hævede eller sænkede Stemmen: — Selvfølgelig er det Sandhed, naar jeg siger det!

I det samme kom Hookes atter ind. Van Grooten henvendte sig til ham, medens han paany tørrede Sveden af sin Pande: — Denne unge Mand vægrer sig ved at tro, at Rachel ret snart bliver Fru van Grooten. Vær saa venlig at forklare ham, det er Sandhed!

Hookes bøjede Hovedet.

Om jeg vilde, jeg havde ikke kunnet gaa. Mit Legeme var som knust af Træthed. Smerten var endnu ikke naaet ind til min Bevidsthed. Som det gik mig, gik det visselig de andre.

I hvert Fald blev vi siddende, vi fire Mænd, i den samme Stue, Kvarter efter Kvarter, uden at nogen af os mælede et Ord.

Endelig rejste van Grooten sig, og vi stod alle op og gik. Men udenfor Huset skiltes vi, stadig uden Ord. Hver gik sin Vej.

Bedst havde det været, om jeg fra nu af kunde undgaa van Grootens Hus, og vistnok var ogsaa dette min inderste Hensigt.

Tanken om Rachel som van Grootens Hustru forekom mig oprørende, naturstridig — rent fraset min personlige Skuffelse og Smerte — thi jeg vidste med hver af mine Nervefibrer, der var i saa besynderlig Kontakt med Rachel, at hun kun i yderste pinligste Nød havde ladet sig formaa til dette.

Formaa — eller tvinge.

Van Grootens Magt over Rachel var ubegribelig men bevislig. Med et Blik kunde han formeligt lamme hendes Ansigtsmuskler; med et Ord tvinge hende sjæleligt i Knæ. Og nu havde han benyttet sin Magt i dens yderste Omfang.

Ingen kunde hindre ham deri. Han alene kendte Trylleordet, der forlenede ham med denne Magt.

Efter en gennemvaaget Nat, som jeg helst ikke mindes, besluttede jeg at forholde mig ganske stille. Vilde saa Rachel mig noget, følte hun Trang til at forklare sig — vel, da vilde jeg komme.

Allerede næste Aften sendte hun Bud efter mig: — Kom, min Ven! skrev hun.

Van Grooten var tilstede. Ingen af os hentydede til Aftnen før. Snarest var det for mig, som om baade Rachel og van Grooten var lettere til Mode end ellers i den sidste Tid. Engang gik van Grooten hen og lagde Armen om hendes Liv, hun lod det ske, hun næsten lænede sig ind imod ham.

Ud paa Aftnen bad Rachel mig følge sig ind i Lønkamret. Lidt ængstelig saà jeg over paa van Grooten, men han slog smilende ud med Haanden: — Mor Jer kun, Børn, jeg har travlt. I maa have mig undskyldt!

Han gik ud i Vinterhaven, og vi hørte ham spilde Frø i Vandet til Fiskene, medens han nynnede en gammel Vise.

Men da vi kom ind i Rachels Stue, vilde hun mig intet. Kun gik hun hen og slog et af Vægtæpperne tilside. Gennem de smaa farvede blyindfattede Ruder sivede Maanelyset ind og fyldte Rummet med sit Sølvskær. Rachel vinkede mig hen. Hun stod, saa Drømmelyset samledes i hendes Ansigt som i et Spejl.

Jeg saà . . . jeg saà . . .

Engang som Barn var mine Øjne angrebet af en Sygdom, der gjorde mig lysskyfor mere end et Aar. Tilsidst tog min Fader mig til Staden til en anset Øjenlæge. Jeg var bleven ført derhen med Skærm og mørke Briller, havde i dette Aar ikke set Sol eller blot Dagslys. Lægen tog Brillerne af og rettede en blank Skive mod mig, saa det voldsomme Lys

fra en elektrisk Lampe borede sig ind i mine Pupiller. Jeg brølede af Smerte.

Da Rachel saà paa mig her med sine Øjne fulde af Maanens hvide koglende Lys, følte jeg samme skærende Smerte, men jeg gav mig ikke. Jeg udholdt Blikket. Jeg drak det ind. Det borede sig som Sølvsonder gennem Pupillerne, jeg havde Følelsen af bogstavelig talt at blive spiddet af hendes Blik.

Rachel slog atter Forhænget for. Stuen laa hen i sit forrige Mørke, kun den lille Evighedslampe brændte som altid. Hun fulgte mig hen til Døren, og jeg havde intet andet at gøre end adlyde hendes stumme Befaling og gaa.

Da jeg kom hjem, ventede Allan mig. Han spurgte, hvor jeg kom fra, og da jeg ikke svarede, sagde han: — Altsaa har du været hos hende . . .

Jeg bøjede Hovedet: — James, sagde Allan, kan du finde dig i, at Rachel bliver *hans* Hustru?

Jeg trak paa Skuldrene: — Man maa vel finde sig i det, der nu engang ikke kan blive anderledes.

Allan stod lidt uden at give Gensvar: — Ser du, James, jeg maa bort. Det er nødvendigt, jeg kommer bort. Hvis jeg bliver, sker der et eller andet galt . . . Du tilbød engang at skaffe mig et Laan. Gør det nu, hvis du kan . . . Og saa beder jeg dig om ikke at tale mere om dette . . . om Rachel . . .

Jeg kunde ikke lade være at gøre ham det Spørgsmaal: — Har Rachel nogensinde givet dig Anledning til at tro . . .?

Allan svarede efter indre Kamp: Vi

Mænd er vist altid dumme, naar vi elsker. Jeg indrømmer min . . . Dumhed. Jeg rejser fra den. Men altsaa kan du, vil du skaffe mig de Penge?

— Naturligvis vil jeg skaffe dem. Opgiv mig, hvad Dag du behøver dem, og de skal være parat. Men hvor vil du hen? . . .

Jeg forstod, han maatte bort. Jeg beundrede ham for den Sluttethed i Karakteren, der fik ham til at kaste alle Broer af og brænde alle Skibe. Selv kunde jeg ikke løsrive mig. Stedet bandt. Dagen før havde jeg maaske givet Allan min Haand og sagt: — Hvor du gaar hen, gaar jeg med . . . men Rachels hvide maaneblege Ansigt var over mig.

— Hvor jeg vil hen? . . . Det skal jeg sige dig, naar jeg selv véd det. Foreløbig længes jeg kun efter det, der altid har spillet i mine Tanker: at vandre gennem alle de Skove, der er paa Jordens Overflade. Han smilede selvspottende: — Jeg er en uforbederlig Drømmer, tilgiv mig, kloge Broder. Og glem nu ikke dit Løfte. Skaf Pengene snarest. Jeg kan faa Brug for dem om to Dage . . . om ti, Tilfældet raader for det. Jeg har sagt min Stilling op, men der kan indtræffe det, der gør, at jeg straks maa rejse . . . Forstaar du mig, James, jeg lider . . .

Følgende Formiddag satte jeg mig i Bevægelse for at skaffe Allan Penge. Det var mig en Æressag at forstrække ham med det størst mulige Beløb, hvorved Landflygtigheden vilde blive ham lettet, og hvorved han for en Tid hlev sat i

Stand til af Hjertens Lyst at svælge i sine kære Skovfantasier.

Det var mig en stor Tilfredsstillelse endelig engang at kunne vise ham lidt af den grænseløse Taknemlighed, jeg nærede til ham for det Offer, han i sin Tid havde bragt.

At jeg foruden denne havde en mindre værdig og kærlig Grund til at skynde paa for at faa ham bort, stod mig i Øjeblikket ikke klart. Dog har der utvivlsomt paa Bunden af min Sjæl allerede paa dette Tidspunkt ulmet en vis vag Skinsyge.

Jeg vidste jo, at Rachel *ikke* elskede van Grooten. Denne Viden aabnede Sluser for alle Gisninger. Ligesaavel kunde det være Allan som Hookes eller mig selv — eller en ganske anden. Det *kunde* være Allan. Var han borte, havde denne plagende Formodning mistet sin Brod.

Hele Dagen var jeg beskæftiget paa Allans Vegne. Mod Aften kom der atter Bud fra Rachel. Og næste Aften og næste igen, Bud med Opfordring om at komme.

Jeg kom, van Grooten var hjemme men trak sig snart tilbage, og Rachel tog mig med ind i Lønkamret, hvor hun atter, hver af disse Aftener, trak Tæppet fra Vinduet og stod vendt imod mig med Ansigtet omflydt af Maanelys, stum og stirrende. Atter fornam jeg Smerte i Øjnene og Frysninger langs Rygmarven.

Bestemt havde jeg Følelsen af, at Rachel pønsede paa at betro sig til mig, men at hun stadig tøvede, at en eller anden Frygt i sidste Nu holdt hende tilbage.

Naar jeg kom hjem, sad Allan i min Stue. Men hans lidende Væsen opirrede mig kun. Jeg trængte til i Ensomhed at sidde foran Rachels Spejl og forske videre i de Gaadedybder, der havde aabnet sig for mig.

Og saa oprandt den Aften, da Rachel løftede en Flig af Forhænget for sit Indre.

Hvorfor talte hun? Hvorfor gemte hun ikke i dyb og bestandig Tavshed det, der kun vedkom hende? . . .

Der kom en Tid, hvor jeg atter og atter stillede mig selv dette Spørgsmaal. Der kom ogsaa en Tid, hvor jeg hørte Svaret.

Naturligvis kunde hun ikke tie. Kunde det ikke. Tanke havde rejst sig ved Tanke og indesluttet hende som i en Skov af grusomme Minder. Hvor hun saà hen, kun den samme Pine. Hun maatte tale sig fri. Hugge sig Vej.

Men hvorfor talte hun til mig? Véd jeg det? Vidste hun det?

Jeg formoder, at noget — men kun *noget* — skyldtes hendes Fortrolighed paa dette Tidspunkt den uforklarlige, men ubrydelige Sammenhæng mellem Kvindens legemlige og sjælelige Befindende og Maanefaserne.

Alt tilforn havde jeg bemærket, at Rachel paavirkedes af Maaneskiftet som Planter af Dag og Nat. Henimod Fuldmaane, naar Vandet suges fra Jorden,

blev hendes Hud tør, og der udgik fra hendes Mund en Hede lig den, der staar ud fra de store Smelteovne i Bjergværkerne, og da blev hendes Haar høagtigt knitrende, medens Neglene rødmede stærkt, og Læberne blev blodigt røde i Farven. Da kom der ogsaa over hende en sælsomt behersket Uro, en Dirren i Dybet, og hendes hele Væsen udstraalede Uhygge, som fornemmedes i samme Grad af Mænd og Kvinder.

. . . Dette var Dagen før Fuldmaane.

Da jeg kom, var Rachel ikke tilstede, men Tjeneren viste mig ind og bad mig vente. Da jeg havde siddet lidt, skyllede Utaalmodigheden op i mig, og jeg skulde just til at rejse mig og vandre op og ned for om muligt ved en let Støjen at hidkalde hende. Men nu hørte jeg en Latter, en tør fortvivlet Latter, der fik mig til at slaa Hovedet tilbage, som om en Slange havde hvislet i mit Ansigt.

Det var Rachel, der lo.

Hookes kom ilsomt gennem Værelset, efter ham Rachel. Hun lagde sine Hænder paa hans Skuldre og hviskede noget til ham. Saa var han borte.

Men Rachel havde set mig. Hun stod foran mig. Hendes Øjne lyste som Glasskaar. Hendes Aande, der altid bragte mig til at tænke paa Tropeskove, naar Sol gaar ned og alle Planter byder deres Vellugt frem i Mørket, strømmede ud over mig.

— Kom saa! hviskede hun, som om hun mente at sige: Nu er det *din* Tur! Men Skinsygen havde strejfet Hookes. Jeg fulgte hende i Tavshed ind i Løn-

kamret, hvor de smaa Flammer fra Jernlampens fire Væger kastede deres dæmpede og sørgmodige Skær udover de brogede ældgamle Tæpper og Kistens røde Guld. Det forekom mig hin Aften, at Loftet var blevet lavere, at det udspændte Dække var sunket ned.

Rachel stirrede ned i Jorden, hendes Øjenlaage gled til, hun stod som indsunket i en fjern usalig Drøm. Saa løftede hun Armene over sit Hoved, som en Fugl, der spreder Vingerne for at flyve.

Rachel spurgte: — Er De stærk? Kan De bære en Kvindes Fortrolighed?

Jeg saà paa hende.

— Jeg trænger til at tale . . . Jeg vil fortælle Dem et Eventyr . . . det Eventyr, jeg engang lovede Dem . . .

Hun bød mig til Sæde paa den lave Divan, vendte Ansigtet mod mit og smilede. Aldrig virkede hendes Smil med de stakkels lammede Muskler fortvivlet som nu. Hun tog min ene Haand og holdt den mellem sine. Da hun fornam min uvilkaarlige angstfulde Modstræben, sagde hun sagte: — Jeg vil jo have Dem nær, medens jeg fortæller . . .

Og nu talte hun, tæt ind i mit Ansigt. Det var, som om Ordene med glødende Skrift blev ridset ind i min Hud!

— De har ikke været der! De kender ikke Solen! De kender ikke Sandet! Foden synker dybt som i Vand, men der bliver intet Spor . . . De har ikke gaaet omkring Pyramiderne, naar det er Nat, og Sjakalerne lister, og Skyggerne vokser . . . De har ikke set Kamelerne vandre . . . De har ikke set Kairos Gader og det grønne

Græs . . . De har ikke været i Ægypten. Men jeg var ung dengang, ung . . . Da jeg kom til Ægypten, tænkte jeg: Her vil jeg bo! Dette er mit Land! Det passer mig! Her vil jeg bo! . . . Og jeg længes . . . jeg længes efter det Land og tør ikke komme der mere . . .

Rachel slap min Haand. Ud af sit Haar trak hun, én efter én, de fire gulhvide Pinde, der altid havde undret mig, og Haaret faldt ned. Pindene laa i hendes Skød. Hun legede med dem. Den ene af dem holdt hun hen under mine Øjne. Jeg saà, den havde en lidt anden Form end de andre, og den var længere.

— Jeg vil jo fortælle Dem, hvordan det gik til. Hun aandede dybt. Saa begyndte hun igen:

— Vi kom til Ægypten. Det var mig, der vilde se det Land. Vi boede i Kairo i et Hotel ved den store Esbêkje Have, men jeg gik alene overalt, hvor jeg selv vilde. En Aften red jeg ud til Pyramiderne. Alle de Mennesker derude flygtede, da Solen sank. Men jeg blev. Jeg saà, hvordan Himlen og Jorden gik hinanden i Møde. Jeg saà dem favnes. Da vaagnede der inde i mig en Ild, der aldrig, *aldrig* kan slukkes. Jeg laa i Sandet. Det var ikke mere gult, det var som visne Violer. Det føg om mit Haar, det føg over mine Øjne. Jeg mærkede det med mine Tænder . . .

Jeg laa i Sandet, det varme levende Sand. Det skælvede, da Himlen sank nedover det. Hver af Sandkernerne skinnede og aabnede sig som Stjerneskud. Natten favnede dem. Mørket tog dem med Vold.

De vaandede sig i Vellyst . . . Jeg vidste ikke dengang, at Mørket kan være saa mørkt. Jeg vilde sove. Mine Øjne var aabne. Langt borte hørte jeg en Støj. Mit Legeme hørte den gennem Jorden. Først troede jeg, det var Sjakalerne eller Flagermus, der sloges om Bytte . . . Det kom nærmere. Faklerne splittede Mørket. Pyramidernes Stenvægge blev hvide som Bjerge af Sne . . . Det var en Araber med sit Bryllupstog. Kvinden laa i hans Arm, og Kamelen galopperede. Skyggen ramte mig. Sandet, den sprøjtede op, rislede ned over mig . . . Hele Bryllupstoget kom forbi. Der var mange, mange. Deres Ansigter saà jeg. Brudgommens huskede jeg... De slog paa Instrumenter, saa det gav Genlyd inde i Pyramiderne. Saa det klirrede i den tynde Halvmaane i Horisonten . . . Saa var de borte . . . Jeg krøb om i Sandet som en Orm . . . Ilden brændte i mig. Jeg skreg. Jeg var besat. Det var ham, Brudgommen paa den forreste Kamel . . . Med mine Fingre kunde jeg revet hendes Øjne ud . . . Men da Lyset tændtes paa Himlen, græd jeg og græd . . . Som om mine Øjne var Kilder, der sprang med kogende Vand . . .

Rachels Læber fortrak sig. Hun knugede Hænderne i hinanden, saa sagde hun: — Næste Dag gik jeg i Kairos Gader. Om den store Have staar Æslerne, og Gaden flyder med Græs. Paa Stenbroen paa udbredte Tæpper ligger Mændene og sælger falske Amuletter. Jeg mødte en Mand i Burnus. Han styrede hen imod mig. Hans Holdning var kongelig. Det var *ham*. Mit Hjerte bankede . . .

James, jeg var atten Aar . . . Han vilde sælge mig Glasperler — som han vovede at paastaa, han selv havde gravet ud ved Pyramiderne. Han bøjede sig til Jorden for mig, ydmyg som en Slave . . .

Rachel knyttede Haaret og stak de fire Pinde deri: — Og nu vil De spørge, hvorfor jeg fortæller dette ligegyldige. Jo . . . det var jo den Aften derude ved Pyramiderne, Ilden i mig blev tændt . . . Vent . . . vent . . . nu kommer det, jeg vil, De skal vide . . .

Rachels Hænder, der rørte mine, var fugtige, som om de havde grædt. Skælvende fornam jeg, hvorledes hun gled nærmere og nærmere hen imod mig.

— Saa tog vi til Luksor. De har ikke sejlet paa Nilen, naar Maanen skinner . . . Jeg vilde se det gamle Theben, de gamle Templer. Man havde fortalt mig derom. Indskrifterne, som jeg ikke forstod, Indskrifterne, der var malet som med Blod og Sol og Himlens Blaa, de drog mig, som om hvert Tegn gjaldt mig, som om min Skæbne var skrevet deri . . . Vi boede ved Floden. Hvor vi gik, og hvor vi stod, var vi omringet af unge Æseldrivere. De mylrede frem, mellem Tempelsøjlerne, foran Pylonerne, omkring den hellige Sø, ved Flodbredden, overalt. Blandt dem valgte jeg en ud . . . eller rettere, han valgte mig. Hans Æsel skulde bære mig til Kongegravene. Jeg saà paa hans Hænder. De var stærke. Paa hans Skikkelse, den var rank. Hans Ansigt var mørkere end de andres. Det ene Øje var lukket, han saà kun med det andet. Han sagde,

det kom af Solen. Han var tyve Aar, og jeg var atten.

— Vi gik nede ved Flodbredden Aftenen før. Han kom for at aftale, naar vi skulde afsted. Han spurgte, om jeg vilde købe en ægyptisk Prinsesse, hans Onkel ejede. Jeg lo og troede det ikke. Han rynkede Panden . . . der kom i hans Ansigt et Udtryk af Grusomhed, der burde advaret mig, men jeg var ung og overmodig. Han fulgte mig til Onklen, en gammel Araber, der boede bagved den hellige Sø i en Lerhytte. Det var mørkt. Skyggen fra Palmestammerne laa over Vejen som Slanger, jeg frygtede for at snuble. Han tog min Haand. Hans var som trøsket Træ. Jeg vilde slippe, jeg kunde ikke . . . Det med Prinsessen var sandt . . . Den gamle Mand forklarede mig, hvorledes han havde gravet og gravet Nat efter Nat, Aar efter Aar — efter Anvisninger, der var gaaet i Arv fra Slægt til Slægt — til han, alene, virkelig fandt den skjulte Indgang til en af Kongegravene. Hvorledes han i Smug ved Nattetide bortslæbte alt og gravede det ned mellem Bjergene, for siden at sælge det til fremmede. Det eneste, han nu havde tilbage, var Prinsessen, hende kunde han ikke faa solgt. Han var bange for at blive røbet, og ingen dristede sig til at tage hende ud af Landet, Kisten stod i hans Hytte, omvundet med Kamelhaarsdækkener . . . Jeg troede, det var sandt. Jeg saà Kisten. Jeg købte den og lovede saa at faa den bragt bort. Foruden Kisten købte jeg ogsaa en Kasse med Prinsessens Paryk og Elfenbensnaalene, hun havde brugt til sit

Haar. Det var en stor Sjældenhed. Dem fik jeg straks med, jeg tog dem i mit Haar . . . ikke sandt, De synes, alt dette er ligegyldigt! De begriber ikke, jeg fortæller det . . . vent . . .

Rachel saà mig ind i Øjnene, nu saa tæt, at hendes Øjenvipper hagede sig i mine, og jeg ventede, hendes Øjenkugler skulde klæbe sig til mine.

Fra nu af hviskede hun, lavt, langsomt, paa en egen fattig Melodi, der steg og sank ensformigt som Bølgen, der drives mod Land og atter suges i Sø:

— Da det blev Morgen, sejlede vi over Floden. Vi var mange. Alle Æseldriverne stod i Klynge om Æslerne, Mahmud stod alene. Hans ene Øje saà paa mig, det andet var helt lukket . . . Vi red forbi de syngende Støtter . . . ene sidder de paa den øde Mark. De synger, naar Solen staar op. To Mennesker af Sten, høje som Huse. Jeg tænker mig, de engang har siddet i et Tempel, og Murene er væltet om, Taget styrtet ned, kun de blev tilbage . . . Vi red ind mellem Bjergene. Sandet er rødt som Aske. Bjergene er røde. Dybt nede gaar Vejene. Højt oppe skrider Bjergene, det ene efter det andet — ingen véd Tallet. Oh, de ligner ikke Bjerge, andre Bjerge ser ikke saadan ud . . . de ligner store røde Katte, der ligger paa Lur . . . Mahmud gik bagved mit Æsel. Hans Haand laa paa Sadlen. Den rørte sig ikke . . . jo, den rørte sig, men jeg vidste det ikke dengang . . . Og jeg troede, det var Solen, der begyndte at brænde. Mahmud talte ikke til mig. Han sang ikke som de andre Æseldrivere. Han fløjtede ikke. Jeg

kunde ikke høre hans Fodtrin. Vi var de sidste . . . Vi mødte en lille nøgen Dreng, brun som en Bi. Han havde en blaa Uldtraad om Livet . . . jeg har siden tænkt paa den Dreng. Hvor kom han fra? Han gik med en afbrækket Mumiefod i sin Haand. Han rakte den op, jeg skulde købe den. Men Mahmud jog ham bort. Han løb, han fløj paa de smaa Ben . . . Jeg troede jo, det var Solen, der brændte min Ryg. Det suste for mine Øren . . . Vi kom til Kongegravene . . .

— Mahmud blev udenfor med de andre Æseldrenge, men da jeg vendte mig for at nikke til ham, inden jeg gik ned, saà han paa mig med begge sine Øjne. De trak i mig som Snore. I Gravene var koldt. Jeg gik rundt i de mørke Kamre uden at se . . . Af Kongegravene mindes jeg kun Kulden . . . Saa gik jeg alene tilbage, op til Solen . . . til Mahmud. Han stod der endnu med mit Æsel, som om han ventede mig . . . han . . . alle de andre sov med Hovedet ind mod Bjergets Skygge. De havde spist, jeg saà Æggeskallerne. Mahmud nikkede til mig. Hans Øjne var vidtaabne. Han spurgte, om jeg vilde se den hemmelige Grav, som alene han og hans Onkel kendte til . . . Han hjalp mig op paa Æslet og førte mig ind mellem Bjergene. Jeg vovede ikke at se mig om. Men igen følte jeg den Pine i min Ryg, som om en Syl blev boret ind i Marven, en Syl, der var glødet i Ild. Jeg aabnede min Mund for at skrige . . .

— Da knælede Æslet med mig — Byttet, der blev lagt for hans Fod . . .

— Solen og Æslet saà paa min Skam . . .

Han mishandlede mit Legeme, han mishandlede min Sjæl . . . Det var jo ikke kun det, at han tog mig med Vold . . . ikke kun det. Han besudlede mine Tanker. Siden dengang føler jeg Øjnene i mit Hoved som Pøle . . . Hans Ansigt var roligt, alvorligt, grusomt . . . Hans Hænder . . . slap mig ikke . . . Saa blev han træt. Han gik fra mig, lagde sig i Skygge af Æslets Bug og sov ind. Og jeg havde ikke Kraft at slæbe mig bort . . . Han kom igen . . . igen. Jeg rakte mine Hænder op og bad ham, som man bønfalder en Gud. Jeg knælede for ham. I hans Sjæl var ingen Medlidenhed. Først da Solen begyndte at svinde bag Bjergene, fik jeg Lov at samle Klæderne om mig . . . Da havde jeg grædt mit Legemes Blod . . .

Rachel talte ind i min Mund. Hendes Tunge rørte ved min. Jeg var lammet af hendes Tale. Nu tav hun. Hun trak sig bort fra mig. Hun bøjede sit Hoved dybere og dybere, tilsidst hvilede det i hendes Skød.

Saa rejste hun sig, som en Palmestamme saa rank. Hun knejste i sin Vrede: — Jeg tog min Hævn! Jeg fik min Hævn! Jeg saà hende skælve, men rank stod hun, rank i sin Ret.

— James, vi fulgtes tilbage. Jeg sad paa Æslet, Mahmud gik bagefter. Da tog jeg min Hævn . . . Se paa mig, James, og sig, var jeg ikke i min Ret? . . .

Hun stod nu med Hænderne foldet under Nakken. Hendes Blik gennemtrængte mig som Lynet en mørk Hvælving. To tre Gange tog hun Vejret med en susende Lyd, som aandede hun sig fri for det

frygtelige Minde. Nu trak hun atter af Haaret den gulnede Naal:

— Se godt paa den! Det er min Ven. Den har frelst min Forstand. Se dog paa den . . .

Jeg tog Naalen og undersøgte den med Omhu, saavidt mine Øjne kunde gøre deres Pligt. Den var godt fem Tommer lang, stærk tilspidset i den ene Ende, den anden afsluttede i en Dup, smukt drejet i Form af en Fakkel. Jeg gav den atter til Rachel, som stak den i Haaret. Da hun atter talte til mig, havde hendes Stemme genvundet sin gamle Vellyd.

— Eventyret er ude! sagde hun.

Og jeg svarede ikke, at jeg vidste, hun løj. Jeg svarede ikke, at jeg kendte Eventyrets Slutning, kendte den, som om den gulladne Naal var bleven levende og havde hvisket sin Gerning til mig.

Rachel saà paa mig. Hendes Pupiller udvidede sig voldsomt. Hun dryssede Ordene ud over mit Ansigt som kolde Hagl:

— De er fejg som de andre! De tør ikke høre mig ud! . . . Alle de Mennesker, jeg møder, er fejge . . . Hver og en. Og naar De nu kunde gøre mig en Tjeneste, en *stor* Tjeneste ved at høre mit . . . Eventyr til Ende! . . . Aah, De tilbyder Dem, men De er bange! De er bange for Deres kære Nattesøvn! De vil hytte Deres Drømme . . . mine bekymrer Dem ikke . . . De skal blive forskaanet! De véd intet! Jeg har intet fortalt . . . intet. Jeg har simpelthen underholdt Dem et Par Timer! Men De kedede Dem! De blev søvnig . . . Godnat!

Jeg stod som forstenet. Hvad betød

dette? Havde Rachel set min Sjæl farves med Rædsel . . .

Jeg nævnede hendes Navn, ydmygt, bedende. Atter nærmede hun sig. Hendes hede, tørre Læber sitrede mod mine. Det var, som om Blodet blev suget bort fra mit Hjerte. Hun drog Forhænget til Side. Skærende, blændende, hidsende vældede Maanelyset ind. Rachel løftede sine Hænder, som om hun badede dem i den hvide Flod.

Rachel talte til mig. Jeg véd, hun talte til mig, men Ordene hørte jeg ikke, mine Øren var fyldt med Brusen. Rachels Blik gød sig ind i mit, dybere og dybere. Alt imedens hun talte, og medens hendes hvide Hænder ligesom legede i Lyset foran mit Ansigt.

Rachel hviskede og holdt Fingrene stemt mod mine Tindinger: — Og med disse mine Hænder har jeg gravet i Sandet som et Dyr . . . gravet, saa Blodet sprang af mine Negle . . . Forstaar De mig nu? . . .

Det var de sidste Ord, hun sagde. Lyden af dem naaede min Bevidsthed. Men løsrevet, som et Glimt i en mørk Nat, stod de Ord for mig. Jeg fattede ikke deres Mening og ikke deres Hensigt.

Uden at afvente noget Svar skød hun mig sagte fra sig.

Udenfor Døren stod van Grooten. Havde han staaet der længe? Havde han luret?

Tavse gik vi forbi hinanden. Han ind til Rachel i »Lønkamret«, hvor han ikke plejede at komme ukaldet, jeg ud gennem de tomme Stuer.

Mod Sædvane var Tjeneren der ikke.

Medens jeg i Forhallen tog min Frakke paa, saà jeg tilfældigt ud i den dunkelt oplyste Vinterhave, og det forekom mig, jeg skimtede en Mandsskikkelse derude. Jeg kunde ikke aflaase Døren efter mig, maatte nøjes med at trække den til.

Paa Vejen hjem vaklede jeg som en tungt beruset. Mit Legeme var som en Byrde af Sten, mit Hoved som et hældende Taarn, jeg mægtede ikke at rejse det.

Der var stille i Gaderne som i alle engelske Byer efter Solnedgang. Jeg hørte ingen Lyd uden mine egne Fodslag. Dog havde jeg Følelsen af ikke at være alene.

Jeg tændte Lys. Spejlet drog mig til. Rachels Billede vedblev at vandre, flimrende, sølvglinsende, henover dets Flade. Derefter Eventyret . . . Ørkenbjergene, der laa som røde lurende Katte . . . Mahmud med det ene lukkede Øje . . . den gullige Naal.

Jeg maatte vende Spejlet ind mod Væggen.

Forfærdelig Træthed martrede mit Legeme. Angstfulde Anelser suste gennem min Sjæl. Luften i min Stue var hed, tør, trykket, som under et uhyre Barometerfald.

Jeg prøvede at tvinge min Uro ved at arbejde. Bogstaverne sloges for mine Øjne. Pludselig troede jeg, Blodet begyndte at springe frem under mine Negle. Det var kun voldsom udbristende Sved. Straks efter fornam jeg hin klæbrige Sødme, der fra Rachels Hænder dvælende gød sig gennem mine Nerver.

Jeg havde ventet Allan, han kom ikke. Sagte aabnede jeg Døren til Værelset, hvor den firesøjlede Seng paa sine fremvandrende Ben var standset. Det var min Vilje denne ene Nat at sove derinde, under Silketæppet, der havde vaaget over Rachels Søvn og unge Drømme. Jeg nærmede mig, men veg tilbage som for Helligbrøde . . .

Klokken seks blev jeg vækket.

Gennem Telefonen, der var anbragt umiddelbart ved min Seng, bragte man mig Meddelelse om Mordet paa van Grooten.

Mine Tænder klaprede. Hørerøret dansede i min Haand. Jeg saà, som i et Spejl, min Broders Ansigt og min Broders Hænder. Jeg stred imod, sigende og sigende ind i mig selv, at dette var jo meningsløst, umuligt.

Men medens jeg lod Styrtebadets kolde Vand slaa ned om Legemet, hamrede Blodet som Knoer i mine Tindinger og jog Hjertet vildt som en Stormfugl, der sprænger sig mod Fyrets Rude.

Man havde i Telefonen meddelt mig de knappeste Fakta: Rengøringskonerne, som ved Halvsekstiden kom paa Kontorerne, havde fundet van Grooten som Lig paa Gulvet i hans Privatkontor. Han var skudt i Øret. Revolveren laa ved Siden af Liget. Pengeskabet var brudt op. Hvad der manglede af Værdier, kunde først konstateres senere ved Afhøring af Prokuristen og Privatsekretæren.

Rent mekanisk gav jeg Ordre til at sætte Vagt ved Gerningsstedet, forsegle alt og lade Liget bero, hvor det laa, til jeg selv kom. Dette kostede mig forsaavidt ingen Møje, som jeg selv ikke tænkte derved, men kun gav Ordren som en død Remse, hvis Indhold i Øjeblikket næppe var mig bevidst. Hjernen virkede udadtil ganske normalt. Inderst inde havde jeg Følelsen af Kaos.

For nu at styrke Nerverne drak jeg en Kop stærk Kaffe, hvorefter jeg gik over paa Raadhuset til mit officielle Kontor for at tage Rapport.

Klogskab bød mig gøre dette, istedet for at følge Hjertets Trang straks at opsøge Allan.

Jeg prøvede at tale mig selv til Fornuft. Alt tydede paa et ganske gement Rovmord, der kunde være begaaet af hvemsomhelst, der blot var overfladisk bekendt med Lokaliteterne. Ja, strengt taget var dette end ikke nødvendigt. Mordet kunde skyldes en tilfældig Indbrudstyv, som — ukendt med van Grootens Sædvaner — var bleven overrasket og som Nødværge havde slaaet ham ned.

Det syntes, som om Morderen havde haft Held til at forsvinde uden at efterlade andet Spor end netop Revolveren. Og et Vaaben var et saare svagt Holdepunkt.

Ganske vist, findes der paa Aastedet en Bukserem, hvormed Forbryderen har kvalt sit Offer, tør man regne med den Formodning, at Morderen tilhører de lavere Samfundslag, men her i en By, hvor Skydning dreves som Idræt endog blandt Skoledrenge, hvor Havnen laa fuld af

Skibe med Mandskab af alle Nationer, her var en Revolver intet Fingerpeg.

Og dog, Tanken om den Revolver virkede paa mine Nerver som Synet af en skarp Klinge, der svinges i Sollys tæt forbi Øjnene.

Men: Min Broder er ingen Morder! Min Broder er ingen Morder! . . . Ordene vuggede frem og tilbage i mig som paa ustandselige Gænger: Min Broder er ingen Morder! . . .

Og nu vaktes langsomt i mig den embedsmæssige Interesse for Sagen. Jeg var ikke mere en fri Mand. Jeg handlede under et Ansvar, der tyngede mine Skuldre som et Stenaag. Og jeg var rede til at gøre min Pligt.

Tænker jeg tilbage, undrer dette mig som en af de gaadefulde Mørkesider i Menneskesindet, thi Allan var min eneste Broder, og mit Liv var knyttet tæt til hans.

Men roligt spurgte jeg, hvem der havde hørt Skuddet og hvornaar? Man svarede mig, at Skuddet var hørt af et Par af van Grootens Tjenestefolk, der nede i Sidefløjen fejrede en lille Fest, men at Stemningen nok havde været saa høj, at ingen havde ladet sig forurolige af Støjen. Med temmelig Bestemthed kunde de dog sige at have hørt Knaldet mellem Klokken 12 og 1 om Natten.

Og Klokken 10 var jeg gaaet fra Rachel!

Sammen med en af mine behændigste Opdagere begav jeg mig til van Grootens Hus. Gennem Portvejen gik vi lige ned

til Kontorerne, det var saa min Agt bagefter at spørge Rachel.

Ifølge en af de Viljens kæmpemæssige Beslutninger, der gør Manden til Mand — om de end ikke altid geraader ham til Ære — tvang jeg mig til at lukke af for alle personlige Tanker og Følelser Rachel angaaende. Den ganske Nat havde hendes »Eventyr« kreset om mig som en Grib og hakket mit Hjerte tilblods. Fra nu af var Rachel kun *Frøken van Grooten*, den Myrdedes Slægtning, og jeg Politiembedsmanden, der stod paa Pligtens Klippegrund.

Et hastigt Overblik var nok til at forsikre mig om, at noget Indbrud i Ordets rette Forstand ikke havde fundet Sted. Hverken Døre eller Vinduer var udvendig beskadigede.

Jeg lod Opdageren blive ude for at gennemsøge Gaard og Have, medens jeg selv traadte ind i Privatkontoret.

Til min store Overraskelse var van Grootens Lig fjernet. Men Tjeneren, som sammen med mine Folk stod Vagt, erklærede, at Frøkenen havde befalet, man øjeblikkelig bragte Faderens Lig op i hans Sovekammer. Med mit Kendskab til Rachel begreb jeg og tilgav jeg, at de havde handlet mod Instruksen.

Jeg gik nu systematisk til Værks. Undersøgte sammen med mine Folk alt. Vatlisterne, der laa langs Vinduesrammerne for at hindre Træk, var urørt. Det store Skrivebord, Standpulten og endnu et Vægskøb var urørt. Ingen af Laasene havde været prøvet med Dirk. Pengeskabet derimod stod paa vid Gab. Løse Papirer,

Dokumenter og Bøger laa væltet ned i en Hulter til Bulter, der tydede paa, at Morderen havde rodet mellem Papirerne for at finde noget bestemt. Nøglebundtet laa paa Gulvet. Paa en af Hylderne i Jernskabet stod tre tomme Metalskaale, dybere men af Størrelse som Tallerkener.

Af Maaden, hvorpaa Papirerne laa, kunde jeg næsten regne ud, hvor den Myrdede var falden. Han havde staaet foran Pengeskabet, Skuddet havde ramt ham, og han var styrtet bagover, død med det samme.

Man meldte mig, at Prokuristen var kommen, og en lille ældre vissen Mand, der skælvede af Skræk helt ud i sine krogede Fingre, traadte ind. Jeg bad ham sige mig alt, hvad han vidste om Pengeskabets Indhold. Men han rystede paa Hovedet og erklærede, at van Grooten ikke var den Mand, der lod nogen fremmed, det være hvemsomhelst, kigge sig paa Fingrene. Dog mente han, det var givet, at van Grooten altid laa inde med store Summer i Guld, som da opbevaredes i Pengeskabet.

Jeg spurgte, om han støttede denne Antagelse paa Fakta, og med et forlegent Smil tilstod han at kende van Grootens Forkærlighed for Guld, og fortalte, hvorledes denne bestandig, naar større Beløb blev indbetalt i Forretningen, straks lod Seddelpengene bringe i Banken men holdt Guldmønterne tilbage. Prokuristen havde oftere overrasket Husets Chef i at sidde ved Skrivebordet med et Par Krystalskaaler fyldt til Randen med Guldpenge foran sig. Han dyppede sine Hænder deri som i Vand og rodede rundt, men naar

nogen kom ind, bar han straks Skaalerne over i Pengeskabet og laaste dem inde.

Jeg spurgte, om dette vidstes af Personalet, og han svarede, at de unge Kontoristers havde deres Morskab af stundom at skaffe Stilhed tilveje, saa alle kunde høre van Grootens Klingren med Guldmønterne. Endelig spurgte jeg den gamle Kontormand, hvorvidt det var Husets Bøger eller Privatpapirer, der beroede i Pengeskabet. Prokuristen svarede, at fraregnet enkelte meget vigtige Værdipapirer og Obligationer opbevaredes alle Papirer og Hovedbøger i indmurede Vægskabe, dels i Privatkontoret, dels i de ydre Kontorer.

Jeg lod den Gamle gaa, men bad ham opholde sig i Nærheden, at jeg kunde kalde ham, naar jeg ønskede en Samtale.

Og atter fortsatte jeg mine Undersøgelser.

En ny Tanke slog ned i mig: Tjenestefolkenes Fest kunde være planlagt, for at Forbryderen i Ro og Mag kunde udføre sit Forehavende! Alle Husets Tjenere, Karle og Piger maatte være vidende om van Grootens Vane, hver Aften, inden han lagde sig, at gaa over paa Kontoret for at se efter, om alt var i Orden. Maatte kende hans Vane og den Nøjagtighed, hvormed han fulgte den.

Paa den anden Side var van Grooten en altfor klog Mand til at lade Døre staa, saa nogen kunde følge efter ham, og det var klart, han i alt Fald i nogen Tid havde været ene i Kontoret, siden han selv havde aabnet Pengeskabet. Han selv

— ja, thi ingen anden kunde kende Bogstavlaasens Hemmelighed.

Jeg gik hen og satte mig i den store læderbetrukne Lænestol foran Skrivebordet for i Ro at gennemtænke Situationen. Mit Øje faldt paa en aabenstaaende Penneæske. Jeg véd ikke hvorfor, men dette Syn vakte straks nye Tankerækker. Van Grooten var en i Smaating urimelig ordentlig Herre. Havde han taget en Penneæske frem, havde det været for at skrive, og saa havde han efter Brugen lukket Æsken og stillet den paa Plads.

Altsaa havde han *skrevet* og var blevet *forstyrret* under sit Arbejde. Men ikke af et ukendt Menneske — i saa Fald havde han ikke rejst sig og var gaaet hen til Pengeskabet uden at fuldende Skrivelsen. Og hvor var den?

Uvilkaarlig løftede jeg Trækpapiret. Derunder laa et Ark hvidt Papir, atter og atter overmalet med det ene Ord: Rachel.

Nu ja, dette Udslag af Forelskelse passede jo bedre for en Tyveaarig end for van Grooten, der var over de Halvthundrede, men hans Exaltation kunde sikkert give sig endmere ungdommelige Udslag. Jeg foldede Papiret sammen og stak det til mig. Et Øjeblik efter tog jeg det atter frem. Det forekom mig pludselig, som kendte jeg dette Papir, som havde jeg engang før haft det i mine Hænder. Sandsynligvis havde van Grooten den Vane i ledige Stunder at bemale alt forhaandenværende Papir med Rachels Navnetræk. Saa tænkte jeg ikke mere paa det.

Revolveren laa paa Bordet. Det var et lille spinkelt Vaaben, fremmedartet, ele-

gant, ubrugt. Revolveren var seksløbet, de fem Kugler sad endnu i Løbene.

Nu, da Tanken om Allans Skyld var bortvejret, følte jeg mig atter helt let og spændstig til Mode.

Det hele forekom mig nærmest som et Kunststykke, jeg stod i Begreb med at udføre — eller maaske snarere en Art ædel Sport, der krævede Snille, Kraft og Behændighed. Koldt beregnende ordnede jeg i Række de nu sammenhobede Enkeltheder og besluttede senere paa Dagen at lade saavel Tjenestefolkene som Kontorpersonalet afhøre for hver især at bevise Alibi.

Jeg sad og legede med Revolveren, da jeg med ét studsede og saà ind i det tomme Løb. I Sandhed, der maatte en sikker Haand, et øvet Blik og solide Nerver til at ramme en saadan Kugle i Centrum — i Øret — paa sin Mand. Jeg maatte med Skam erindre de henfarne Tider paa Kollegiet, hvor det var en bestandig glippende Ærgerrighed for mig at blive en god Skytte. Altid rystede min Haand, hvor det gjaldt Skydevaaben, medens jeg for Eksempel var saare smidig til Fleuretfægtning. Og atter kom jeg tilbage til Allan, der alt som Barn med sin Flitsbue paa Afstand kunde skyde gennem den Ring, jeg dannede med min hule Haand.

Jeg lod mig melde hos Rachel.

Man bad mig vente, og jeg gik ud i Vinterhaven. Uvilkaarligt kastede jeg Blikket op mellem Palmerne til Rachels Dør. Den var lukket, de solgule Forhæng var

trukket for, men naturligvis var hun oppe.

Den vamle Luft klemte mig om Panden, alligevel søgte jeg ikke bort men blev.

For ikke at spilde Tiden gav jeg mig til at se mig om. Som Kriminalist var jeg vant til at bruge Øjnene og ikke overspringe de smaa Ting. Jeg saà mig om, jeg formelig loddede Rummets Længde og Bredde med mit Blik.

Ventede jeg virkelig at finde noget af Betydning, siden jeg saa omhyggeligt undersøgte Gruslaget om det store Bassin? Eller var det kun Udslag af min nervøst ophidsede Sindstilstand? Jeg véd det ikke.

Jeg gik langsomt rundt, forsigtigt trædende i mine egne Spor, og nu saà jeg, nu genkendte jeg Aftrykkene af Rachels Fødder, disse fine, lange smalle Fødder, der løb ud i saa skarp en Spids, og hvis halvmaaneformede Hæle stemplede saa dybt, hvor de traadte.

Synet af disse Aftryk paavirkede hin Morgen mine Sanser, saa Blodet kogte op i min Strube. Det var, som kunde jeg med mine Hænder forme hendes Skikkelse op i den tomme Luft blot ved Hjælp af disse spinkle Spor. Susende og syngende pulsede Begæret ud i mine Øren. Rachel! Rachel!

Men brat sluktes Branden. Jeg gennemrystedes af en Kulde, der ligesom kløvede min Bevidsthed fra Hoved til Fod.

Allan og jeg var Tvillinger, havde saa mange Tusind Gange sprunget i hinandens Hæle, i Muld, i Sne — skulde jeg da ikke

kende hans magre Fod, der ikke drejede ud under Gangen, men bevægede sig stift som de i Sten indridsede Afbildninger af assyriske Krigere! Allan havde, saalangt tilbage jeg huskede, gaaet paa sine Ben, som balancerede han paa en Staalklinge. Skulde jeg ikke kende hans Spor?

Der var andre Spor, men disse var friskest, Rachels og Allans.

Havde han været der Aftenen tilforn? . . . Efter at jeg var gaaet . . . Medens jeg sad hjemme og ventede ham. Umuligt. Men Sporene stod der. De stirrede paa mig. Min Uro skræmte dem ikke.

Da begik jeg med fuldt Overlæg det første Brud paa min hellige Embedsptigt: Jeg fjernede Sporene, traadte dem ned ét for ét, jævnede dem ud med min Fod.

En Lyd oppe fra fik mig til at fare sammen, men jeg saà ikke op . . . saa vis var jeg paa, det var en af Tropefuglene i de hængende Bure oppe under Kuplen. En Tidlang stod jeg ved Bassinet, hvor de fede Fisk ufortrødent blinkede om mellem Vandplanternes Blade. Det klagede sig i min Sjæl. Allan, min Broder! Allan, min Broder! Tankeløst stak jeg Haanden i Vandet for at køle min Pande, men Vandet var lummert, saa jeg med et Ryk trak Hænderne til mig.

Saa gav jeg mig til, omhyggeligt som en Gartner, at eftergaa de enkelte Planter, som ventede jeg at finde Gaadens Løsning i den fugtige Muld. Her krøb en Orm, dèr spandt en Midde. En rød Blomst var ved at rulle ud at sit Svøb som en Sommerfugl af Puppen.

Mit Blik faldt paa noget, som jeg straks

antog for et gulligt Bær, men Farven bragte min aarvaagne Bevidsthed til at studse. Jeg pirrede derved, og op af den løse Muld om en stor Nepenthes trak jeg en lang Bennaal, der aabenbart var stukket ned i et Øjebliks Tankeløshed.

Jeg skulde just bore den ned igen, da mine Fingre tog til at sitre, som om Naalen var ladet med elektriske Strømme. Det var *ikke* — som jeg troede — en knækket Benhæklenaal, det var en af Rachels ægyptiske Haarpinde . . .

Atter stod »Eventyret« for mig i al sin Ørkengru . . .

Sandsynligvis havde hun tabt den, en af Gartnerens Medhjælpere havde fundet den og, uvidende om dens Sjældenheds Værdi, stukket den ned i den første den bedste Urtepotte. Ja, saadan var det vel gaaet til.

Jeg stod med den lille gullige Naal i Haanden. Den havde lidt Skade af Jorden; den var rødlig mørk i Spidsen. I Vandet, hvormed Planterne blev gødet, var sikkert alkaliske Syrestoffer, der havde ædt sig ind i Benporerne. Jeg vilde give Rachel den tilbage. Hun maatte savne den. Hun havde kun de samme fire. Hun havde vist mig dem iaftes.

Iaftes . . . det begyndte at flimre grønt for mine Øjne. Rachel ejede *kun* fire Naale og havde dem alle, da jeg gik fra hende Klokken ti.

Som med lange Spiger boredes Kendsgerningen ind i min Hjerne: Rachel havde sammen med Allan, min eneste Broder, været her iaftes . . . næsten ved Nattetide!

Hvorom havde de talt, medens de van-

drede rundt, siden hun, saa altforglemmende, havde taget Naalen af sit Haar og stukket den ned ved en Plante og ikke husket at rykke den op igen! Hvorom havde de talt?

Hvem var Rachel, dette Menneske, som den ene Time klyngede sig til mig og omspændte mig med sin Fortroligheds Rædsel, for næste Time at lokke min Broder til . . .

For af sig selv var Allan ikke kommen. Jeg kendte ham dertil for godt. Men hvem var hun? Hvorledes var hendes Indre . . .

Atter hørte jeg oppefra en Lyd, et Suk eller en klagende Latter. Jeg drejede langsomt Hovedet og saà op:

Dèr stod Rachel, bøjet ud over den smalle Balkon, som om hun strakte sig for at se sit Spejlbillede i Bassinet. Hendes lange blege Hænder hang paa slappe Arme, som døde Blomster, ned over Gitterværkets Bronze. Hun svajede sagte hid og did som en oprejst Slange, der vugger sig efter Musik. Ansigtet var fuldkomment roligt, Udtrykket blindt og udmattet.

Hun gik nu hen ad Balkonen, jeg hørte Klangen af hendes Hæle mod Jerngulvet og den slæbende Hvislen fra Kjolen. Hun steg nedad de smalle Trin, stod saa overfor mig. Men da jeg udstrakte min Haand for at gribe hendes, veg hun for mig.

Hun var blaalig-bleg med den røde Blodglans over Haaret. Men dette Haar, der ellers rejste sig højt om hendes Pande, laa nu sammenfoldet, klæbrigt ind om Tindingen.

Det slog mig i min Lidenskabs Fortørnelse, at saadan sørgede hun ikke over

en Mand, der kun havde været hende i Faders Sted, og hvem hun nødtvungent havde givet sit Ord, og jeg maatte neddæmpe en ond Glæde over, at denne Mand med Vold var bleven fjernet fra hende.

De Ord, jeg havde tænkt at sige, visnede i min Strube — afværget af hendes lammede og lammende Blik.

Jeg stod endnu med Naalen i min Haand. Rachel fik Øje paa den, der fòr en Skælven over hendes Ansigt, hun bevægede Læberne to tre Gange, uden at Lyden vilde komme. Endelig sagde hun: — Giv mig min Naal!

Det var hendes Stemme og dog ikke hendes Stemme, den var gustnet som Huden i hendes Ansigt, som Skæret i hendes Øjne: — Giv mig den! bad hun.

Jeg rakte hende Naalen. Hun tog den, stirrede undrende paa den, løftede den op mod Haaret og lod den atter falde, som om dens Tyngde var hendes Arms Kræfter for svær.

Grebet af en glødende Medlidenhed med denne Angst, hvis Aarsag jeg ikke kendte og ikke forstod, tog jeg Naalen ud af hendes Haand og gemte den i min Brystlomme. Hendes Læber prøvede paa at forme et Ord, og Ordet var: Tak.

Men umiddelbart efter foregik der en Forandring med hende. Jeg vil sige, hun samlede sig, staalhærdede sig i et eneste Nu, trodsede sig op til Vilje og Tænkning som et Menneske, der i Angst har set Døden under Øjne og pludselig beslutter sig til at kæmpe om Overtaget.

Rachel sagde, ogsaa Stemmen fik Blo-

dets rindende Liv igen: — De ønsker at tale med mig?

Jeg svarede stammende, endnu gennemgyst af Forandringen, som jeg ikke havde kunnet følge: — Jeg kommer fra Kontorerne . . . jeg vilde gerne se . . . Deres Fader!

Rachel traadte nær hen til mig, hun ligesom hævede sig op ind imod mit Ansigt.

— James Temple, sagde hun, hvis De vil lyde mit Raad, saa bland Dem ikke mere end højst nødvendigt i dette. Jeg siger det baade for *Deres* Skyld og for *min*. Men jeg siger det kun denne ene Gang. Gør saa forresten, hvad De selv vil!

Havde Rachel sagt disse Ord i en angstfuld, i en bedende eller blot i en bekymret Tone, jeg véd, jeg som en Vaand for hendes Vilje havde adlydt, men hun sagde dem truende, overlegent, bydende.

Min Skinsyge vaktes paany, mere fortærende, mere ubændig end før, og jeg svarede kort: — Frøken van Grooten, jeg gør i denne Sag min Pligt, ikke mere, men heller ikke mindre.

Hun saà mig alvorligt ind i Øjnene, og med et sørgmodigt Blik svarede hun: — De vilde se min Faders Lig. Jeg lod ham bære over i hans Sovekammer. Det var mig imod, han skulde ligge dernede paa Gulvet udsat for fremmede, nysgerrige Blikke. Jeg skal gaa med Dem . . .

Paa Sengen laa van Grooten, hans Ansigt var dækket af Fligen af et Lagen. Rachel gik roligt hen og slog Lagnet til

Side. Hun stirrede ufravendt paa det hvide ubevægelige Ansigt, hvor intet Spor var at se efter den voldsomme Dødsmaade. Jeg gik om paa den anden Side af den fritstaaende Seng for bedre at se. Nu vendte Rachel sig bort og traadte hen til Vinduet.

Ja, det passede med, hvad man havde sagt, en sikker Haand havde holdt Revolveren. Intet var sprængt eller beskadiget ud over selve Øregangen, der nu var tilstoppet af fremvældende og atter størknet Blod.

Jeg stod hensunken i Beskuelse af dette blege, stille Aasyn, som Dødens Fred havde forlenet med en Storhed og Stolthed, jeg aldrig mindedes at have set hos den levende van Grooten. Men Skinsygen var, selv under Indtrykket af Dødens Højtidelighed, større end min Vilje. Jeg saà paa van Grooten med dulgt Glæde over, at han var besejret, at det aldrig skulde blive ham forundt at eje Rachel. Underlige Tanker famlede sig frem i mig, men inden jeg kunde gribe dem og fatte deres Form, svandt de atter som Skygger i en Skov, naar Blæsten tumler med Løvet.

Men jeg begyndte at forstaa, at Mennesker under Indflydelse af Begærets Magter drives til Mord.

Højt spurgte jeg Rachel: — Er der foretaget Ligsyn?

Hun kom langsomt hen og rakte mig en Konvolut, der laa paa Natbordet. Det var Huslægens Erklæring og Dødsattesten.

Uden at tænke særligt derved sagde jeg: — Var det ikke bedst at lade Deres Fa-

der obducere? — det synes mig forbavsende, Kuglen har nøjedes med saa lille et Spor . . .

Rachel stod ret op som en Stenstøtte. Hun talte, men Læberne bevægede sig ikke. Ordene sivede som Vand i Sand: — Min Faders Lig skal ikke røres . . .

Jeg troede, hun var segnet om, men hun stod endnu, og saa magisk var Indvirkningen af hendes Personlighed, at jeg kun bøjede Hovedet i tavs selvfølgeligt Samtykke.

Jeg vendte mig om, det begyndte at svimle for mig.

Det forekom mig, Kuldedunster begyndte et krybe frem af alle Stuens Kroge. Det kvalmede for mig. Jeg styrtede ud af Værelset, som om Liget havde løftet en Haand og peget paa mig. Rachel fulgte langsomt efter.

Jeg tog Afsked, men i et sidste Øjebliks hamrende Angst fik jeg sagt: — Har De fornylig set min Broder?

Rachel svarede klart og højt, medens hun samtidig saà mig stift i Øjnene: — — Nej, jeg har ikke set Deres Broder for nylig.

Jeg tog mig til Panden. Det var, som om min Ryg blev lammet af et voldsomt Slag. Saa vaklede jeg ud.

Solen skinnede og Himlen var blaa.

Jeg hørte Kirkeklokkerne slaa og saà paa mit Ur. Klokken var halvni. Først om en Time skulde Personalet møde. I den Time kunde jeg naa ud til Allans Bolig. Det forekom mig uudholdeligt at staa overfor ham og i andres Nærvær for første Gang se Kainsmærket paa hans Pande. Jeg vilde advare ham. Hjælpe ham med at flygte . . . eller, hjælpe ham med at tie.

Stenbroen brændte under mine Fødder, som om den slumrende Ild i Jordkuglens Indre var vækket og havde naaet Overfladen.

Der maatte handles nu, straks, om en Time var alt forsent. Jeg kunde ikke standse Tiden eller hindre Begivenhedernes ubønhørlige Rækkefølge. Magtesløs var jeg, dog pinte jeg min Hjerne for at udfinde det noget, der kunde, der maatte gøres.

Klokken var halvni. Klokken ni mødte Personalet. De vilde saa, en efter en, Allan med, blive underkastet et efter Omstændighederne aabent eller maskeret Forhør, hvor det alene gjaldt at faa slaaet fast, hvor og under hvilke Omstændig-

heder hver især havde tilbragt Timerne mellem elleve Aften og tre Morgen. De, der kunde klare godt for sig, vilde være udenfor Mistanke, saa saare mine Folk havde konstateret, at deres Udsagn stemte med Fakta. Hvorimod de, som — af Mangel paa Vidner eller af andre tilfældige Omstændigheder — ikke kunde bevise Alibi, indtil videre vilde være under stadig og hemmelig Opsigt.

Jeg vovede ikke at tage en Vogn. I det stille Kvarter, hvor Allan boede, kunde det alene vække Forbavselse.

Allans Værtsfolk holdt af ham som en Søn, med deres gode Vilje udleverede de ham ikke, men det var brave aabenhjertige Mennesker, som nemt overfor kloge Opdagere kunde plumpe ud netop med de Ord, der kunde blive fældende. Kunde jeg nu, efter en hastig Samtale med Allan, faa dem bragt i Vilderede med Hensyn til Sandheden, saa de akkurat svarede, hvad jeg ønskede, de skulde svare, var meget vundet.

At min Adfærd — især i *min* Stilling — var uforsvarlig og forbryderisk, stod mig klart. Men havde jeg end haft Maaneders Betænkning, det havde ikke indvirket paa min Handlemaade.

Allan skulde frelses. *Skulde* frelses — om saa jeg gik til Grunde derved.

Da jeg kom ud til det lille hvide Hus, der laa saa fredeligt i Solen med Forhaven, hvis sirlige Blomsterflor skyldtes Allans Hænder, var jeg segnefærdig af Bevægelse.

Vinduerne stod aabne. Stuen var tom. Allan var der ikke.

Jeg satte mig, fortabt, paa Bænken, det var, som om mit Hoved langsomt tømtes for Blod og Liv.

Opad Muren, bag min Nakke, rankede sig Klematis og Glycener, fra hvis Blomsterklaser blegede Blade dalede som lade Sommerfugle. Et eneste Træ stod i Havens Midte, en rød Kastanie, som Allan med stort Besvær og med stor Omkostning havde ladet flytte ind fra Skoven. Det var hans Stolthed, at dette Træ havde taalt Omflytningen fra Skov til By.

De smalle Bede, hvoraf Haven ellers bestod, var delvist tilsaaet med Planter, hvis Blomstersødme trak Bier til. Og ud og ind i Kuben, som Allan plejede med næsten barnlig Ømhed, strømmede de summende Bier, travle og drukne. Det hele Billede udaandede en salig Fred og et saligt Velvære, der dannede en skrigende Modsætning til det, der var foregaaet i Nattens Løb.

Jeg slog paa Dørhamren, og den halvgamle Haandværkerkone viste sig i sin Morgendragt, Skørt og Nattrøje. Hendes første Ord skulde ikke berolige:

— Gud i Himlen, saa fik jeg Ret! Herrens Broder er bleven syg . . . ja, jeg saà det straks, og jeg sagde til min Mand: Vi kan ikke forsvare at lade ham gaa ud med det Aasyn. Sæt, han falder om paa Gaden . . .

Jeg afbrød hende hvast: — Snak! Min Broder fejler ikke noget. Hvad er det, De fabler om?

Det varede en Stund, inden jeg fik hende overbevist om, at jeg ikke kom for at meddele, Allan var bleven syg. Da det

endelig gik op for hende, gav hun sig til at græde og betonede atter og atter, hvor elendig han havde set ud, og at enhver da ogsaa kunde se, han ikke havde været af Klæderne den ganske Nat.

Nu var Lejligheden der. Den maatte ikke slippe mig af Hænde. Jeg sagde med al den Myndighed, jeg kunde tvinge ind i min skælvende Stemme:

— Véd De, det er noget Vrøvl, De dèr siger. Allan var hos mig inat til Klokken tre. Ganske vist sad vi og snakkede altfor længe, og træt blev han, men jeg fulgte ham selv til Døren, saa jeg véd, han har været i Seng.

Konen saà paa mig med runde forfærdede Øjne:

— Jamen Sengen er jo ikke rørt! Og jeg saà da med mine egne Øjne, at Hr. Temple kom hjem en Kvart over seks, og hans Støvler saà ud, som om han havde rendt i Grøfter den halve Nat. Og ikke et Ord mælede han til mig, han, som ellers er saa pæn i sin Mund, og ikke han saà hverken til Bier eller Blomster, saasandt jeg lever. Han tog blot noget andet Tøj paa og drak to Kopper Kaffe, og saa sad han ude paa Bænken, ligesom En, der skal til at dø, og saa gik han igen! . . .

Sengen urørt . . . Mine Tanker hvirvlede i en Malmstrøm af Angst: — Nej, hør nu, min gode Kone, nu ser De Syner ved højlys Dag! Véd De da ikke, hvordan et Mandfolk bærer sig ad, naar han er grundig træt: Han smider sig med Klæderne paa i en Stol og sover ind med det samme uden at tænke paa, at Sengen venter to

Alen fra Stolen. Men i en Stol faar man ingen god Hvile, derfor vaagner man tidlig og er ilde tilpas . . . og saa løber man en rask Morgentur. Saadan har jeg gjort de Snese af Gange . . .

— Jamen Hr. Temple har været i sin Seng hver en Nat i alle de Aar . . .

— Og inat har han altsaa sovet i en Stol . . . Men hvis De kan holde ren Mund med en Hemmelighed, skal jeg betro Dem Grunden til, at min Broder saà saa ynkelig ud til Morgen.

Og nu lavede jeg i rivende Hast en rørende Historie om Barnekærlighed og brudte Løfter, og et Brev, en Kurv, Allan havde faaet Aftenen forud.

Den jævne Kone begyndte at snøfte af Rørelse. Jeg havde vundet Spil. Derefter gik jeg over til at forklare hende, hvorledes den ene Ulykke følger den anden i Hælene, og at Allan, saasnart han til Morgen kom hen paa Kontoret, vilde faa det sørgelige Budskab, at hans Principal var bleven myrdet.

Konen skulde til at skingre op som Folk af hendes Slags, naar de hører sensationelle Begivenheder, men jeg neddæmpede dette ved at paakalde hendes Nysgerrighed gennem en detaljeret Udmaling af det Skete, saa hun blev stiv af Spænding som under Læsningen af en Kolportageroman.

Paa hendes: — Hvem kan dog Morderen være? svarede jeg, at det sikkert enten var en drukken Matros eller en Landstryger, der, overrasket under Forsøg paa at stjæle, havde dækket sig ved Mord. I samme Aandedrag betonede jeg det som en Ulykke for Allan, der nu sagtens mi-

stede sin Stilling, hvis Forretningen kom paa andre Hænder.

Konen saà nu gennem mine Øjne, saà kun, hvad jeg vilde, hun skulde se. Varsomt, medens jeg talte om andre, Sagen uvedkommende Ting, læmpede jeg ind i hende Forstaaelsen af, at hun ikke maatte røbe Allans Hjerteanliggende ved, overfor nogensomhest at omtale hverken hans forstyrrede Udseende, Morgenturen eller den urørte Seng.

For ydermere at gøre hende tryg lavede jeg en Historie om, at min Fader, den gamle Præst, i sin Tid havde den Vane at glemme Sengen og sove ind i sin Lænestol, saa det altsaa var Arv.

Og Konen troede mig blindt . . .

Dennegang tog jeg en Vogn for hurtigst at naa hen til Kontoret. Da jeg ikke havde truffet Allan, var det nødvendigt, jeg var tilstede, naar han blev afhørt. Min Plan havde jeg rede. Kun ængstedes jeg for, at de sidste Timers Sindsbevægelse skulde have svækket min Viljekraft — og nu var det *Viljen*, og den alene, det gjaldt.

Der havde dannet sig store Opløb, ikke blot i Mordstedets nmiddelbare Nærhed, men i de tilstødende Gader og Gaarde. For mig gjorde man Plads med den uvilkaarlige Respekt, hvormed Menigmand betragter Øvrighedspersoner. En og anden mumlede uden at vente Svar: — Er man paa Spor? Er Skurken fanget?

Jeg ilede rask forbi den grimme Hob, der vilde have hujet af grisk Glæde og som Ulve styrtet sig over den Skyldige, hvis man havde udleveret ham til deres Naade.

Inde i van Grootens store Gaard herskede en sælsom Stilhed. Mennesker listede frem og tilbage over Fliserne, men ingen talte. Larmen udenfor hørtes kun som Sydet fra en fjern kogende Kedel.

To af mine Folk var posteret ved Indgangen til Kontorerne. Nu kom, blege og angrebne af Øjeblikkets Højtidelighed, et Par af de unge Kontorister, de gik sammen over Gaarden, ud af Porten. De havde »klaret« for sig. Altsaa kom jeg forsent, Forhøret var i fuld Gænge.

— Intet nyt? spurgte jeg henkastet, medens det var, som om Jernfingre klemte om min Strube — idet jeg traadte ind i Privatkontoret, som min Assistent klogeligt havde udvalgt til Forhørslokale.

— Intet nyt! svarede lakonisk den graa Mand, hvis Blik i Aarenes Løb havde antaget hint samtidig taagede og gennemtrængende, overlegne og tæt forskende Udtryk, der særtegner den kyndige Opdager.

Jeg satte mig i van Grootens store Stol uden at spørge, hvem der havde været afhørt.

Personalet blev kaldt ind to ad Gangen. Medens den ene blev udspurgt, kunde den anden i Ro og Mag se sig om og udmale sig, hvorledes Mordet var foregaaet — medens et aarvaagent Øje iagttog ham gennem den lille Rude i Privatsekretærens Dør.

Nu . . .

Tanken lagde sig mod Viljen som Pil til Bue. Sigtet gjaldt min Broders Hjerte, Tvillingbaandet, Forstaaelsen uden Ord. Allan skulde nu svare det, akkurat det, jeg holdt i Beredskab til hans Frelse.

Hookes traadte først ind, bag ham min Broder. Hookes' dybe Fløjlsøjne skuede roligt ud i Rummet. Han hilste mig venligt som altid, det forekom mig endog,

han henkastede et: Tak for iaftes! hvis Betydning jeg ikke grublede over, optaget som jeg var af at paatvinge Allan den Forklaring, der alene kunde fri ham for Mistanke.

Allan duvede i Skuldrene som af et usynligt Aag, hans Blik var som altid rettet mod et fjernt Maal. Han var ikke paafaldende bleg, og ingen, der ikke kendte ham nøje, kunde spore Forandring i dette Aasyn.

Men jeg kunde. Jeg kendte min Broder. Jeg saà, han var stemplet, mærket ud med Skændsel. Jeg saà Selvforagten vride sig som en Orm i den ene dirrende Mundvig, saà hans skønne Hænder aabne sig og lukke sig i uslippelig Kvide.

Da han blev spurgt, hvor han havde opholdt sig i Timerne mellem elleve og tre sidste Nat, svarede han med Blikket knuget i mit: — Hos min Broder!

Det var, som om Stolen, hvori jeg sad, hævede sig fra Jorden. Jeg huskede at nikke paa Assistentens stumme Forespørgsel, om dette Udsagn ogsaa var Sandhed, og skulde just vove mig ud med en længere Forklaring for at fri Allan fra at sige mere, da Hookes uopfordret, blidt tog til Orde:

— Maa jeg som Tredjemand bevidne dette. Sammen med Allan Temple tilbragte jeg sidste Aften og mere end den halve Nat hos hans Broder, min Ven. Taagen havde lettet, og det var lyst, da vi gik, saa vi modstod end ikke Fristelsen til at spadsere Morgentur til Skoven . . .

Han tøvede lidt, saa fortsatte han, idet han, efter med flygtigt Ubehag at have set

sig om, atter fæstede Blikket paa mig, et Blik, der virkede blændende paa mine Synshinder som altfor voldsomt Lys:

— Men havde vi anet, hvad Natten bar i sit Skød, havde vi næppe siddet saa længe og talt saa sorgløst om vore egne smaa Affærer.

Jeg havde rejst mig. Brøkdelen af et Sekund drev igennem mig den blodige Trang til at raabe, til at brøle: — Det er Løgn! Men Hookes' bløde Øjne indsugede min Vilje.

Assistenten mumlede, let forlegen over dette Mellemspil: — Ja, de Herrer, Hr. Dommeren selv svarer for, behøvede jo slet ikke at ulejliges.

Hookes indgav mig at svare: — Bedste Ven, Retten maa have sin Gænge! Hvorpaa Assistenten gav Ordre til »de næste«.

Hookes' uhyre Frækhed havde overrumplet mig. Jeg var kun Maaben. Han stillede sig nu hen til mig, tog mig ligesom venligt beskyttende under Armen og begyndte med sin lade, smuktfarvede Stemme at beklage van Grootens Død, medens han af og til henvendte en Bemærkning til Assistenten, der, smigret af Mandens Ynde og Elskværdighed, svarede paa alle hans Spørgsmaal.

Allan stod paa samme Plet. Han havde drejet Hovedet og stirrede ufravendt hen paa det Sted, hvor van Grooten var bleven myrdet. Det forekom mig, at jeg gennem Allans fortvivlede, vedholdende Stirren blev meddelagtig i hans Gerning, at jeg saà Scenen gentage sig for mine Øjne.

Jeg frygtede for os begge. I hans Ansigt — eller i mit — maatte enhver kunne læse Forbryderens stivnede maalløse Angst.

Det var Hookes, der kom os til Hjælp ved at gaa hen til Pengeskabet, der endnu stod aabent, pege paa de tomme Skaale og med et let spotsk, medlidende Smil sige: — Stakkels Mand, det var en af hans Passioner!

Med en næsten overmenneskelig Anspændelse gav jeg mig nu til at drøfte Pengeskabets mulige Indhold med ham, og Hookes viste sig at være mere inde i van Grootens Forhold end den gamle skrækfortumlede Prokurist. Han vidste saaledes til Punkt og Prikke, hvilke Bøger, Papirer og Obligationer van Grooten opbevarede i Pengeskabet. Han tilføjede: — Desuden gemte Chefen Snurrepiberier og Legetøj derinde . . .

For ikke at bringe Samtalen i Staa — det syntes mig i Øjeblikket en Livssag — spurgte jeg, hvad han mente hermed. Hookes svarede med en lille Latter, der slog an paa mine Rygnerver som visse skrabende Lyde: — For Eksempel en af Frøken Rachels Sko og lignende Intimiteter af Affektionsværdi!

Uden at se paa Allan fornam jeg, at han ved at høre dette krympede sig, som om der blev slaaet Salt i hans Øjne.

Assistenten spurgte interesseret henne fra sit Stade, hvor han nu afhørte to gifte Mænd, der til Vidne havde hele deres Husstand: — Findes den Sko?

Hookes bøjede sig ned mod det underste Rum i Skabet og stak Haanden ind:

— Nej, den er borte. Den plejede at staa her . . .

— Hvorfor i Alverden gemte van Grooten Fodtøj i sit Pengeskab?

Det var Assistenten, der spurgte, og Hookes svarede fint og sagtmodigt smilende: — Frøken Rachel var jo ikke hans Datter. Man tør meget vel antage, de Sko var ham et overmaade kært Minde om den første Tid, hun var i hans Hjem . . .

— Ja saa var det i hvert Fald en bizar Idé af en Morder at stjæle en enkelt Damesko.

Hookes fikserede Assistenten med sit smilende alvidende Blik: — Deri har De Ret, men Mordere er nu da Mennesker og har sagtens deres Særheder som alle andre. Og hvem véd? — maaske samlede vor Morder paa Damesko — eller maaske fandt han særligt Behag i denne . . . Frøken van Grootens Fod er, saavidt jeg i Hastighed mindes, endog saare langt fra at være styg . . .

Allan havde nærmet sig Døren. Det anede mig, han var ved at røbe sig ved et Udbrud.

— Gaar Du med, Allan? næsten raabte jeg: Kontorerne er jo lukkede idag, og jeg trænger til Frokost, jeg har været længe oppe.

Allan nikkede, men saà ud, som havde han ikke hørt, hvad jeg sagde. Jeg gjorde i Hast nogle Aftaler med Assistenten og vilde til at gaa, da Hookes indsmigrende sagde: — Aa, tag mig med, høje Dommer! Jeg er næsten fastende. Og det er altid rart at spise i godt Selskab . . .

Vi gik. Jeg havde Følelsen af, at vore Skygger tegnede sig blodigt paa de hvide Gader, men jeg vendte mig ikke. I Dødsens Tavshed fulgtes vi. Fra det Øjeblik vi var udenfor Kontoret, syntes det, som om Hookes var underkastet samme sjælelige Udmattelse som vi andre.

Foran min Bolig standsede vi. Hookes saà paa mig. Udtrykket i hans dejlige Øjne var jammerfuldt som hos et Barn, der lider ilde. Han rakte sin Haand ud, og jeg tog den. Men da han vendte sig mod Allan, faldt Haanden ned, og jeg saà Allan rykke sig et Skridt tilbage.

Hookes fjernede sig hurtigt. Han maatte have glemt, det var ham, der foreslog, vi skulde indtage Frokosten sammen. Allan og jeg blev staaende og saà efter ham, til hans slanke Skikkelse forsvandt i en Sidegade.

Inde i min Stue var det første, jeg foretog mig, at rulle Gardinerne ned. Allan havde sat sig og faldt sammen som En, der er træt efter endeløse Vandringer.

— Allan! Jeg kaldte igen: — Allan! han svarede ikke. Jeg tog ham om Skuldrene og bøjede mig ned over ham: — Allan, jeg véd det jo, og jeg vil hjælpe dig. Jeg spørger ikke. Du behøver ikke at tale. Jeg skal ordne det altsammen. Hører du, Allan! og om det skal koste min Stilling, min Ære . . . hvad det end skal koste, jeg sværger dig til, du skal blive reddet . . .

Nu saà Allan op paa mig: — Hvad er det, du siger?

Jeg gentog mine Ord. Mere og mere indtrængende.

Det var, som om Allans Ansigt visnede, visnede i et eneste Nu — og aldrig siden saà jeg det anderledes. Han sagde langsomt, lavt: — James, hvad er det, du siger?

Og jeg blev ved at gentage mine Ord. Endelig spurgte han, og der trak en brusten Hinde over hans Øjne: — Vil du sige . . . vil du sige . . . at jeg har myrdet van Grooten?

Det styrtede sammen for mig. Jeg kunde ikke svare nej, og jeg vovede ikke at svare ja.

— Hvor var du inat?

En voldsom Skælven gennemrystede ham. Jeg tog hans Hænder, de var iskolde.

Jeg samlede mig til at sige: — Allan, jeg vil jo tro dig . . .

Han rørte sig ikke.

Jeg sagde saa: — Allan, du har talt med Rachel iaftes, efter at jeg gik fra hende. Ikke sandt, du har talt med hende?

Allan saà pa mig for anden Gang. Jeg kunde læse i hans Ansigt Medlidenhed med min forfærdelige Smerte. Men han løj:

— Jeg var ikke hos Rachel iaftes . . .

Efter dette talte vi ikke mere. Allan blev hos mig en Time, saa gik han.

Jeg kastede mig ned paa min Sofa og prøvede paa at tænke mig om. Men Hjernen laa i Hovedet som en glødende Bolt.

Hen paa Dagen skrev jeg til Allan et Brev, hvori jeg af Hensyn til alle Muligheder ikke med et eneste Ord omtalte,

hvad der var sket. Jeg sluttede Brevet med den Sætning, som jeg vidste, ikke kunde misforstaas af Allan: — Vi vil holde sammen, som vi altid har gjort.

Da Brevet var afsendt, vedblev Sætningen at klinge for mit indre Øre. Vi havde altid holdt sammen, ganske vist, men hidtil var det jo dog Allan, som havde givet, mig, der havde modtaget. Nu var det min Tur at gøre kongelig Gengæld.

Sent paa Aftenen fik jeg et Bytelegram fra Allan: — Du har Ret, vi vil holde sammen, som vi altid har gjort.

Jeg tilstaar her ærligt, Allans Svar krænkede mig. Jeg havde ventet Taknemmelighed. Svaret indeholdt — forekom det mig i min sygeligt ophidsede Stemning — kun en kold Hentydning til det Offer, Allan i sin Tid havde bragt, da Fader spurgte om vore Fremtidsplaner.

Allan kom ikke til mig. Saa gik jeg til ham, tredje Dags Aften efter den Dag, der for mig betegner en ny Tidsregning.

Allan var ikke hjemme, men afværgende Værtindens lange Snak gik jeg ind for at vente. Næppe var jeg kommen over Tærsklen, før et Ildebefindende greb mig. Den mer end halvmørke Stue forekom mig befolket med Skygger, der alle udstraalede Dødskulde. Jeg vovede ikke at røre mig, men blev staaende indenfor Døren, krampagtig leende ad min egen ynkelige Frygt.

Værtinden bragte en tændt Lampe. Det hjalp noget. Men atter om en Stund tog Gysningerne fat. Anelser hviskede i mig, at trængte jeg — som Naadestød — til den endelige Vished, saa kunde jeg faa den nu, saa var den at finde her i denne Stue.

Langsomt nærmede jeg mig Væggen, som draget af magnetiske Strømme. Min Haand strakte sig ud, aabnede et Skab, sank ned som tynget af et Blylod og fremtog fra Skabets Bund Beviset: Rachels Sko.

Den var af let og føjeligt Skind. I det hvide Fòr, der var mærket af Brug, stod

med van Grootens Skrift: Amsterdam, 12. Septbr. 1892.

Ja, dette var Vished. Og nu vedkom den mig ikke. Andre Følelser boblede frem, og de var af den Art, at havde van Grooten staaet for mig, var det mellem os bleven en Kamp paa Liv og Død.

Det bankede paa Døren. Inden jeg sansede at faa Skoen tilside, stod Hookes henne hos mig: — Kære Ven, sagde han, dette er dog for uklogt. Sæt en anden end netop jeg var kommen og havde set, hvad De dèr sidder med!

Og han tog Skoen ud af min Haand, saà sig om og satte den ind i Bunden af det aabentstaaende Skab:

— Naar De taler med Deres Broder, skulde De formaa ham til at skaffe den Sko afvejen. Man kan ikke være forsigtig nok. En skønne Dag kan Mistanken, trods alt, slaa ned paa ham. De tvinges til at foretage Husundersøgelse. Skoen kan fælde ham.

Hookes tog mig om Skulderen og sagde med et betydningsfuldt Tonefald: — Og saa hjælper det ikke, om De og jeg tyve Gange sværger paa, at vi var sammen med ham til den lyse Morgen . . .

Først nu gik det store i Hookes Adfærd op for mig. Jeg havde hidtil i min Pine og Forvirring ladet ogsaa denne Gaade ligge uden Forsøg paa Løsning. Nu forstod jeg, det var Hookes, som havde frelst min Broder ved at føje sit falske Udsagn til mit.

Allan var ikke hans Ven . . . . og endda havde han handlet saaledes!

Endelig fandt jeg Ord til at takke ham

og sige ham dette. Han rystede paa Hovedet og sagde, medens et besynderligt, baade spotsk og medlidende Smil spillede om hans fine kloge Mund: — Hør nu Temple, hold op med de Taksigelser, de er paa urette Plads! Enhver hytter sit eget Skind efter Evne, kan man — vel at mærke uden Besvær — ogsaa klare for sine Venner, saameget desto bedre .... men store Ofre bringer man ikke i den Forstand. Denne lille Villighed kostede mig akkurat en Smule Hjernesmidighed ... voilà tout!

Jeg svarede: — Allan er ikke Deres Ven.

Atter saà Hookes paa mig, som om han inderst inde morede sig kongeligt over en eller anden Tankeforbindelse med mine Ord: — Aah nej, man kan næppe beskylde Deres Broder for at være min Ven. Men De kan jo lade, som om jeg aldeles ikke tænkte i hans Favør, men udelukkende for Deres Skyld prisgav min lille Omskrivning af Fakta. Forresten var Løgnen ikke af saa kæmpemæssige Dimensioner, som De vist antager ... Deres Broder og jeg *var* sammen Størstedelen af hin famøse Maaneskinsnat ...

Da Hookes blev vâr, at hans lette Tone kun ydermere forknyttede mig, slog han om og sagde: — Nu Spøg tilside! Lad os tale fornuftigt om Tingene. Jeg kom iøvrigt for at give Deres Broder et Vink, men maaske kan De bedre overtale ham. Ser De, vi *maa* have ham bort. Ligemeget hvorhen, kun bort herfra og helst langt bort. Han vil ellers røbe sig før eller senere ... Mennesket er jo kemisk blottet

for Smidighed. Han løber i den første den bedste Fælde. Var han ikke i Forvejen kendt som den sære indesluttede Person, han nu engang er, var han saavist allerede færdig. Han passer dog sin Gerning! vil De sige. Det gør han — men hvordan? Han arbejder med samme desperate Sikkerhed som den, hvormed en Søvngænger balancerer paa en Tagryg — en Lyd, og han styrter hovedkuls til Jorden — en Tilfældighed, og det er ude med ham. Jeg tager mig en Del af ham i disse Dage og søger at bortlede Opmærksomheden fra hans stive Blik og hele sløve Adfærd, men hvorlænge kan jeg det? Naar Begravelsen imorgen er ovre og Gemytterne begynder at falde til Ro, vil man faa Tid til at bruge sine Øjne . . . Nej, han maa bort. Mangler han Penge, staar jeg til Tjeneste . . . ikke blot jeg, men ogsaa vor fælles meget velhavende Veninde . . .

Her afbrød jeg ham med et fortvivlet: — Min Broder er ikke, kan ikke være Rovmorder!

Hookes trak paa Skulderen: — Hvorfor netop bruge saa stærke Ord . . . Rovmord! . . . Sandelig, det vilde være saare langt fra mig i fortrolig Samtale at benævne denne . . . Hændelse »Rovmord«. Selvfølgelig er de elendige Guldskillinger kun fjernet for at lede Mistanken paa Vildspor . . . Grunden her er saa ganske ligetil, saa menneskelig, saa almen . . . Skinsyge, ret og slet Hannens Skinsyge overfor den stærkere Han . . .

Jeg sagde indtrængende: — Hookes, De har vist Dem som min Ven, og jeg er

Dem Tak skyldig hele mit Liv, dog beder jeg Dem gøre mig endnu en Tjeneste: Vær barmhjærtig og sig mig alt, hvad De véd om dette! Allan er som en Stum, og jeg forstaar ingenting . . . Ikkesandt, Hookes, hvis en Stjerne trillede ned fra Himlen og blev liggende for mine Fødder, burde jeg vel tro mine egne Øjne — men Forstanden vilde reagere og sige: — Blændværk! Drøm! Febersyn! . . . Her er det Forstanden, der kender Allan skyldig, men mit Hjerte og enhver af mine Følelser gør Indsigelse . . .

— De tiltror ikke Deres Broder at kunne gøre en Fjende ukampdygtig?

Jeg krympede mig ved at svare, men overfor denne Mand maatte jeg være helt sand: — Jo, jeg tiltror min Broder i et givet Tilfælde at kunne slaa en Mand ned. Mennesker af Allans Art kan drives til sligt. Men ikke ved Snigmord . . . Allan er hverken fejg eller lumpen . . . Jeg vil sige, *hvis* Allan havde dræbt en Mand, vilde han ogsaa staa ved sin Gerning, selvom han muligvis ikke vilde give Grunde . . .

Hookes stemte Fingerspidserne mod hinanden og sagde en Smule irriteret: — Forstaar jeg Dem ret, ønsker De altsaa, Deres Broder skal angive sig selv?

Jeg husker, jeg svarede de Ord: — Nej og Tusind Gange nej! Den Dag, jeg blot anede, han tænkte paa at angive sig, vilde jeg komme ham i Forkøbet og erklære mig skyldig . . . og det siger jeg Dem, Hookes, at jeg skulde gøre det paa en saadan Maade, at mine Ord kom til at staa til Troende . . .

Jeg havde ventet, jeg véd ikke hvad,

efter denne Udtalelse, kun *ikke* det, der fulgte, ikke denne sagte, vedholdende Latter.

— Finder De mig virkelig i Øjeblikket saa vittig? spurgte jeg forbitret.

Hookes saà paa mig med et bedaarende Smil: — Tilgiv mig, kære Ven, men De *var* uimodstaaelig komisk. Deres Broderkærlighed er næsten lige saa grandios som Deres Naivitet. De tror med *Forstanden* og støttet til Alverdens Kendsgerninger, at Deres Broder har begaaet dette lille Brud paa det Dagligdags. Og Deres *Hjerte* frikender ham — fordi han ikke selv udraaber sin Gerning paa Gader og Stræder! Men hvis han agtede at gøre det — vilde De tage Skylden paa Dem . . .

— Allan vilde i modsat Fald have handlet paa samme Maade overfor mig!

Noget i Hookes' fine Smil fik mig til at tilføje: — Jeg forlanger, De skal tro paa Allans Broderfølelse!

Hookes bøjede Hovedet tæt hen imod mig: — Bliv nu ikke vred igen, Temple! Sagen er, jeg har ikke et eneste Sekund tvivlet paa Deres Broders Offervillighed, naar det gælder Dem. Derpaa giver jeg Dem mit Æresord . . . er det saa godt?

Jeg forklarede ham nu, at jeg maatte, *maatte* af Allans egen Mund høre Tilstaaelsen. Min Natur krævede dette Plus til Kendsgerninger og soleklare Beviser.

— Og naar De saa havde . . . fremtvunget denne Erklæring, hvad saa?

Jeg rejste mig og sagde: — Saa sværger jeg Dem til, at jeg skulde føre Undersøgelsen til Ende, uden at endog Skyggen af Mistanke faldt paa min Broder. Tan-

ken om, at det gjaldt hans Liv, vilde hærde mine Nerver til Staal, men jeg maatte have Visheden af hans egen Mund! . . .

— Jeg finder, Deres Syn paa Sagen er taabeligt. Indser De ikke, at Ydmygelsen ved en Tilstaaelse vil gøre Deres Broder til et Vrag, foruden at den vil gøre Forholdet mellem ham og Dem umuligt, uudholdeligt . . . medens De i mere end én Henseende kan frelse ham ved at arbejde for ham og lade ham beholde sin Hemmelighed i Fred. Jeg tvivler ikke om, at Deres Broder, hvis han stod her i Stuen og De spurgte ham f. Eks. i min Nærværelse, at han da vilde svare, som De ønskede. Men Deres Færd vilde faa betydelig Lighed med Fablen om den rare Mand, der lod Tyveknægten løbe, men hængte ham et Skilt paa Ryggen, hvorpaa stod skrevet: Denne Mand har stjaalet fra mig, men jeg har tilgivet ham, for at ingen skal erfare om hans Skam . . .

Jeg maatte, trods min nedtrykte Sindsstemning, næsten le ad denne grovkornede Anekdote, men jeg gav nu efter og lovede ikke at trænge ind paa Allan.

— Godt, svarede Hookes, nu kender jeg min Mand igen. Forøvrigt gælder det jo blot at holde Ørene stive det første Par Maaneder. Saa dør Sagen hen som et Baal af Mangel paa Ved. Men hvad nu med Deres Broder?

— Min Broder . . . svarede jeg: — Min Broder bliver, hvis han vil, og rejser, ifald han selv ønsker det. Jeg vil ikke tvinge ham til nogetsomhelst.

— Tror De, dette er klogt?

— Klogt eller ikke, det er nødvendigt. Jeg kan ikke raade ham uden samtidig at fremskynde den Udtalelse, De netop vil fritage ham for . . .

Døren bag os gik op. Det var Allan.

Hans aabenbare Forfærdelse ved Synet af os bragte mig til at stønne af Smerte. Ravende som en Beruset nærmede han sig, men det var ikke os, han søgte. Vi saà til hinanden, medens han rev Skabet op, ledte i dets Bund, ligesom lettet smækkede Døren i og lænede sig op mod den som i Forsvarsstilling med udbredte Arme. Saa tog han sig sammen og sagde: — Du har ventet paa mig, James?

Hookes, hvem Henvendelsen ikke gjaldt, rejste sig, gik hen og hviskede et Par Ord til ham; og til min grændseløse Forbavselse sagde Allan nu over til mig: — Jeg kommer ind til dig imorgen, iaften er min Tid optaget.

Naturligvis beredte jeg mig efter dette til at gaa, da Allan kom over Gulvet, omfavnede mig og saà paa mig med et eget dybt smerteligt Smil, medens han hviskede:

— Ja . . . ja . . . vi to vil altid holde sammen, altid . . .

Jeg tog mit Parti.

Med sejg og koldblodig Nidkærhed planlagde og forestod jeg nu den Undersøgelse, der *skulde* løbe ud i Sandet.

Jeg indstillede min Hjerne og Vilje paa dette, og jeg maa sige, det kostede mig ikke synderligt Besvær. Naar jeg fraregner en stadig Træthed og Tyngde i Baghovedet — som efter en Rus — følte jeg ikke ringeste sjælelige eller legemlige Ildebefindende.

Mordsagen beskæftigede den ganske By. Van Grootens Hjem havde altid givet Snakken Næring, og nu fejrede Rygterne en sand Heksesabbath. De hylede mig om Ørene.

Paa mit Arbejdsbord ophobedes Angivelse paa Angivelse, deriblandt de urimeligste, indsendt fra hævnsyge anonyme Individer. Desuden Udsagn fra hysteriske Kvinder, der tilbød at aflægge Ed paa at have set fordægtige og skumle Personer omsnige van Grootens Hjem til alle Døgnets Timer.

Disse Pegepinde fik Lov at ligge, til Husets nærmeste Omgivelse var frikendt. Personalet havde alle som én bevist Alibi.

Ligeledes Tjenerskabet, som blev meget skarpt forhørt. Saa kom Turen til Omgivelserne, og enhver Gisning blev forfulgt til sin yderste Grænse.

Imidlertid tilbragte jeg halve Dage sammen med den gamle Prokurist, Hookes og to hidkaldte ansete Handelsmænd paa van Grootens Kontor for at sætte mig ind i Husets Status paa Mordtidspunktet. Det viste sig her som saa ofte i Tilfælde af pludselige Dødsfald, at van Grootens Formue var endnu større, end nogen anede.

Ved Hjælp af vore hemmelige og hurtige Agenter havde vi i Løbet af ganske kort Tid hele hans tidligere Liv kortlagt. Til alt Held fremgik, at van Grooten under sit Ophold paa Sumatra flere Gange havde været i Konflikt med Loven paa Grund af temporær Grusomhed mod sine Undergivne. Han havde dog bestandig klaret sig ved Bøder og Vidneførsel, der gik ud paa, han kun havde handlet overilet som Følge af stærke Feberanfald.

Disse Oplysninger tog jeg til Indtægt og fastslog som en meget sandsynlig Mulighed, at van Grooten havde Fjender, der stræbte efter Hævn.

Mine Opdagere sporede som Blodhunde. Menneskejagten øvede nu som altid sin magtfulde Fortryllelse over Nerver og Sanser. Selve Jagtglæden ildnede dem langt mere op end Tanken om den høje Prissum, der var udsat for Paagribelse af Morderen.

I Kvarteret om Havnen blev foretaget hele Razziaer blandt Søfolk, der var set i Besiddelse af meget løst Guld. Og mig tilkom saa den nedværdigende Pligt at

lade disse Uskyldige krysforhøre, saa de var nærved at tabe Vid og Sans af Skræk.

Sekundvis drev der gennem mig en klam Skælven for, at en eller anden af disse fremmede Søfolk — der var baade Negre, Kinesere og Malajer iblandt —, der end ikke var Sproget mægtigt, skulde blive saa indspundet i frygtfremkaldt Modsigelse, at jeg ikke kunde fri ham ud igen. Heldigvis varede disse Skrupler kun korte Øjeblikke, saa var jeg atter rolig, kold og overlegen.

Det er indlysende, at vi, trods Snese og atter Snese af Anholdelser og Forhør kom lige vidt.

Efter omhyggeligt Gennemsyn konstateredes det, at der af Værdi kun manglede Guldpengene. Der fremkom intet Arvekrav, saa Rachel ubestridt blev Herre over Formuen.

Da man forespurgte hende, hvorledes hun agtede at indrette sig i Fremtiden, svarede hun, at foreløbig skulde alt blive ved det gamle.

Prokuristen blev, under Rachel, Forretningens øverste Leder. Hookes bistod ham, og paa Kontorerne gik alt som før. Allan varetog sit Arbejde med vanlig Punktlighed og hentydede ikke til at ville rejse.

Jeg begyndte efterhaanden at generes stærkt af den omtalte Tyngde i Nakken, som op ad Dagen kunde udarte til en næsten lammende Hjernetræthed, der fulgtes af Besvimelser, hvis jeg ikke straks tyede ud i Luften, hvad jeg selvfølgelig saa godt som altid huskede at gøre.

Nogle Gange, medens jeg var beskæftiget med van Grootens Affærer, kom

denne Svaghed over mig, og jeg gik da ud i den store Have bag Kontorerne. Dèr var altid Ro. Kun Gartneren og hans Medhjælpere syslede stilfærdigt om derude, dels i Haven og dels i Drivhusene, hvor de hentede Forsyning til den meget krævende Vinterhave.

En Dag stod jeg og lænede mig ind mod en Træstamme for at forjage en pludselig Svimmelhed. Mit Blik sank behageligt til Hvile mod Stammens grøndunede Bark. Da fik jeg Øje paa et lille cirkelrundt Hul i Højde med min Skulder. Jeg studsede og undersøgte Hullet nærmere, det var frembragt at en Revolverkugle.

Det var, som om Fibre i min Hjerne trak sig krampagtigt sammen. Saa gled Tanken atter bort. Det sete var som gennem en Spalte sunken ned i Underbevidsthedens stille Mørke.

Min Tilværelse var delt i to, adskilt som Dag og Nat uden faste Overgange. Mine Arbejdsdage har jeg skildret. Naar Mørket lukkede sig som en uhyre Blomsterkalk om Dagens Lys, begyndte ogsaa Dele af mit Væsen, af mit Tankeliv at lukke sig til, medens andre foldede sig ud og omgav mig som en Skare fredløse Skygger.

Uden at kunne fastholde en eneste at Mellemstadiets Enkeltheder gled jeg, som baaret af en stille svimmel Drøm, over i den anden Tilværelse.

Forgæves prøvede jeg at tvinge mig til Arbejde, det optog kun min Tænknings yderste Hinde. Som Vandet, der ikke kan

strømme bort og skjule sig for Solens Øje, saaledes hjalp ej heller mig al Flugt fra Fortvivlelsen. Den omgav mig som Luften og min egen Aande.

Allan kom stadig til mig om Aftenen, stundom blev han Timer, stundom kun Minutter. Jeg anede, han ikke udholdt Ensomheden og Samvittighedsangsten, og at han søgte til mig som til den eneste Hjælp. At Synet af mig bragte ham en fattig Lindring.

Vi talte sammen, talte mest om vor Barndom eller om Emner, der var os begge ligegyldige. Virkeligheden berørte vi ikke. Dog jo, en Aften spurgte Allan mig, hvorledes det gik med Undersøgelsen, om vi havde fundet noget Spor. Mit Blik maa have ydmyget ham forfærdeligt, han rejste sig og gik uden et eneste Ord. Men Aftenen efter kom han igen og lod som intet.

Hans Adfærd var almindeligvis præget af en kærlig Omhu, der til Tider fik Skær af Overbærenhed og Medlidenhed. At dette især plagede mig, nænnede jeg aldrig at lade mig mærke med. Daglig spurgte han til mit Befindende, som om jeg var Patient, hvorimod jeg havde Aandsnærværelse nok til ikke at nævne hans graa Ansigtsfarve og de Lidelsesfurer, der gravede sig dybere og dybere ind om hans Mund og Øjne.

Ikke altid talte vi. Mangen Aften sad vi overfor hinanden, hver paa sin Side af mit store Arbejdsbord med en grønskærmet Lampe imellem os, Allan med en Avis, jeg med en Bog, men ingen af os læste, vi holdt kun Øje med hinanden,

som to Gale, der begge tror sig kloge. Uudholdelig var i Længden denne hemmelige Spejden.

Omsider spurgte jeg: — Er det ikke snart din Sengetid, Allan? Eller han: — Du bør vist gaa til Ro, James, du ser træt ud.

Hvorefter Allan hastig brød op, men inden han gik, omfavnede han mig ufravigeligt, som gjaldt det Skilsmisse for stedse. Jeg saà deraf, hvorledes Broderkærligheden hos ham tog endnu stærkere Vækst, nu, den stumme Medviden knyttede os sammen. Knyttede os sammen som to Lig . . .

Allans Nærhed voldte mig ulidelige Kvaler. Synet af ham vakte Tvangstanker, som jeg ikke kunde bekæmpe ved noget Middel end ikke ved sløvende Drikke. Jeg kunde ikke frigøre mig for Ordet: Snigmorder! Det laa paa min Tunge, det var i mit Blik. Jeg følte en usalig Trang til at skrige det ind i hans Ansigt og endelig engang se hans smerteligt forstenede Maske sønderbrudt.

Det Offer, jeg havde bragt og daglig bragte, forekom mig at blive tungere med hver Time, tungere og mere uværdigt. Og jeg saà frem til, at det kunde vare Livet ud.

Hookes var det, som opretholdt mig under disse Anfægtelser. Nu som før tilbragte han et Par af Ugens Aftener hos mig — Aftener, hvor Allan straks ved hans Indtræden tog Afsked, dog uden at vise fjendtlig Holdning. Snarere vekslede de forstaaende Blikke, hvad ikke undrede

mig, da jeg jo vidste, Hookes kendte Allans Brøde.

Allan sad altid paa Kanten af en Stol, hans Hænders Uro mindede mig efterhaanden om van Grooten. Hookes derimod satte sig hjemligt tilrette, hans Nærvær forlenede Værelset med Tryghed og dulmende Fred.

Vi talte sammen, aabent og ærligt, mente jeg, fra begge Sider. Hookes lod mig gøre Rede for Undersøgelsens negative Resultater og roste mig for min Holdning og Klogskab.

Ham betroede jeg, hvorledes Dobbelttilværelsen ligesom udsugede mig. Ham betroede jeg den Træthed, der plagede mig ved Dag, og Fortvivlelsen, der atter og atter vældede frem, saa saare det blev Aften.

Han slog det hen og raadede mig til at tage noget nervestyrkende Mikstur. Men da jeg forklarede ham, at selv store Doser Kinin og Kloral var aldeles virkningsløse, maatte han indrømme, Ondet laa dybere.

Vi drøftede Allan, og jeg lod mig henrive til endogsaa at betro ham den stigende Følelse af Væmmelse og Gru, der var begyndt at tage Magten fra mig.

Smilet, hvormed Hookes paahørte dette Skrifte, forekom mig næsten dæmonisk, men da han straks efter paa det ivrigste skammede mig ud for denne min Lumpenhed mod Allan, indsaa jeg, hans Smil maatte gælde en anden Tankeforbindelse.

Atter og atter bad jeg Hookes fortælle mig saa meget eller saa lidet, han vidste

om Allans Daad. Jeg fik aldrig andet end en Skuldertrækning til Svar.

Naar min Adfærd var altfor ubehersket modfalden, agerede Hookes formelig Læge ved sit Fløjtespil. Det endte da gerne med, jeg faldt i Søvn i Stolen, hvor jeg sad, hvorefter han stille gik sin Vej. Kuldegysende vaagnede jeg da ud paa Natten og vaklede ind i Seng.

Hookes tog mig med paa lange Ture, og virkelig var intet saa vederkvægende for mit syge Sind som disse endeløse Nattevandringer med Vennen, hvis blide omsorgsfulde Væsen saa ganske havde betaget mig.

Kun maatte jeg sørge for at lægge disse Ture paa Tider, naar det ikke var maanelyst.

Det var ikke blot mine Øjne, det var mit hele Legeme, der led under Maanens døde, kolde Glans. Jeg fornam det, selv naar jeg i min Stue havde rullet ned og trukket Gardinerne for. Ingen Overtalelse kunde formaa mig til at gaa ud og lade mig befamle og gennemtrænge af dette mig saa modbydelige Lys.

Forøvrigt var mine Øjne, der intet fejlede ved Dag, blevet noget ømtaalige overfor kunstigt Lys, hvorfor jeg i min Stue baade havde grøn Kuppel og grøn nedfaldende Skærm om Lampen.

En Aften, da Hookes hentede mig til Tur, beklagede han at have glemt sin Tegnebog paa Kontoret og bad mig gaa med ind efter den. Først vægrede jeg mig bestemt. Men da jeg end ikke overfor mig selv kunde give nogen Grund for denne Vægring, slog jeg om og gik med.

Det var første Gang siden *hin* Aften, at jeg efter Mørkets Frembrud gensaa Rachels Hjem. Jeg erindrer ikke nøjagtigt, hvilke Følelser, der besjælede mig paa Vejen ind gennem den stille Gade, men mindes, at Hookes maatte tage min Arm for at hindre mig i at løbe paa Lygtepæle og Stentrapper.

Ikke et Vindu til Gaden var oplyst. Porten, der først blev lukket ved Sengetid, var endnu til at aabne ved at dreje paa et Haandtag.

De store Persienner var rullet ned for Vinterhavens Monstreruder, men indenfor var lyst. Dèr altsaa opholdt Rachel sig... og alene?

Let og sikkert gik Hookes gennem den lange Gaard, tydeligvis var der intet, som foruroligede ham. Jeg kom efter. Jeg saà ham trække et Nøglebundt frem og aabne den ydre Kontordør, derefter den indre, et Øjeblik efter var der drejet op for det elektriske Lys i Privatkontoret.

Det er mig umuligt at udsige, hvad der foregik i mig, og hvilke Tankeforbindelser, der pludselig vaktes til Live. Jeg véd kun, at paa Tærsklen til Kontoret blev jeg staaende som naglet fast, medens noget i Retning af et Syn, en Vision, flammede hen gennem min Bevidsthed for at slukkes hurtigere, tifold hurtigere end et Stjerneskud. Den faldende Stjernes Flugt kan dog følges ... mit Syn varede kun Brøkdelen af et Lynglimts Tid. Jeg ligefrem strakte Hænderne ud for at gribe det. Det var og blev borte, uden nogen Erindringsspor.

Da Hookes kom tilbage med Tegnebo-

gen, var jeg ude af Stand til at tale. Hele mit Legeme skjalv endnu, og mine Tanker ledte, ledte ud i den tomme Luft.

Hookes blev forfærdet over min Tilstand og vilde have mig ind, at jeg kunde genvinde Kræfterne ved roligt at sidde i van Grootens store Stol. Men den uforklarligste Rædsel drev mig til at gøre Modstand. Jeg sank sammen paa Tærsklen, med Ansigtet vendt ud mod Gaarden. Lidt efter var jeg frisk igen, dog ikke saa frisk, at jeg kunde deltage i Hookes spøgende Spotten over mine »Jomfrunerver«.

Kun overfladisk har jeg beskrevet Undersøgelsen, dette lurvede Bedrag, der nedbrød al Moral og al Æresfølelse i mig.

Om Rachel har jeg endnu ikke talt. Det koster mig uhyre Overvindelse at nævne hende. Dog det maa til . . .

Siden hin Morgenstund, da jeg styrtede ud fra van Grootens Sovekammer, forjaget af den Døde selv, saà jeg kun Rachel de faa Gange, hun kom paa Kontoret, naar jeg paa Embedsvegne var beskæftiget dèr. Og da tvang jeg mig til *ikke* at se hende . . .

Jeg har nemlig, som vist mange tænkende Mennesker, den Evne at kunne skyde ligesom en taaget Hinde for Øjnene, saa man nok ser, men ikke skelner, og kun saaledes tillod jeg Blikket at fungere, naar hun var tilstede.

Rachel prøvede ikke at bemærke dette. Hun talte til mig, og jeg svarede hende. Men mine Øjne var som døde, udbrændte Kloder, uden Liv, uden Sjæl.

Skønt jeg saaledes gjorde alt for at undvige hende, følte jeg meget vel, at jeg stadig var under Indflydelse af de magiske Strømninger, der udgik fra hende.

Det var, som om den ydre Hud paa hele mit Legeme idelig berørtes af isnende Kuldepust, naar Rachel var tilstede.

Jeg sagde til mig selv, dette var pure Indbildning og Dumhed af Nerverne, men denne Dumhed af Nerverne gik saa vidt, at da jeg en Dag nødtes til at tage et Penneskaft, Rachel lige havde benyttet, reagerede mine Nerver, saa jeg tabte Pennen, og da jeg saà paa Fingrene, var de, hvad man kalder »døde« af Kulde.

Rachel sendte mig Bud efter Bud om at komme. Jeg modtog de vanlige kortfattet-lydende Billetter, og jeg modtog hele Breve med Hentydninger til vort Venskab, der ikke burde forstyrres af ydre os uvedkommende Aarsager.

Jeg svarede ikke. Jeg kom ikke.

Enkelte Breve, der angik det rent retslige, vekslede vi, men dem regner jeg for intet. Deres Indhold var bestemt til at kunne læses af alle.

Den blinde, sammensnærende Rædsel, jeg alt ved vort første Møde havde sanset, var vendt tilbage. Jeg vidste med mig selv, at om jeg end fattede den Beslutning atter at se hende og gik til hendes Hjem, vilde jeg, maatte jeg, paa Tærsklen, om ikke før, vende om.

Og dog! Jeg kunde sidde i min Stue, syg indtil Marven af Lede, og kunde da klamre mig til Lyden af hendes Navn som det Halmstraa, der midlertidig hindrede mig i helt at gaa til Bunds i Fortvivlelsens Dynd.

Om og om igen nævnede jeg hendes kære, hendes mig saa kære, Navn, me-

dens de kolde Taarer oversvømmede mine Øjenkugler.

Engang kom Rachel til min Dør.

Det var en af de Aftner, hvor Taagen havde bredt sit Liglagen over Byen. Jeg havde tændt Lampe, men da den hvide Damp trængte ind i min Stue og omsvøbte alle Genstande, skruede jeg den ned og trak Gardinerne fra. Jeg sad saa og stirrede ud i det graahvide Mørke, hvor Lyset fra den nære Lygte tegnede en mat gusten-rødlig Glorie. Selve Lygtens Form var udslettet, som Torvet, Husene, Menneskene. Jeg mindedes, at en gammel Bonde med uhelbredelig Stær paa begge Øjne havde beskrevet mig sin Tilstand som en evig tæt, hvid Taage, der aldrig lettede.

Mod Sædvane opsøgte hverken Allan eller Hookes mig den Aften, og jeg fornam en overvældende Trang til at tale med Mennesker, selv de ligegyldigste.

Men Kraften til at staa op og begive mig ud i den vaade vejløse Taage havde jeg ikke.

Jeg var alene i Huset, Konen, der vartede mig op, var gaaet ud i Byen. Familien ovenpaa var rejst bort.

Ensomhedsfølelsen knugede mig som en Mare. Ved Hjælp af Telefonen kunde jeg med Lethed have sat mig i Forbindelse med Mennesker, men den Besvær at ringe og kalde dem op, var mig for stor. Desuden havde jeg en gysende Angst for at høre min egen Stemme.

Da bankede det paa min Yderdør. Først bankede det. Jeg begreb, det var en spæd

Haand, thi Dørhamren var tung, og Slagene lød kun dæmpet. Saa huskede jeg, at Taagen svækker alle Lyde og ligesom omvinder dem med Uld.

Det faldt mig ikke ind at gaa ud og lukke op. Lidt efter kimede Dørklokken, kimede og blev ved at kime.

Det var et forholdsvis gammelt Hus, jeg boede i, og Dørklokken var en af de rustne dumptklingende Tingester, der næsten overalt nu er erstattet af beskedne elektriske Apparater. Klokken var anbragt i Korridoren lige udenfor min Stue. Den blev ved at ringe. Tilsidst forekom dens Kimen mig som en døende Hunds Tuden.

Jeg stoppede Fingrene i mine Øren, det hjalp mig ikke. Saa gik jeg ud i Korridoren og Trinene ned til den ydre Dør.

Inden jeg havde naaet den, vidste jeg, *vidste jeg,* hvem det var, som stod derude i Taagen.

Jeg lænede mig op mod Døren, som kunde jeg gennem den massive Egekarm fornemme det spinkle Legeme, der utaalmodigt rejste sig udenfor.

Men endnu faldt det mig ikke ind at aabne Døren. Jeg hørte Rachel puste af Anstrengelse, hørte en kort Stønnen — eller Latter — jeg véd ikke hvilket, en sidste voldsom Kimen, spidse Hæle, der klirrede mod Stentrappen. Saa Stilhed. Stilhed og Taage . . .

Bagefter angrede jeg at have ladet hende gaa, og den halve Nat sad jeg ved det aabne Vindu og stirrede blindt ud i

Taagen og lyttede efter, om hun skulde komme tilbage.

Hun kom ikke, men var hun kommen. er det ikke sikkert, jeg havde lukket hende ind . . .

En Tilfældighed standsede al videre Undersøgelse.

Ved en Kedelsprængning paa et af Værfterne blev dræbt en Maskinarbejder. I hans Logis, et Kammer under Taget i et af de berygtede Huse nede ved Havnen, fandtes en tilspigret Kasse. Den blev brudt op; indeni laa et sammenknyttet Tørklæde med en hel Del Guldmønter.

Da Manden i sin Tid havde sonet Straf for Vold og Tyveri, gik man roligt ud fra, han ikke var kommen til Pengene paa hæderlig Vis. Det fældende Faktum var imidlertid, at han virkelig nogle Maaneder før Mordet havde haft sin Gang paa van Grootens Kontor under Indlæggelse af en Varmeledning.

Meget passede bekvemt, Resten blev fuget ind, saa det kom til at passe . . . den Døde selv gjorde ingen Ophævelser, og hvad hans Kæreste, en lille kummerlig Fabrikspige sagde i hans Favør, blev der, som rimeligt var, ikke taget Hensyn til.

Dermed var »Faren« ovre.

Men Hookes, der havde holdt vaagent Øje med mig, raadede mig indstændigt

til nu straks at tage en Ferie for at undgaa den Nervekrise, han ellers forudsaa.

Jeg erklærede, at foreløbig manglede jeg al Vilje til at tage Bestemmelse. Sandheden var, at netop nu bandt Stedet mig. Jeg følte mig som vadende i Dynd til Halsen.

Der var jo ikke den Gemenhed, ikke den Infamitet, jeg ikke havde nedladt mig til i Løbet af disse Maaneder — og jeg sad helt uantastet i Dommersædet, anset, velset, medens en sølle Arbejder laa smædet i sin Grav for en Forbrydelse, jeg vidste, min Broder havde begaaet, min Broder, bistaaet af den Kvinde, jeg elskede.

Eller . . . havde Rachel først erfaret det bagefter? Var hun uskyldig? . . .

Hver Eftermiddag kørte hendes Vogn forbi mine Vinduer, undertiden sad Hookes hos hende, undertiden andre Mænd. Der ymtedes om, at hun var ifærd med at afhænde Forretningen og havde i Sinde at rejse bort.

Men Hookes nævnede intet om dette.

Under Affæren med den døde Maskinarbejder havde Allan indtaget en højst besynderlig Holdning, der skrev sig fra selvsamme Dag, da Guldmønterne blev fundet i hans Logis.

Det var, som om han pludselig følte samme Afsky for mig, som jeg for ham. Han rakte mig ikke Haanden, naar han kom, og omfavnede mig ikke, naar han gik, og i lange Tider holdt han sig borte.

Jeg var helst fri for hans Selskab, jeg gik om i en sær tumlende Døs, hvor alt

naaede mig som gennem tætte Taager, men min Bitterhed mod ham øgedes. Jeg indsaa, at jeg, der for hans Skyld havde forspildt min Selvagtelse, min Fremtid, alt — til Gengæld kun havde opnaaet at fremkalde hans Foragt.

Der var Nætter, hvor jeg drømte, at vi brødes, Allan og jeg, paa Liv og Død, at jeg tog ham i Struben og klemte til, medens jeg vristede Tilstaaelsen ud af ham.

Mine Drømme endte ufravigeligt med stærke Svimmelhedsanfald, saa jeg vaagnede klamrende mig til Sengestolpen. Efterhaanden følte jeg mig saa legemlig og sjælelig nedbrudt, at jeg daarlig kunde passe mit Arbejde. Jeg gik til Læge. Med stor Omhu spurgte han mig ud, undersøgte mig og undersøgte især mine Øjne, hvorpaa han med et Skuldertræk raadede mig til at gennemgaa en Kur paa et Nervesanatorium.

Jeg indvendte, at min Gerning ikke tillod sligt Afbræk, han svarede: — I saa Fald maa De selv tage Følgerne.

— Hvilke Følger?

Han pudsede sine Briller og undgik at se paa mig, medens han svarede: — Foreløbig kan jeg kun konstatere et ynkelig nedbrudt Nervesystem og stærk Blodmangel i Hjernen, men herved bliver det næppe, hvis De ikke handler efter mit Raad!

Da jeg ønskede klar Besked uden Omsvøb, sagde han endelig: — Temple, De er jo ellers en fornuftig Mand, og naar De vil vide Sandheden, ser jeg ingen Grund til at skjule den for Dem. Deres

Nerver er allerede saa angrebne, at De lider af Svimmelhed, Hallucinationer, at De falder i Sved, blot en Dør aabnes lidt rask, at De er bleven lyssky . . . nogle Maaneder paa samme Vis, og Nerveklinik vil ikke kunne restituere Dem. Deres Hjerne . . .

— De mener, der kan være Fare for min Forstand?

— Hvis De ikke lyder mit Raad — ja!

Da jeg gik fra Lægen med denne klare Besked, følte jeg mig nærmest lettet. I Øjeblikket forekom det mig som en livsalig Trøst, at jeg muligvis snart skulde slippe bort fra Livet, Arbejdet, Smudset, Løgnen, og lade mig lukke inde i Stilhed og Uansvarlighed, men denne Følelse varede kun kort. Saa kom Angsten for, at jeg skulde røbe den Hemmelighed, hvis Overholdelse havde kostet saa megen Lidelse.

Altsaa var der ikke andet for, jeg maatte adlyde Lægens Ordre og for nogle Maaneder lade mig indlægge paa en Nerveanstalt. Men det stod for mig, at inden jeg skred til dette, maatte jeg have et Opgør med Allan.

Jeg bad ham komme, og han kom. Han blev staaende ved Døren, som om han daarligt kunde overvinde sig til at gaa nærmere. Saa tog han sig til Panden, gik rask over Gulvet og spurgte udbrydende: — Hvad nu, James?

Jeg saà koldt paa ham og svarede: — Ja, hvad nu, Allan?

Han bed sig i Læben og sagde: — Er det saa ikke din Mening, at vi snart skal bort fra dette forbandede Sted?

Som i én Sum saà jeg for mig Rækken af de Ofre, jeg havde bragt uden at kny, og det faldt mig ind, Allan aldrig havde sagt mig et takkende Ord.

Hed af Nag svarede jeg: — Ja nu passer det vel dig at rejse, nu, du har din Ryg og dit Rygte salveret?

Truende hviskede han: — James . . . tal ikke saadan til mig . . .

Men det var for sent. Min Selvbeherskelse var splintret. Mit Blod var i Kog. Jeg hvæste: — Du taaler ikke . . . din Finfølelse forbyder . . . Du er bange, er du! Du er bange, nogen skal lytte ved Dørene og høre, hvad vi to har at tale om . . .

Atter bad han mig tie, og der trak sig hvide Strimer over hans askeblege Ansigt. Men nu maatte jeg tale. Det brændte som Ild i min Strube. Jeg maatte sige det Ord, sige det·ind i hans Ansigt, drive det som en Gifttorn ind i hans Bevidsthed. Og jeg sagde det, ikke en, men utallige Gange. Det blev mig en pinefuld Vellyst at se ham staa dèr, foran mig, uden at kunne faa en Lyd over Læberne.

Han vaklede, han veg tilbage, til han naaede Muren, dèr blev han staaende, endnu med gabende Mund og Øjne som Fiskeskæl.

Endelig besindede jeg mig og holdt inde. Og nu hviskede Allan sagte som et fjernt Ekko Ordet, jeg havde sagt: Snigmorder . . . Snigmorder . . .

Halvvejs angrede jeg min Adfærd, og som en Art Forsvar gav jeg mig til at remse op, hvad jeg havde gennemgaaet

fra den Morgen, jeg saà hans Spor i Vinterhaven og til nu.

Allan famlede sig frem til Bordet, som om han gik i Mørke. Han satte sig tungt i Stolen, støttede Hovedet i sine Hænder og sagde: — Saa tal, James, sig alt det, du har at sige . . . nu . . .

Og jeg fortsatte, talende om min Embedspligt om min Ære, om Fader, der havde opdraget os til at blive hæderlige Mennesker, og nu sad vi her, den ene Morder, den anden Medskyldig. Jeg sluttede med at gengive min Samtale med Lægen: — Og jeg véd, hvordan det vil gaa. Jeg faar ikke Ro, før min Uret er gjort god igen, før . . .

Allan sagde Resten af Sætningen: . . . den Skyldige har faaet sin Straf . . .

Jeg nikkede.

Allan sagde: — Jeg tror du har Ret, og jeg bebrejder dig intet. Det er en Ulykke for os to, at vi er født med hæderlige Begreber. Men forstaar du ikke, James, der kan gives Tilfælde, hvor det er større Forbrydelse at tale end at tie?

Jeg rystede paa Hovedet: — Der gives kun én Ret og én Retfærdighed.

— Forstaar du ikke, man kan tvinges til at tie af Hensyn til andre? . . .

Nej! . . .

Allan rejste sig, han gik hen til mig, lagde sine Hænder paa mine Skuldre og saà paa mig med det skønne, smerteligt skønne Smil, der var ham eget:

— Levvel, James, nu gaar jeg hen og gør min Pligt mod dig og mig selv . . .

Og jeg lod ham gaa. Jeg kaldte ham ikke tilbage.

Jeg blev siddende i min Stue den hele Nat uden at røre mig, ventende, utaalmodigt ventende, paa et Tegn paa, at nu var det fuldbyrdet, som skulde fuldbyrdes.

Jeg var klar over, at Allan vilde angive sig selv, men ogsaa, at han ikke vilde overleve Skammen. Han var min Broder, min elskede, eneste Broder, og jeg havde raadet ham til at gøre sin Pligt, *sin* Pligt. Bagefter kom Turen til mig at gøre min. Med Glæde skulde jeg gaa i Fængsel og sone min Del af Brøden . . .

Ud paa Natten vaktes Tanken om Rachel i mig. Vilde hun blive draget ind i dette, hun og Hookes? . . .

Spejlet hang paa sin vanlige Plads, jeg var for træt til at tage det ned. Nu gik Lampen ud, jeg sad i Mørke, men om Spejlet og i Spejlet samlede sig et svagt Skær som af Fosfor . . .

Almægtige Gud, hvor jeg elskede den Kvinde . . . at jeg selv i denne Nat, hvor min eneste Broder gik i Døden, havde Plads i Tanken for hende.

Jeg tog frem det lille Lommetørklæde, jeg altid bar hos mig og knugede det i min Haand. Jeg tog frem den gullige Haarpind, jeg siden hin Morgen havde baaret i min Brystlomme. Og medens jeg holdt den i min Haand og tænkte paa Rachel, begyndte Svimmelheden atter at gribe mig. Jeg lænede mig ind over Bordet . . . dybt, dybt inde i min Hjerne, i Mulmet af min Hjerne, dannede der sig et Taagebillede, et Syn . . . en Hallucination.

Naturligvis en Hallucination . . . Svimmelheden blev stærkere.

Jeg hørte en Lyd, en svag klikkende Lyd, som naar en Lampe gaar ud, som naar et Ur gaar i Staa.

Og jeg vidste, at nu var min Broders Hjerte hørt op at slaa.

Allan havde skudt sig i Øret . . .

Paa hans Bord laa et Brev til mig. Jeg rev det op, næsten før jeg undte mig Frėd til at knæle ved hans Lig. Brevet var kort:

Kære Broder!

Mine sidste Tanker er i Kærlighed hos dig. Og nu beder jeg dig tro, at dette var min eneste Udvej. Det stod ikke i min Magt at handle efter dit Ønske. Hensyn til de Mennesker, jeg har elsket højest, vilde for evigt binde min Mund.

Men du, James, du har Livet for dig. Lev det og fuldfør med Ære det Arbejde, du har begyndt. Søg at skaffe Ret, hvor dit Hjerte siger dig, der er Ret, selv om alle Love dømmer modsat.

Vi har holdt meget af hinanden, James, mere end de fleste Brødre, men den Mur, som Skæbnen skød imellem os, vilde hverken du eller jeg kunne omstyrte. Alene Døden gør det muligt, at dine Tanker atter med Fred kan søge til mig.

Jeg har valgt Døden, for at Livet kunde blive dig til Del.

Din trofaste Broder

Allan.

Jeg læste Brevet med samme Ufølsomhed som den, hvormed man læser et Forretningsbrev. Hverken Ordene eller Tonen rørte mig. Sorgen var ikke vaagnet i mit Hjerte, og Døden havde endnu ikke sonet hans Skyld imod mig.

Brevet forekom mig som et sidste Bevis paa en Fejghed, der ganske vist ikke stemte med Allans oprindelige Natur, men nøje svarede til hans hele Adfærd i denne Sag.

En anden Stemme hviskede til mig, at den Mand, der med velberaad Hu søger Døden, ikke for sin egen Skyld tager Tilflugt til Løgnen, men jeg nedslog atter denne Tanke: Brevets Ordlyd aandede kun Udflugter for at fri sig for Eftermælets Skam.

Men da jeg vendte mig mod Sengen, hvor Allan laa og saà Ansigtets fornemme smilløse Ro, der var saare langt fra det »forklarede« Udtryk, man plejer at tale om hos Døde, kom jeg til at vakle i min Dom.

Denne rene Mund syntes for evigt lukket under en Beslutning, der krævede Dødens hvide Segl. Og disse Øjne, der endnu bar Afglans af den flygtede Sjæl, i dem var intet Tegn paa Fejghed. Sørgmodigt skuede de ud over de Grænser, der er sat den Levende, sørgmodigt, haabløst, undrende . . .

Jeg knælede ned. Jeg kyssede de fuldendt formede blege Hænder, og med isnende Gru tænkte jeg atter paa, at der klæbede Blod ved dem.

Disse Hænder, som i fjerne Dage bar de levende Skærmplanter højt løftet mod

Aftenluften, højt og ærbødigt løftet . . . disse Hænder, der ikke taalte, at noget Insekt led ondt . . . disse Hænder og saa Snigmord . . .

Og dog! Allans Vilje var mig hellig. Var han draget bort til Dødens ukendte Egne for at undfly sin Straf, tilkom det ikke mig at forfølge ham hinsides Graven.

Paa mine Skuldre havde han som en Forbandelse lagt det Aag, at jeg skulde tie, nu og alle Dage til den sidste.

Men det vidste jeg nu med mig selv, at jeg ikke længere kunde, ikke længere vilde varetage mit Embede.

Som Allans Broder, som Medvider, som Fordølger, havde jeg forbrudt min Magt til at dømme Ret og Skel . . .

For ikke at vække Mistanke vilde jeg foreløbig kun søge Permission, min Lægeattest berettigede dertil. Bagefter kunde jeg fremskaffe den Erklæring, at mine Nervers Sygelighed ikke tillod mig at bestride noget Embede . . . Pension maatte jeg vel tage imod for ikke at sulte ihjel.

Give til Gud, mine Optegnelser kunde standse her. Men den sidste Trappe ned i Dybet er tilbage . . . Jeg tøver og ser opad for ikke at svimle. Men der er langt til den blaa, barmhjertige Himmel. Der er længere endnu til Naaden . . .

Samme Eftermiddag udbad jeg mig en Samtale med Rachel. Det var mig ikke klart bevidst, hvad jeg vilde hende, kun saa meget vidste jeg, at det gjaldt en Afsked for evigt, og at jeg inden denne Afsked maatte af hendes Mund erfare Sandheden.

Hookes kom til mig; i et aandeligt Oprør, hvori jeg aldrig havde set ham, kom han. Han bad mig ikke gaa til Rachel. Selvom hun sendte Bud, maatte jeg ikke gaa til hende. Hun var syg af Forfærdelse over min Broders Selvmord. Jeg maatte jo vide. at opskræmte, nervøse Kvinder stundom ere utilregnelige o. s. v.

Hookes' Ord gled hen over mit Hoved, som om de ikke var udtalte: — Jeg ønsker en sidste Samtale med Rachel van Grooten og det endnu i Dag! var mit Svar.

Hookes blev som et Voksbillede: — Jeg forbyder Dem at tale med Rachel!

— De! forbyder mig at tale med Rachel?

— Eller om De vil . . . forbyder *hende* at tale med Dem!

Jeg saà paa ham som lamslaaet. Gyldne

Blink kom og gik i hans Øjne, han lignede nu et Rovdyr, der staar paa Spring. Ikke en Muskel var fortrukken i hans dejlige Ansigt, kun sitrede Mundvigene ganske svagt paa en besynderlig baade grusom og vellystig Maade. Han sagde næppe hørligt: — Rachel rejser bort endnu i Aften!

Jeg svarede: — For mig kan hun rejse naarsomhelst *efter* vor Samtale. Forøvrigt tror jeg, De overdriver Deres Magtfølelse. Frøken van Grooten er næppe den, der lader sig tvinge af nogen.

Hookes saà paa mig, Smilet sprang ud i hans Ansigt som et flammende Kærtegn: — Jo af En! af den . . . hun elsker!

Jeg var halvt forberedt paa dette Svar, dog gav det et sælsomt snurrende Jag i mit Hjerte, saa svarede jeg koldt: — Lad være, at Frøken van Grooten elsker Dem. Deres Ejendom er hun vel ikke endnu!

Men frem mellem Hookes' de let adskilte Læber gød Ordene sig duftende af Sejr og søde Minder: — De tvinger mig til at sige det, Temple: Rachel *er* min Ejendom! Forstaar vi saa hinanden? Og det er med mig, hun rejser bort i Aften!

I mit Hoved var én klar Tanke, én Tanke, der lodes uberørt af alt andet, den Tanke at jeg *vilde* tale med Rachel.

Mine Øjne berørte atter Hookes. Med smertelig Vemod indsugede jeg endnu engang Billedet af denne plastisk skønne Skikkelse, hvis Væsen, hvis Nærhed voldte mig saa usigeligt Behag. Saa svarede jeg:

Jeg forstaar *Dem!* Og jeg tilføjer, at hvis De vover at lægge et Halmstraa i Vejen for den Samtale, jeg ønsker eller

rettere *fordrer*, saa lader jeg baade Dem og Rachel van Grooten anholde som Medvidere og muligt Medskyldige i Mordet paa van Grooten . . . Har *De* nu forstaaet *mig?*

Hookes lod et kort Sekund Øjelaagene glide til, en uhyggelig Latter gurglede i hans Strube, med tykt Mæle svarede han:

— Kære Ven! De skal faa Deres Vilje! De skal faa den Samtale med Rachel! . . . Men naar De har talt med hende, kunde det hænde, De sagde til Dem selv: — Hvorfor bandt Hookes mig ikke paa Hænder og Fødder, hvorfor skød han mig ikke ned, hellere end at tillade denne Samtale! . . .

Men Ord havde ingen Magt over mig nu. Hookes rakte mig sin Haand, og tilfældigt faldt mit Blik paa hans Tommelfinger med den mærkværdigt brede Negl. Han sagde: — Temple, nu skilles vi to! Men inden jeg gaar fra Dem, vil jeg sige Dem Tak! Der har været mange Kvinder paa min Vej, kun én eneste Mand. De er den eneste Mand, for hvem jeg har næret Venskab . . . Om nogle Timer er det Venskab brudt. Tilfældet vil det. Tilfældet og Deres egen dumme Stædighed . . . Lev vel, Temple, og vær vis paa, at kunde jeg spare Dem for det, der venter Dem, saa gjorde jeg det . . .

Da jeg lod mig melde hos Rachel, svarede Tjeneren, at Frøkenen ikke befandt sig vel og derfor var gaaet til Sengs, men alligevel ventede mig. Om jeg vilde ulejlige mig op til hende.

Jeg gik ud i Vinterhaven og steg for første Gang op ad den lille Jernvindeltrappe, der førte til hendes Værelse. De solgule Forhæng var trukket for Vinduerne. Jeg bankede paa. Det forekom mig, en Stemme indefra hviskede: Kom! saa gik jeg ind.

Saadan saà jeg hende for mig, saadan ser jeg hende for mig, nu, altid, Dag og Nat: lille, hvid og stille mellem Lejets Silketæpper. Hovedet tynget tilbage, de ravfarvede Øjne stirrende og rastløs vandrende over Loftets Felter, som stræbte de i forvildet Vaande efter at læse en altfor spinkel Skrift, en Skrift, af hvis Tydning Liv og Død afhang.

Rundt om i Værelset var et Virvar af Kufferter og Dameklæder — tydeligvis var Rejseforberedelserne i fuld Gang. Idet jeg traadte ind, forsvandt en Kammerjomfru i Sideværelset, og straks efter hørte jeg

hende, ad en anden Dør, smutte ud paa Balkonen og begive sig nedenunder.

Rachel laa med noget i Hænderne; da jeg kom nærmere, gemte hun det under Tæppet. Paa en lille Taburet ved Sengen stod et Ibenholtsskrin med Elfenbensindlægning. Nøglen sad i Laasen.

Med en Stemme, bævende og klynkende som hos et sygt Barn sagde Rachel: — Hvorfor kom De ikke før? Hvorfor kom De ikke før?

Jeg gik helt hen til Sengen. I et Spring sad hun oprejst og havde kastet Armene om min Hals i et knugende Favntag, medens hun hviskede: — Kys mig, James? Kys mig, James!

Jeg løsnede hendes Armes Greb, og da hun prøvede at klæbe Blikket i mit, saà jeg fast forbi hende ind mod Væggen. Hun klynkede nu: — Hvorfor kommer De? Hvad vil De mig?

Som hun laa dèr i Sengen, virkede hun saa ynkelig lille, saa hjælpeløs som et Kræ, at jeg næppe forstod, det var dette Menneske, hvis Blik, Stemmeklang og Smil havde vakt og optændt og forblindet enhver af mine Sanser.

Hastig greb hun den ene af mine Hænder, og uden jeg vidste det mindste deraf, laa den ved hendes nøgne Bryst. Endnu et Sekund, og jeg havde glemt, hvorfor jeg var kommen. Men anden Gang rev jeg mig løs.

Nu endelig forstod Rachel, det var Alvor. Hun lagde sig atter tilbage, og hendes bange, spæde Skikkelse gennemjoges af Gysninger. Et Øjeblik forekom det mig, som var det et Slangelegeme, der krym-

pede sig under Tæppets skælvende Trækninger. — Rachel sagde stille og tonløst:

— Jeg véd det, Temple, De dræber mig! Nu er det min Tur til at dø . . . Hun foldede sine Hænder. — Men jeg er bange, jeg tør ikke . . .

Jeg kunde ikke tilbageholde et Smil ved Synet af denne Ynkelighed: — De véd jo, Rachel, svarede jeg, at jeg aldrig kunde gøre Dem Fortræd!

— Nej! Vel? Hun søgte atter at suge mig til sig. De Udstraalinger, der udgik fra hendes hele skælvende Legeme, paavirkede mig, saa ogsaa jeg kom til at skælve.

Jeg sagde: — Rachel, min Broder har skudt sig, nu kommer jeg til Dem, fordi jeg vil, hører De, fordi jeg *vil* vide, hvordan det gik til, han blev van Grootens Morder . . .

Rachel saà paa mig med et gustent Blik: — Jeg . . . tør ikke . . .

— Jo, Rachel, De tør, for De *skal*!

— Og saa bagefter . . . De vil hade mig . . . De vil dræbe mig . . .

— Nej, nej, det har jeg jo sagt.

— Og De vil vide det altsammen? . . . Altsammen?

— Ja!

Rachel var tavs en Stund, saa sagde hun, som om hun talte til sig selv; — Engang troede jeg, at jeg var stærk! Jeg troede det fuldt og fast, men det er jeg ikke. For at være stærk skal man kunne glemme det, man ikke vil huske . . . og jeg kan ikke glemme. Jeg kan *ikke* glemme . . . Der er kun En, der er helt stærk,

derfor elsker jeg ham. Derfor er jeg hans Slave. Derfor rejser jeg bort med ham. . . . Han vil gøre mig rask: han vil tage det fra mig altsammen . . . Han vil lære mig at glemme . . . Hører De?

Om jeg hørte? Rachel var som ved et Trylleslag ved Tanken om denne Ene bleven sig selv igen og bleven helt Kvinde. I en ret bydende Tone forlangte hun et Silkesjal, der hang over en Stol. Hun indhyllede sig deri og satte sig til Rette støttet af de mange Puder:

— James, jeg vil sige Dem, hvordan det er sket altsammen. Jeg er nødt til at sige det . . . Jeg kan ikke lade være. Det kvæler mig i Halsen . . . Det kryber om i mit Hoved. Det sejler om i mine Aarer . . . jeg maa være fri, forstaar De . . . jeg maa være . . . tom. Aah, James, hvis De ikke var kommen til mig, var jeg kommen til Dem. Jeg var hos Dem en Aften, i Taage, men De vilde ikke lukke mig ind . . . og De vidste godt, det var mig. Jeg kunde føle paa mig, at De stod derindenfor og vidste, det var mig . . . Det er saa forfærdeligt, James, for siden den Aften . . . hvor det skete, hører vi to sammen. Deres Ønsker er i mig, mine Tanker er i Dem . . . Jeg synes, det er saadan, at vi ikke kan skilles . . . og jeg har sagt det til . . . ham. Han siger, det er Indbildning, Nervøsitet. Men vi hører nu sammen, James, det gør vi! Og jeg véd godt, hvad De har lidt . . . og Deres Broder . . . naar man saadan hører sammen, véd man saa meget om hinanden . . . Jeg véd ogsaa, hvordan De sidder og ser ind i Spejlet, i mit gamle Spejl, men De skal slaa det

itu, det er det eneste, der er at gøre. Og saa rejser jeg min Vej, og ikke noget Menneske i Verden véd, hvor jeg bliver af. Uden ham, der tager mig med, ham, der gør mig rask. Om han saa skal bruge Vold, saa vil han gøre mig rask . . . Oh, forstaar De da ikke, jeg elsker ham . . .

Jeg afbrød hende: — Rachel, det var ikke derom, De skulde tale.

— Jo netop, ogsaa derom. De vil jo vide det altsammen, og vi maa begynde med Begyndelsen.

— Begyndelsen, ja, men saa kom da med den!

— Bliv ikke utaalmodig, Temple. Det er som store, uhyre tunge Kampesten, jeg skal slæbe op ad et højt, højt Bjerg — det maa tage sin Tid . . . Husker De den Aften, jeg fortalte Dem mit Eventyr? For det er Begyndelsen.

Jeg mindedes saa vel Tonefaldet i hver af de Sætninger, der blev talt hin Aften, og jeg svarede, at Eventyrets Slutning havde jeg ikke faaet, men jeg fattede ikke, det kunde vedkomme det andet.

Rachel svarede: — Jo, Temple, De har faaet Slutningen . . . men De har bare glemt den igen.

— Jeg sværger . . .

— Saa sværger De falsk, men det gør ikke noget til Sagen, Det er ikke Deres Skyld, De har glemt det . . . Saa sig mig, hvortil De husker.

Der var noget i Rachels Udtryk, der pludselig fyldte mig med Ubehag, næsten Lede. Havde jeg ikke været besat af haard Vilje til at erfare Sandheden, havde jeg forladt hende. Nu svarede jeg med en Ligegyl-

dighed, der endogsaa undrede mig selv: — De red hjem fra Kongegravene, mere véd jeg ikke.

Rachels Træk stivnede, Blikket i hendes Øjne blev ligesom blindet og udslukt. Hendes Stemme lød dump og besværet: — Ja, jeg red hjem . . . Mahmud tvang mig i Sadlen. Han drev Æslet frem med den Læderrem, han ellers bar om Livet . . . mig slog han oftere end Dyret . . . Og paa Vejen spurgte han, om jeg ikke var glad for alt det, han havde lært mig . . . Vi kom til de syngende Støtter paa den aabne Mark. Dèr vilde han igen rive mig af Æslet . . . Skæbnen indgav mig Tanken . . . Se ikke paa mig James . . . Jeg gjorde det . . . jeg jog Naalen ind i hans Øre, min Haand var tung som en Hammer . . .

— I Faldet sled han mig med. Jeg havde aldrig set nogen dø . . . Stjernerne skinnede i hans ene Øje, det vilde lukke sig . . . Æslet knælede, det ventede paa sin Herre, det kendte hans Vaner . . . Men dengang var jeg rolig. Jeg var i min Ret. Jeg véd, jeg var i min Ret. Med hans egen Rem og med en lang Sølvkæde, jeg altid bar, bandt jeg ham til Æslet. Mine Kræfter stod sin Prøve . . . Løftede ham op og bandt ham til Æslet . . .

— Kender De den kolde Sved, den iskolde Sved? . . . Den kom frem overalt, hvor han havde rørt mig . . . Ogsaa paa Æslet kom den frem. Det kunde mærke, det var et Lig . . . aah, hvor det skælvede . . . det satte af i Spring. Jeg maatte løbe . . . flyve over Sandet for at følge med. Æslet flygtede ind mellem Bjergene, hvor alle Spor fyger til . . . Jeg gravede ham

ned i det høje Sand. Øste Sandet over ham med mine Hænder . . . Over hans aabne Øjne . . . i hans Mund . . . og Maanen stod deroppe. Den lignede en Hakkekniv . . . saa blank . . . den spejlede sig i hans Øjne . . .

— Fra Bjergsiden samlede jeg gule Sten, til at tynge Sandet ned med for at hindre Sjakalerne i at rode ham frem . . . Langt borte saà jeg Faklerne, det saà ud, som om de legede i Luften. Jeg vidste jo godt, det var mig, de søgte efter . . . Saa red jeg tilbage. Paa Vejen fornam jeg Æslets kolde Sved igennem mine Klæder . . .

— De første Dage frygtede jeg, det skulde forraade mig ved at vise Vej til Stedet, hvor Mahmud laa. Men Dyret var tavs som Maanen. Jeg købte det og lod det skyde. De troede mig alle, da jeg fortalte, at Mahmud havde stjaalet min Pung og mit Ur . . . Nej, der var En, som ikke troede mig . . .

— Vi sad oppe paa Pylonerne ved Karnaktemplet som paa en Klippe. Nedenfor laa den hellige Sø. Sfinkserne krøb paa deres Bug i to store stumme Rækker. . . . Fra Araberhytterne stod Røgen op som blaa Søjler. Drengene blæste i deres Rørfløjter . . . Jeg tænkte paa Mahmud og hans ene aabne Øje, og mit Legeme følte atter alle hans Kærtegn . . . alle hans Pinsler . . . Van Grooten tog mine Hænder og holdt dem ind i Maanelyset. De frøs som til Is. I mine Hænder læste han Sandheden, og da jeg prøvede at smile for at bedrage ham, saà han, at den ene Side af mit Ansigt var lammet . . .

Rachel rakte sine tynde Hænder frem, de stængelfine Fingre var nu saa kolde, som de før brændte. Men jeg slap dem igen, jeg frygtede deres Magt.

Rachel sendte mig et skræmt Blik, dog var det, som om hun ikke saa mig. Hun fortsatte, medens det begyndte at syde og gære sælsomt i mine Tanker. Jeg følte mig som staaende paa Tærskelen mellem Drøm og Virkelighed. Langt, langt borte flimrede Billeder forbi mig, som Syner i Horizonten, men deres Flugt var saa hastig, at jeg ikke kunde fastholde dem. Jeg vendte mig mod Rachel og lyttede igen:

— I syv Maaneder bandt Landet mig . . . I syv Maaneder. Aah, James, det skal De ogsaa vide, hvorfor i syv Maaneder . . . Jeg tvang van Grooten til at vende hjem til England. Alene strøg jeg om . . . aldrig siden sad jeg paa et Æsel. De høje Kameler bar mig sydpaa . . . til Philæ, til de røde Aftenstunder . . . til Katarakterne og tilbage . . . atter og atter omkring Pyramiderne til Theben . . . og ud over Ørkenbjergene . . .

Jeg saà af Rachels Blik, at hendes Sjæl var fraværende, var i de grusomme Minders Land.

— Mellem de unge Palmer ligger en omstyrtet Stenkolos, ved dens Fod ligger et Telt, dèr boede jeg en Uge . . . hos en ung Araber, . . . hans Navn har jeg glemt . . . hans Kærtegn mindes jeg.

— Landet bandt mig som en Lænke. Mit Blod brændte som Ørkensandet ved Middagstid. Altid var Mahmud i mine Tanker. Jeg kunde ikke . . . kunde ikke krænge ham af mig som en Ham . . . Det

kom ogsaa dertil, at jeg ønskede ham tilbage til Livet . . . for hans Kærtegn, for hans Pinslers Skyld . . . Men jeg *hadede* ham, husk det! . . . Jeg havde hørt og forhørt: syv Maaneder var den Tid, Sol og Sand var om at faa Bugt med et Aadsel . . . Derpaa ventede jeg.

— I Kairo traf jeg Hookes, saà ham en Dag fra Hotellets Terrasse. Han blev min Elsker . . . Jeg betroede mig til ham i min Nød. Han smilede blot, da jeg fortalte om Mahmuds Død. *Det* Smil gjorde ham til Herre over mit Liv . . . men jeg vidste det ikke den Gang . . . nu er det forsent. Jeg frygter, det er forsent . . . De kan nok forstaa, det hører med altsammen, det er ligesom en lang Vej, jeg har at gaa . . . og jeg er træt . . . Hookes havde lovet at sige mig, naar jeg rolig kunde rejse . . . Dagen før bragte han mig denne . . . han havde selv fundet den frem efter min Forklaring . . .

Rachel tog frem under Tæppet den indtørrede Haand, jeg alt engang før havde set, da van Grooten slyngede den over til hende. Hun gemte den hastig igen som en Skat.

— Det er Mahmuds højre Haand. Jeg vilde ikke rejse uden den . . . Om to Aar skulde Hookes komme efter. Han var fattig, jeg vilde være rig. Jeg havde ikke sagt ham, at van Grooten vidste det med Mahmud, ellers . . . ellers havde han ikke ladet mig rejse . . .

— Men da jeg kom op til England . . . den selvsamme Aften . . . begyndte van Grooten at spørge mig ud . . . Og han viste mig alle de Bøger, han havde købt

for at lære at forstaa min Forbrydelse. Men han forstod ikke, han forstod alligevel ikke, at jeg havde kunnet gøre det, fordi mine Hænder var saa tynde og spæde . . .

— I to Aar var jeg alene med ham. I to Aar talte vi hver Dag om det samme . . . hver Dag. Kan De ikke nok forstaa, at tilsidst var der ikke en Plet, hvor jeg kunde træde i Fred. Dèr havde vi talt om det og dèr om det. Det voksede op som en Skov fuld af Giftplanter . . . Og van Grooten tirrede mig, tirrede mig, som man tirrer et Dyr, til jeg fortalte ham Enkelthederne, de Enkeltheder, der sidder som Bylder inde bag mine Øjne. Saa saà han det for sig, sagde han, saa forstod han det bedre.

— Naar vi talte derom, trak Nerverne hans ene Øje til, og hans Mund krængede sig ligesom Mahmuds. Jeg kom til at hade ham. Jeg vilde ikke være hans Hustru . . . men hans Penge vilde jeg have . . . Tilsidst lod jeg sætte en Jernstang for Døren her, ellers kunde jeg ikke sove . . . han listede om udenfor . . .

— Jeg udholdt ikke at være sammen med ham, og jeg vovede ikke at rejse; hvor jeg hadede ham! . . . Saa var det, jeg begyndte at trække Mænd til Huse, ikke Kvinder . . . jeg kan ikke aande, hvor mange Kvinder er til Stede, og Kvinder keder mig. Det morede mig at kue Mænd, og jeg vidste, jeg havde den Magt i mine Øjne . . . nu ikke mere, Temple, De behøver ikke at være bange. De skulde vide, hvor mine Øjne er trætte . . . Aah, jeg kan længes, længes, efter et blødt sort

Mulm, der vilde lægge sig om mine Øjne og aldrig forsvinde. Men selv naar jeg lukker mine Øjne, ser jeg det . . . det, som gør mig træt . . .

— Jeg havde ladet van Grooten faa Mahmuds Haand . . . Hvorfor véd jeg ikke. Jeg lod ham faa den. Det var min store Dumhed. Fra den Tid følte han sig som min Medskyldige. Han kunde ikke spise, naar jeg sad ved Bordet . . . han blev syg. Men Haanden vilde han ikke give mig igen . . .

Rachel havde atter lagt sig tilbage og laa og stirrede uroligt op i Loftet. Jeg følte, hvorledes det nærmede sig. Et ømt Smil glimtede hen over hendes Ansigt.

— Saa kom Hookes . . . Véd De, Temple, saadan længtes jeg efter ham, at den første Nat, han var her i Byen, gik jeg ud til ham med et Sjal over Hovedet . . . som en anden fattig Pige . . . Mange, mange Gange er jeg gaaet til ham om Natten. Jeg véd ikke altid, om det er ham, jeg længes efter, eller hans Fløjte. Hos ham var jeg ydmyg om Natten . . . om Dagen var jeg hovmodig, ogsaa overfor ham. Giv Tid, Temple, det kommer altsammen. Jeg ser det som Billeder paa en Væg, jeg skal ingen Ting glemme.

Men nu afbrød jeg hende: — Rachel, fortæl mig det, der angaar min Broder, det andet vedkommer ikke mig.

Hun gav sig pludselig til at le med en skingrende, hysterisk Latter, der gennemrystede hende som et Krampeanfald: — Vedkommer ikke Dem! . . . hvem da ellers? . . . ikke Dem . . . ikke Dem?

Saa tog hun sig med begge Hænder til

Panden: — Vær ikke vred, Temple, jeg skal nok . . . jeg skal nok . . . Deres Broder . . . Deres Broder. Han betød ingen Ting for mig . . . slet ikke mere end de andre Mænd. Men jeg maatte jo have ham, ham ligesom de andre . . . forstaar De ikke, Temple, man bliver saa begærlig, som om det var Smykker . . . man vil eje og have dem allesammen . . . bare for at faa Lov at kaste dem bort og træde dem itu . . . Véd De, Temple, dengang jeg boede hos Jøden i . . . i Snavset i Amsterdam . . . det var min største Fryd, naar jeg saà en Kat lege med en Mus . . . det forstod jeg . . . det gjorde mig godt . . . Deres Broder, hvad skulde jeg med ham? . . . Det er bedst, De ikke ser paa mig . . . Van Grooten opdagede en Nat, jeg var borte. Han maatte ikke tro, det var Hookes . . . nej, det maatte han ikke tro. Jeg sagde ikke, det var Deres Broder, men jeg sørgede for, han kom til at tro det. Jeg pinte ham, fordi han pinte mig . . .

Saa begyndte han at true mig . . . De véd, det er saa let at lyve, Ordene er saa bløde . . . Jeg lovede at blive hans Hustru. . . . engang, ikke straks, engang . . . senere . . . Jeg skal sige Dem, Temple, jeg havde allerede Planen i mig, den kom sejlende dybt, dybt inde fra som en lille Baad paa en uhyre lang Flod. Og jeg saà den komme, men jeg var bange for den . . . Se nu, hvis jeg havde sagt til Hookes, at jeg havde den Plan, maaske kunde han have brændt den bort med sit Blik, men jeg gik alene med den. Indtil det faldt mig ind at bede Simon Jumaisohn om at udføre den. Han vilde ikke, han var fejg . . .

Saa opgav jeg det en lille Tid . . . Men De har selv set van Grooten, De véd, han var ikke den Mand, der standsede, før han var ved Maalet . . . Selvom der var tyve Mennesker tilstede og han talte med En og jeg med en anden . . . hele Tiden talte han og jeg om det samme . . . Tilsidst saa jeg i alle Ansigter Mahmuds ene aabne Øje . . .

— Van Grooten satte en Frist. Om tre Maaneder skulde jeg, *skulde* jeg, være hans Hustru . . . De vil sige, jeg kunde være rejst bort med Hookes . . . nej, jeg *vilde* have de Penge, jeg vilde være *rig*, jeg undte ikke den Mand hans Ejendom . . . Saa tilbød jeg at blive hans Elskerinde . . . For at vinde Tid, men da forstod han, jeg var bange. Det var ikke nok. Hans Hustru skulde jeg være — han vilde øve sin Ejendomsret over mig, spærre mig inde hos sig, lukke sit Hus for alle andre . . . for Hookes . . .

Atter standsede jeg Rachels sygt rindende Talestrøm: — Fortæl det, der angaar min Broder, jeg har ikke Tid at vente.

Rachel saà forvildet paa mig: — Vær barmhjertig, Temple! Hun rakte sine Hænder bønfaldende ud imod mig, men jeg kunde ikke berøre dem.

— Saa bestemte jeg . . . nej, jeg bestemte det ikke, det var jo bestemt af det, der ligger dybt inde, bagved Viljen, at han skulde dø, nu, snart, . . . snarest. Jeg sagde til Hookes, at van Grooten var gal, han skulde blot snakke ham efter Munden, lade, som om han troede, det var sandt, jeg vilde gifte mig med ham

. . . Nu kommer vi til Deres Broder . . . Jeg prøvede mig frem. Mit Blik havde Magt over ham . . . men hans Tanker var altfor rene, hans Øjne var altfor klare . . . Han forstod, jeg vilde benytte ham . . . Han elskede mig, men han foragtede mig . . .

Rachel stemte Fingerspidserne mod Panden, som om den smertede: — Vil De vide mere? . . . kan jeg ikke blive fri?

Men jeg sænkede Hovedet og hviskede: — Videre Rachel, videre! . . .

Rachel pegede paa Ibenholtsskrinet, og jeg forstod, jeg skulde aabne det. Jeg gjorde, som hun ønskede. Det var fyldt til Randen med blanke Guldmønter. Midt i min Lidelse var dette Syn en Lindring, det beviste mig, at Allan ikke havde bestjaalet den Myrdede . . . medmindre, medmindre Rachel opbevarede Pengene for ham . . . Rachel rakte sin spinkle Haand over og borede den ned i Gulddyngen, men rev den atter tilbage, som havde hun brændt sig.

— Videre Rachel, videre . . . De tvang min Broder . . .

— Deres Broder . . . nej . . . nej . . . Deres Broder har ikke . . .

— De lyver Rachel, De lyver!

— Jeg vidste, De ikke taalte Maanelys, vi havde talt derom . . . men naar Maanen skinnede i mine Øjne, blev min Vilje som en Dolk . . . Derfor var det, jeg drog Tæppet fra Vinduet og saà paa Dem . . .

— Rachel, tal ikke om mig, tal om min Broder!

Hun rystede paa Hovedet, jeg saà,

hvorledes Haaret begyndte at klæbe til hendes Tindinger, hvorledes store Svedraaber beredte sig Vej ud gennem Pandehuden:

— Temple, jeg maa tale om Dem, De vil jo vide alt . . . og nu kan jeg ikke standse . . . Jeg drev min Vilje ind i Deres, uden Deres Vidende, langsomt, Dag for Dag . . . De drak den som en Gift . . . Jeg havde ordnet Tjenestefolkenes Fest . . . den Nat skulde det ske. Jeg havde sagt det til Hookes . . . han var Deres Ven, han . . . vilde hindre det . . . Han vilde . . . selv . . . Men jeg elskede ham. Der maatte ikke klæbe Blod ved hans Hænder . . . Jeg bad ham blive hos mig den Nat . . . bagefter . . . jeg turde ikke være ene . . . Sig, Temple, husker De det ikke nu? Sig dog, at De husker det . . .

— Videre, videre . . .

Rachels Øjne vandrede søgende hen under Loftet, som om de endnu pinte sig med at læse en altfor spinkel Skrift deroppe i det tætnende Mulm. Mine Tanker stivnede som i Dødskulde. Rachel lo sagte, en forfærdende, vanvittig Latter, hun klappede i Hænderne:

— Jeg fortalte Dem mit Eventyr . . . da Maanen skinnede i mine Øjne, viste jeg Dem, hvorledes jeg tog Hævn over Mahmud . . . og De elskede mig, James . . . De var Slave af min Vilje . . . De gik, men Døren stod efter Dem . . . Deres Broder kom for at tage Afsked, jeg kunde ikke faa ham til at gaa . . . De kom igen . . . som En, der gaar i Søvne . . . De tog Naalen fra den Plante, hvor jeg havde stukket den ned . . . min Vilje drev Dem

. . . drev Dem . . . husker De nu . . . Hookes gik efter Dem, han talte til Dem, De skød ham bort . . . De gik ned til van Grooten . . .

Rachel var besvimet. Jeg sad stille i den skumrende Stue, ventende til hun vaagnede af sin Døs. Hun strøg sig forvildet over Øjnene, Blikket var brustent som hos en Døende. Hun gentog mine Ord: — Videre, Rachel, videre . . . men der er ikke mere . . . der er ikke mere . . . Jeg kastede mig over hende. Det var min Hensigt at dræbe hende, mine Hænder famlede ved hendes Strube . . . mine Læber søgte hendes Mund. Der var kun ét nu, Døden, Døden for os begge . . .

Mine Kræfter var forbi, jeg sank hen i en Tilstand af Søvn, Besvimelse, Ubevidsthed, og da jeg vaagnede, var jeg alene i det mørke Værelse. Jeg rejste mig, stødte i Mørket mod noget, der faldt med en klingrende Lyd, og udover Gulvet randt den gyldne Flod af Ibentræsskrinet. Jeg vaklede ud, den bedøvende Duft fra Vinterhaven var ved at kvæle mig, men jeg naaede ned.

Tjeneren saà forbauset paa mig: For en halv Time siden var Frøken van Grooten kørt til Stationen. Hookes havde hentet hende . . .

Jeg har aldrig set hende siden . . . Men i de tre Aar, hvor jeg sad indespærret som Gal mellem Gale, ventede jeg hver Time at se hende træde ind til mig. Det var hendes egne Ord: — Vi to hører sammen! Det var de Ord, de eneste, som vedblev at lyde for mit Øre.

Først senere, da mine Tanker rejste sig som visnende Blomster efter Regn, først da og langsomt, indsaà og forstod jeg min Broders Offer . . . og min Broders Tavshed . . .

Nu sidder jeg her i min Barndoms Egn og stirrer udover den vide dejlige Dal, og har kun ét Ønske: at denne Dag maa være den sidste, at jeg, inden Natten falder paa, maa være hos min Broder for at bede ham om Tilgivelse.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FORLAG

NY LITERATUR

HJALMAR BERGSTRØM: Karen Borneman. 4. Opl. 2 Kr. 50 Øre.

LAUR. BRUUN: Midnatssolen. 5 Kr. 50 Øre.

C. BUNDGAARD: Proletarer. 2 Kr. 50 Øre.

ANDR. HAUKLAND: Nybyggerhistorier. 2 Kr. 80 Øre.

JOHANNES HOECK: Spionliv i Østen. 4 Kr. 50 Øre.

KAI HOLBERG: Zoologisk Have. Digte. 2 Kr. 75 Øre.

THIT JENSEN: Ørkenvandring. Samfundsroman. 5 Kr. 75 Øre.

— **Prins Nilaus af Danmark.** 3 Kr.

JOHS. JØRGENSEN: Blomster og Frugter. Digte. 2 Kr.

JENS ZETLITZ KIELLAND: Det store Tyveri i Mynten. 2 Kr. 25 Øre.

JAKOB KNUDSEN: Fremskridt. 5 Kr.

SIMON KOCH: Digteren. 4 Kr. 50 Øre.

SOPHIE LEUNING: Mødre. Fortælling. 3 Kr. 50 Øre.

LOUIS LEVY: Hjemkomst. Roman. 4 Kr. 50 Øre.

P. LYKKE-SEEST: En Roman fra en liden By. 4 Kr. 50 Øre.

KNUD RASMUSSEN: Lapland. Illustreret af H. Moltke og A. Langlet. 3 Kr. 75 Øre.

FR. BAGGES KGL. HOF-BOGTRYKKERI. KØBENHAVN
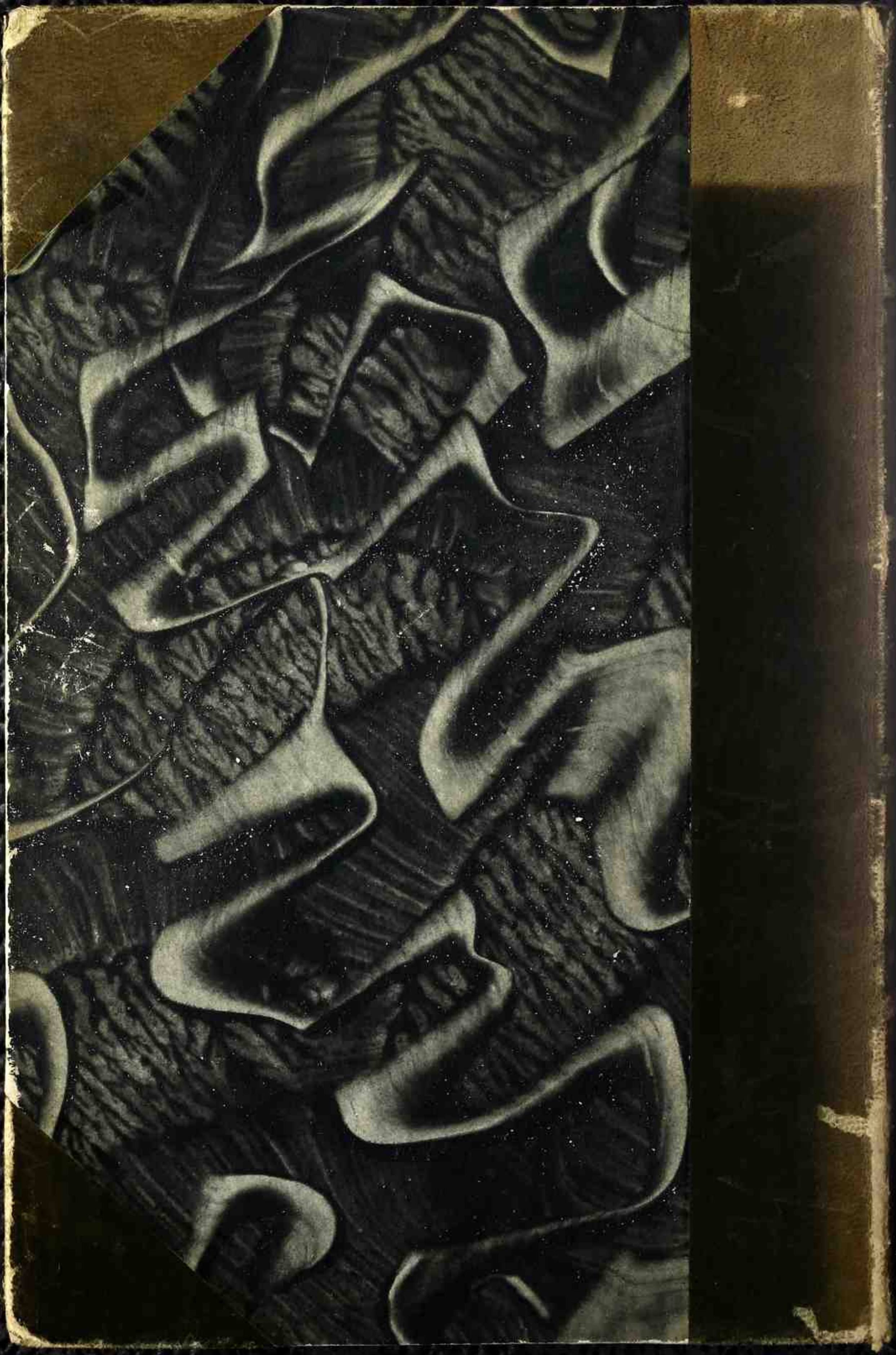
PH. HANSENS
BOGBINDERI
KØBENHAVN